"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metine Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose užsičiesėpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIII. CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 28 d. RUGPJUČIO (AUGUST), 1914 M. No. 35

Didysis Karas.

Pirmas didelis mušis francuzų ir anglų su vokiečiais prie Alzatijos rubežių jau atsibuvo. Kad jis francuzams nepasisekė, tą patvirtina ir Francuzijos karo ministerija. Francuzijos karo ministerija apie atsibuvusį didelį mušį šitaip pagarsino: "Kadangi francuziškos ir angliškos kariumenių užpuolimo plianas, dėlei netikėtų ir nelauktų sunkenybių nepasisekė, tai kariumenė turėjo pasitraukti į uždengtas stovyklas. Bet karo ministerija užtikrina, jog tas daroma tik tuom tarpu; nors ministerija gailestauja, kad plianas nepasisekė, nes jis butų suskubinęs karo pasibaigimą, bet vis-gi užtikrina, kad francuzų kariumenė atsigriebs ir galų-gale sujungtos francuzų, anglų ir belgų pajiegos įveiks sujungtas priešų pajiegas. Bet ar viltis Francuzijos karo ministerio išsipildys, tai jau visai kitas dalykas; bet kad pirmutinis didelis mušis francuzams nepasisekė, to ir karo ministerija neužgina.

Kokios buvo tos netikėtos priežastįs, atgabenusios francuzams nepasisekimą, nežinia, bet pirmas didelis nepasisekimas gali sunkinti net galimą francuzų atsigriebimą. Nereikia užmiršti, kad francuzai priguli prie nekantriausių tautų; jie greitai užsidega, bet nepasisekimai greitai drąsą atima, gimdo neužsitikėjimą vadams. Be užsitikėjimo savo vadams ir sau, kariumenė mušių nelaimi.

Kiek mušyj dalyvavo anglų, nežinia, bet turbut nedaug, todėj ir pagelba jų francuzams, turbut, buvo nedidelė, nes Anglija mažai turi kareivių, tai jų nedaug pagelbon francuzams atsiųsti galėjo. Francuzija senai nuo Anglijos reikalavo įvedimo pas save visuotino tarnavimo kariumenėj, bet anglai nemėgsta tarnauti kariumenėj, todėl, taip kaip ir Amerikoj, ir Anglijoj yra susidedanti iš samdytų vyrų kariumenė.

Skaitliaus mušyj dalyvavusių kareivių nei viena pusė nepaduoda, bet turbut kareivių stojo didesnis negu visuose iki šiol buvusiuose mušiuose skaitlius, nes mušiai traukėsi ant visos linijos nuo Mons iki Luxemburgo rubežių. Nuostoliai abiejų pusių buvo labai dideli, bet kiek kurios pusės užmušta ir sužeista kareivių, nei viena pusė nepaduoda. Francuziški aficierai užtikrina, jog ir vokiečiai priversti buvo naujų pozicijų ieškoti.

Francuzai turėjo pasitraukti iš pirma užimtų Alzatijoj ir Lotaringijoj pozicijų ir laukia dabar tolesnių kruvinų mušių francuziškoj pusėj.

Francuzų karo ministerija praneša, jog į vakarus nuo upės Maas vokiečiai užpuolė anglų kariumenę ir francuzų kairįjį sparną, bet iki vakaro vienas po kitam vokiečių užpuolimai tapo atmušti. Paskui francuzai mėgino žengti pirmyn, toliausiai nusijrė afrikonų brigada, bet mušin įsimaišus ir vokiečių gvardijai, reikėjo pasitraukti. Prisakius generolui Joffre, kariumenė pasitraukė į uždengtas stovyklas; tokių stovyklų ieškoti turėjo ir vokiečiai.

Rugpjučio 24 d. atėjo Paryžiun privatiška žinia, buk vokiečiai užėmė Francuzijos pusėj vieną iš gražiausių jos miestų ir pirmos kliasos tvirtovę Nancy. Miestas tas yra prie upės Moselle, 10 mylių nuo vokiško rubežiaus. Bet apie teisingumą tos žinios reikia abejoti. Pirmos kliasos tvirtovių, ranka pamojus, paimti negalima, tą rodo net menkesnė už Nancy belgų tvirtovė Liege, kurios fortų ir po trijų savaičių bombardavimo vokiečiai paimti neįstengia.

Bevieliniu telegrafu į Sayville, Long Island, atėjo žinia, buk Wuertembergo kunigaikštis Albrechtas sumušė francuzus prie Neufchateau. Vokiečiams teko daug kanuolių, vėliavų ir nelaisvių, o tame nemažai generolų. Bėgančius nuo mušio lauko francuzus vijo: kunigaikštis Albrecht, Vokietijos ciesoriaus suuns Wilhelmas ir Bavarijos kunigaikštis Rupprecht. Kunigaikštis Rupprecht užėmė francuzų miestus Luneville, Blamont ir Cirey; atėmė nuo francuzų 150 kanuolių. Kunigaikštis Wilhelm vijo francuzus iki Longwy. Vokiečiai paėmė taipgi miestą Maubenge. Ta kariumenės dalis sumušė ir anglišką raitelių brigadą. Šita žinia vienok yra iš Berlino, jai todėl perdaug užsitikėti negalima, nes Berlino žinios dažnai su teisybe prasilenkia.

Londono laikraštis Daily Mail gavo nuo savo korespondento žinią iš Ostend, Belgijoj, jog vokiečių kariumenė žengia pietų link ir traukia prie Francuzijos miesto Valenciennes. Šitas miestas yra 31 mylia nuo Lille. Viena vokiečių dalis traukia per Ninove, Gramont ir Lessines, o kita per Braine le Comte ir Mons.

Spėjama, kad abidvi šitos vokiškos kariumenės dalįs stengsis užimti arba Lille, arba vieną iš turtingiausių Francuzijos miestų Roubaix.

Angliškos kariumenės vadovas Belgijoj pranešė Londonan, jog per visą pereitą nedėldienį anglai mušėsi su vokiečiais prie Mons, vokiečiams nepasisekė angliškų kareivių iš jų stovyklų išstumti.

Smarkus mušiai francuzų su vokiečiais buvo ir prie Muelhausen, kurį vokiečiai stengiasi nuo francuzų atimti.

Vokiečiai nuo visų jų užimtų Belgijos miestų reikalauja milžiniškų kontribucijų, matyt, iš karo jie nori sau didelius pinigus sukrauti. Nuo Brussels pareikalavo 40 milionų doliarių kontribucijos. Bet kaip žinovai sako, visame Brussels mieste tiek pinigų nėra, o vokiečiai reikalauja, kad kontribucija butų auksiniais pinigais išmokėta. Mat čia laukė vokiečių atėjimo, o jų godumas visiems žinomas, todėl kas turėjo pinigų ir bankai savo pinigus išgabeno į Antwerpen, o tas miestas vokiečių nepaimtas, jie jo gali visai nepaimti, nes miestan gali jų neleisti porte stovinti Belgijos, Francuzijos ir Anglijos kariški laivai. Brussels miesto majoras vokiečiams ir atsakė, kad jiems kontribucijos mokėti negali. Gal vokiški generolai leis kareiviams plėšti miestą, bet tąsyk visas svietas pamatytų, kaip kulturiškai vokiečiai žemai stovi; daug žemiau už japonus.

Kairysis vokiečių kariumenės šonas laiko visą Belgijos plotą į pietus nuo Antwerpeno ir traukia pietų link prie Francuzijos miesto Lille; kita vokiškos kariumenės dalis traukia prie Maubeuse, 50 mylių į piet-ryčius nuo Lille; trečioji kariumenės dalis bombarduoja Belgijos tvirtovę Namur. Belgijoj vokiečių yra 250,000.

Prie Francuzijos rubežių Lotaringijoj yra 300,000 vokiečių kareivių ir iš Vokietijos ateina jų dar daugiau. Ta vokiečiu kariumenės dalis traukia prie Francuzijos tvirtovių Verdun ir Nancy.

Paryžiuj, matyt, valdžios tiki, kad vokiečiai gali miestą paimti, todėl iš muzėjų prašalina brangesnius daiktus, kaip abrozdus ir stovylas ir juos paslepia. Teisybė, sulyg tarptautiškų sutarimų, ir karo laike nevalia pergalėtojams naikinti ir griobti dailės ir mokslo vaisių, bet dabartiniame kare vokiečiai parodė, jog jie nepaiso tarptautiškų sutarimų, nors jie ir vokiečių priimti; vokiečiai nnsilenkia tik prieš drutesnę kumščią, bet ne prieš tarptautšikus sutarimus.

Austrijos kariumenė ištraukė iš Serbijos. Serbai sako, jog jie privertė Austrijos kariumenę iš Serbijos išsinešdinti. Austrijos gi karo ministetrija užtikrina, jog ji serbų nesibijo, todėl didesnę dalį Serbijoj buvusios kariumenės siunčia prieš Rusiją ir Francuzijon padėti vokiečiams.

Kad Austrijai reikia kareivių prieš rusus, tas teisybė, nes rusų raiteliai vis giliau lenda į Austrijos provinncijas Galiciją ir Bukoviną; bet taipgi neužginama teisybė, kad pereitos savaitės pabaigoj gavo kailin nuo serbų ir turėjo trauktis kiton upės Drinos pusėn; neužginama teisybė taipgi, kad serbai, susijungę su montenegrinais, įsiveržė į Austrijos serbų apgyventą provinciją Bosniją ir randa daug liuosnorių, norinčių su jais susidėti. Serbams pagelbon eina grekų kariumenė.

Gręsia dar Austrijai kitas pavojus. Jai gali karą apšaukti Italija, su kuria ji turi vis naujus ir vis didesnius nesutikimus. Italija mobilizuoja savo kariumenę ir, kaip francuzai tiki, apšauks ji karą Austrijai ir toji, gynimui savęs, turės savo kariumenę atšaukti iš Francuzijos.

Iš Berlino ateina žinios, buk Turkija ir Rumanija mobilizuoja savo kariumenes ir pasirengusios su Rusija karą pradėti. Bet tos žinios išreiškia vien vokiečių norus: jie norėtų, kad Rumanija ir Turkija jai padėtų rusus įveikti. Bet ypač Rumanija, turbut, gerai apsvarstys, kurioj pusėj geriau jai stoti; stos, turbut, drutesnėn pusėn, nes su pergalėtojų pagelba yra kas pelnyti: Vengrijoj yra didėli rumanų apgyventi plotai, o Rusijoj rumanų apgyventa visa Besarabija ir dalis Chersono gubernijos. Bet iki šiol Rumanija neparodė noro kištis į Europos tautų peštynes.

Rusijai karas iki šiol su Vokietija geriau sekasi, nes didelio vokiečių pasipriešinimo nepatinka; vokiečiai turėjo apleisti porą neturinčių svarbos jų kariumenės užimtų Lenkijos parubežiuose miestų, ir trauktis Vokietijon. Rusai žengia vis giliau Prusų Lietuvon ir vakarinių Prusų provincijon, nes visa veik vokiečių kariumenė pasiųsta prieš francuzus, kuriuos nori pirma įveikti, o paskui savo kariumenę prieš rusus atkreipti. Sulaikyti rusus rytuose palikta tvirtovėms, kurių iki Berlino yra dikčiai; tik rusams paėmus tvirtoves, bent svarbesnes, ir atsiradus jiems Brandenburgo provincijoj, siųstų Vokietija prieš juos savo kariumenę iš Francuzijos. Bet tąsyk karas su Francuzija jau butų pralaštas.

Rusai tuom tarpu užima vieną po kitam atvirus miestus. Iš jų užimtų miestų svarbesnis yra tik Įsrutis, nes čia susibėga keli geležinkeliai, todėl čia rusai patiko didesnį vokiečių pasipriešinimą. Dabar viena rusų kariumenės dalis žengia prie Karaliaučiaus, kuri yra tvirčiausia Vokietijos tvirtovė rytuose. Kita gi rusų kariumenės dalis, turinti jau savo rankose parubežinį miestą Lyck, žengia prie Thorn, kuris yra taipgi pirmos kliasos tvirtovė. Jos be apgulimo per šturmą paimti negalima. Prie tų tvirtovių bus kokiam laikui sulakiyta rusų kariumenė. Iki Berlino tvirtovių yra daugiau, prie kurių rusams taipgi reikės užtrukti.

Šiauriuose, prie Baltiko yra pajurių tvirtovė Gedania (Danzig). Pietuose, netoli Lenkijos rubežių, yra didelė tvirtovė Poznanius. Tarp Gedanios ir Poznaniaus yra svarbi vokiečių tvirtovė Grandenz. Kol visos tos ginančios Berliną tvirtovės pateks į rusų rankas, vokiečiai turės gana laiko grumtis su francuzais ir jiems mažą atsiuntusiais pagelbą anglais. Jeigu Francuzijos pusėn stotų Italija, tąsyk vokiečių padėjimas butų jau tikrai blogas.

Karas Vokietijos su Japonija Azijoj jau prasidėjo. Anglijos kariumenės regimentai gavo prisakymą padėti japonams; laukia Japonija tokio jau prisakymo ir Francuzijos. Portą Tsing-tao blokuoja japoniški, angliški ir francuziški kariški laivai. Portą Tsing-tao pradėjo bombarduoti Japonijos kariški laivai.

Taigi, priešų Vokietijai netruksta, o ji, dar nei vieno neįveikusi, jau dabar garsina ką nuo ko atims; Belgiją žada sau paimti. Dar meška girioj, o jau jos kailį varžosi! Kad tik tos meškos kailis kitiems netektų!

Iš Karo Lauko.

Paryžius, rugpjučio 19 d. — Francuzų raiteliai, išviję vokiečius iš jų pozicijų, nutraukė prie vienos iš svarbiausių vokiškų tvrtovių prie rubežiaus, Strassburgo, ir prie tvirtovės prisiartino iki 10 mylių nuo jos. Strassburg 1871 m., atimtas nuo francuzų, yra prie upės Reino. Prie Strassburgo traukia pietinė francuzų armija. Čia turės neužilgo prasidėti didelis mušis, nes vokiečiai taipgi traukia prie tos tvirtovės.

Žinios, ateinančios iš Šveicarijos, praneša, jog didelės francuzų pajiegos, iš Belforto ištraukusios, veržiasi Alzatijon, kur traukia taipgi didėji vokiečių armija. Mušis jau prasidėjo, bet dar nežinia, kaip pasibaigė.

Francuzai stumia vokiečius iš pietinės Alzatijos ir mėgina juos apsupti. Mušiai traukiasi prie Šveicarijos rubežių. Šveicarija taipgi prie rubežiaus sutraukė savo sumobilizuotą kariumenę apgynimui savo neutrališkumo.

Londonas, rugpjučio 19 d. — Čia gauta žinia, jog vokiečiai paėmė Belgijos sostinę ir Meuse paupiu traukiasi mušiai belgų ir francuzų su vokiečiais. Prie Louvain taipgi buvęs didelis mušis, kuriame buk francuzai tapo įveikti ir daug kareivių nužudė.

Sulyg kitų žinių, Brussels laikosi, vien vokiečių raiteliai atsirado jos aplinkinėse. Vokiečiai tapo sulaikyti sujungtų belgų ir francuzų kariumenių. Belgijos karo ministerija tyli, neduoda paaiškinimų apie tikrą dalykų stovį.

Mušiai prasidėjo ir prie tvirtovės Namur, kur artinasi [illegible]esnės vokiečių pajiegos. I[illegible]one gauta žinia, buk belgai, [illegible]tačius vokiečiams dideles k[illegible]oles, su dinamitu išmetė į pa[illegible]ges Liege tvirtovės fortus. [illegible]gijos karo ministerija vienok [illegible]tikrina, kad Liege fortai vis y[illegible] belgų rankose.

Paryžius, rugpjučio 18 d. — Karo ministerija garsina, buk per visą panedėlio dieną Alzatijo[illegible] traukėsi mušiai. Vokiečiai, nu[illegible]žudę daug kareivių, turėjo trau[illegible]tis. Žinią tą ministerijai atsiu[illegible] tė vyriausiasis Francuzijos kar[illegible]menės vadovas, generolas Jo[illegible]

Francuzų kariumenė u[illegible] miestą Femtrange, taipgi p[illegible]s upės Seile ir tulus perėj[illegible] kalnuose. Francuzų raiteliai yra mieste Chateau Salins. Paskutiniuose mušiuose vokiečiai labai daug nuostolių turėjo.

Austrija pagązdino Montenegro karaliui sušaudymu patekusio į austrijokų rankas jo brolio ir kitų belaisvių, jeigu montenegrinai užpultų Austrijos miestą Raguzą.

Turkija ir Grekija sumobilizavo savo kariumenes ir laivynus; todėl tarp jų gali neužilgo iškilt karas. Turkija stoja Vokietijos pusėj, o Grekija Francuzijos.

Brussels, rugpjučio 18 d.—Vokiečiai, traukianti prie Brussels, tapo sujungtų belgų ir francuzų kariumenių sulaikyti. Vokiečiai mušiuose tapo įveikti ir priversti trauktis atgal. Juos veja francuzai.

Shanghai, Kynuose. — Du vokiški kariški skraiduoliai, mušyj dručiai pagadinti, su sušaudytais šonais ir dumtraukiais, atkako į Hongkong portą. Hong-kong vienok priguli Anglijai, tai ji vokiškų kariškų laivų jau nepaleis. Bet kur mušis buvo, nežinia.

Rymas, rugpjučio 19 d.—Gauta čia žinia, jog montenegrinai mušiuose Bosnijoj ir Hercegovinoj sumušė Austrijos kariumenę.

Paryžius, rugpjučio 19 d. — Exchange Telegraph gavo žinią, jog Rusijos caras rengia manifestą, pripažįstantį Rusijoj žydams lygias su krikščionimis teises. Bet ministeriai gali caro manifeste žadamus žydams paliuosavimus panaikinti, kaip panaikino pažadėtas laisves caro manifeste, išduotame po japonų karo.

Prie Kanariškų salų buvo mušis angliško laivyno su vokišku. Vienas vokiškas laivas tapo paskandintas, o amunicijos laivas paimtas.

Genua. — Čia susirinko 30,000 amerikonų, norinčių iš Europos Amerikon keliauti.

Londonas, rugpjučio 18 d. — Kapitonas hollandiško laivo "Epsilon," atkakusio į Ynnerden, atgabeno žinią, jog porte Trondhjem jis rado vokišką didelį mušio laivą su skylėtais šonais ir dumtraukiais. Matyt, jis turėjo mušį su Vokietijos priešų laivais, tik nežinia kur.

Brussels, rugpjučio 18 d.—Kairysis Vokietijos kariumenės sparnas rengiasi mušin; priešakinė gi dalis mušasi su sujungtomis belgų ir jų draugų kariumenėmis į pietus nuo Dinard. Lytus Belgijoj pavertė kelius į klampynes ir tas trukdo kariumenių traukimą.

Atkako jau Belgijon padėti vokiečiams ir Austrijos kariumenė.

Londonas, rugpjučio 18 d. — Atkako į Liverpoolį, tarp kitų Amerikos pasažierių, 600 lenkų ir kitokių slavų, bet čia jiems liepė tuoj atgal Amerikon keliauti. Matyt, tie slavai buvo iš Austrijos ir Anglijos valdžia manė, kad jie Austrijon kariumenėn keliauja.

Paryžius, rugpjučio 18 d. — Laikraštis "Humanité" apskaito, jog per karą Francuzija kasdien žudo po 40 milionų doliarių: 20 milionų yra karo išlaidų, o kita tiek žudo dėl karo apsistojus Francuzijos pramonei. Jeigu karas užsitrauktų metus, tai Francuzija žudytų 14 miliardų doliarių. Tokios jau išlaidos, o gal dar didesnės, yra ir Vokietijos. Tos milžiniškos išlaidos rodo, kad civilizuotos tautos ilgai karo tęsti negali, nes prisieitų susibankrutyti.

¶ **St. Louis, Mo.** Dėl karo Europoj tapo uždarytos International Shoe Co. dirbtuvės, nes jos rupino čeverykus Europai, o, kilus karui, jų ten išgabenti negalima. Agentai vienos vedančios karą tautos norėjo užsteliuoti Selz, Schwab & Co. dirbtuvėse milioną porų čebatų kareiviams, bet kompanija atsisakė dėl stokos Amerikoj reikalingos medegos, o jos, dėl karo, iš Europos atgabenti negalima.

New York. Gauta čia žinia, jog ant prigulinčios Anglijai salos Jamaica tapo suimti visi Vokietijos piliečiai ir kalėjiman pasodinti, kol nepasibaigs karas. Protestas vokiško konsulio nieko negelbsti.

Londonas, rugpjučio 18 d.— Mušis prie Dinant, Belgijoj, buvo labai smarkus, ir jame daug žmonių žuvo; mano, kad užmušta apie 40,000 kareivių. Vanduo upėj Meuse buvo raudonas nuo jon subėgusio žmonių kraujo. Antras, trečias ir ketvirtas belgų regimentai nužudė veik pusę kareivių.

Paskui vokiečiai atnaujino mušį ir miesto Dinant veržimą, bet ir tą antrą užpuolimą atmušė francuzai; vokiečių žuvo dar daugiau negu pirmame mušyj. Užmušta daug ypač vokiškų aficierų, nes jų uniformai labai skiriasi nuo kareivių uniformų.

Peterburgas, rugpjučio 18 d.— Pagarsinus caro manifestą apie suteikimą Lenkijai autonomijos su lenkiška kalba, lenkai laikė susirinkimus ir nutarė laikytis prie Rusijos.

Keli tukstančiai gyvenančių Rusijoj čechų Kieve atlaikė didelį susirinkimą ir nutarė dabartiniame kare laikytis Rusijos, stoti Rusijos kariumenėn. Čechų kariumenės regimentai, siunčiant juos prieš francuzus, daugelyj vietų kėlė maištus, keliauti nenorėjo. Sušaudyta už tai tulas kareivių skaitlius.

Valdžios laikraščiai garsina, jog jeigu reiks, Rusija karan gali stumti 20 milionų atsargos kareivių, apart reguliariškos armijos. Kad Rusijoj gali rastis tiek galinčių ginklus nešioti vyrų, apie tai nėra reikalo abejoti, tik kaužin, ar tiems 20 milionų kareivių Rusijos arsenaluose rasis pakaktinai ginklų ir amunicijos. Kareivis be gerų ginklų butų tik priešų karabinams ir kanuolėms maistas, o blogo jiems padaryti negalėtų. Kepurėmis užmėtyti priešą, kaip rusai šukavo prieš karą su Japonija, šiądien negalima.

Paryžius, rugpjučio 18 d. — Prefektas departamento Meurthe et Moselle laikraščiuose garsina žinias apie baisų žiaurumą įsiveržusių Francuzijon vokiečių. Užmušinėją jie ne tik vyrus, bet ir moteris, sužaginėją nemečias mergaites.

New York. Anglija pranešė Washingtonan, jog nepripažįs neutrališkais vokiškų garlaivių, plaukinėjančių po globa Amerikos vėliavos. Mat Londone sužinojo, jog vokiškos garlaivių kompanijos norėjo pasinaudoti iš Amerikos vėliavos ir po jos globa savo garlaivius leisti į jures.

Washington, D. C. Amerikos valdžia gavo žinią, kad kilęs Europoj karas neapsirubežiuos vien tomis tautomis, kurios jį dabar veda, bet jin įsikiš ir daugiau tautų. Dabar prieš Vokietiją ir Austriją stoja: Francuzija, Anglija, Belgija, Rusija ir Serbija su Montenegro; karą jau apšaukė Vokietijai ir Japonija. Toliau, kaip tikimasi, prieš Vokietiją stos Italija, nes valdžią verčia gyventojai; gali taipogi Portugalija, Bulgarija ir Rumunija įsimaišyti. Vokietijos pusėn stos vien Turkija. Neutrališkai užsilaiko dar, kol-kas: Ispanija, bet toji jau krypsta Francuzijos pusėn, Šveicarija, Hollandija, Danija, Norvegija ir Švedija, nes joms nėra reikalo stoti kurion nors kariaujančių pusėn. Rods, už prisidėjimą Vokietija Švedijai siulo, jeigu Rusija butų įveikta, Finliandiją, bet jeigu Rusija įveiktų Vokietiją, Švedija galėtų daugiau žudyti; jeigu gi Rusija ir butų pergalėta, tai Švedija, nors karan nesikiš, Finliandiją, turbut, ir taip gaus, nes pergalėtojai norės Rusiją kuolabjausiai apsilpninti.

Peterburgas, rugpjučio 18 d.— Rusijos kariumenė, sako, jau sumobilizuota, ir ji žengia Vokietijon ir Austrijon. Caras taipgi mano karan dalyvauti.

Niš, Serbija, rugpjučio 19 d.— Serbijos valdžia patvirtina žinią apie sumušimą Austrijos kariumenės prie Sabač. Mušyj, kaip sako serbai, krito 15,000 Austrijos kareivių.

Londonas, rugpjučio 19 d. — Anglijos kariumenė įsiveržė į vokišką Togo valdybą, vakarinėj Afrikoj. Paėmė nelaisvėn vokiečius, kokius sugriebti galėjo, paėmė du vokišku traukiniu su maistu ir ginklais.

Vokietijoj, porte Friedrichshafen sušaudė 4 rusiškus aficierus už šnipinėjimą Vokietijos kariškų paslapčių.

Magdeburge suėmė 6,000 italų, 6 nušovė, o kitus iš Vokietijos išvijo. Taip mat vokiečiai mėgina priversti Italiją eiti pagelbon Vokietijai.

Paryžius, rugpjučio 19 d. — Francuzų kariumenė iš dviejų pusių, nuo pietų ir nuo šiaurių, traukia prie vokiečių tvirtovės Strassburg.

Peterburgas, rugpjučio 9 d.— Ant Baltųjų jurių Rusija pagavo 60 vokiškų prekių laivų ir, žinoma, juos konfiskavo.

Louvain, Belgijoj, rugpjučio 19 d.—Čia sušaudė šešis vokiškus šnipus, o tame vieną moterį; ji pranešė Vokietijos kariumenės vadovui apie daugumą kareivų mieste Haelen.

Paryžius, rugpjučio 19 d. — Francuzai užėmė vėl du miestu Vokietijoj — Saarburg ir Salesburg.

Ispanijos karalius sugrįžo Madridan iš San Sebastian ir turėjo pasikalbėjimą su Francuzijos ir Anglijos ambasadoriais, kaip Ispanijai užsilaikyti dabartiniame kare.

Rymas, rugpjučio 19 d.—Daugelyj Italijos miestų, tame ir Ryme, gyventojai kėlė neprielankias Vokietijai demonstracijas, reikalavo karo su Austrija, kad nuo jos atėmus italų apgyventas provincijas — Istriją, Tridentą ir Triestą.

Londonas, rugpjučio 19 d.— Anglijos kariško laivyno patrolės surado, kur yra vokiškas laivynas. Viena jo dalis yra prie Salos Gothland, prieš Maskoliją. Prie Kiel stovi torpediniai laiveliai, o kiti prie salutės Helgoland. Čia Anglija su savo laivynu nori užklupti vokiečius. Helgolando gyventojai persikėlė Hamburgan.

Francuzijon atkako jau pagelbon Anglijos kariumenė su generolu French. Bet kiek Anglija kareivių atsiuntė, nežinia. Sako, jog vien Belgijon atkako 120,000 angliškų kareivių.

Berlinas, rugpjučio 19 d. — Kadangi Vokietija atmetė Japonijos jai pastatytą ultimatumą, tai iš Berlino iškeliavo Japonijos ambasadorus. Lankanti Vokietijos universitetus japonai dar pirma apleido Vokietiją ir atkako Londonan; nespėjo jie nei savo daiktų paimti. Tasyk vokiečiai manė, kad Japonija stos prieš Rusiją, bet kada pasirodė, kad eina prieš Vokietiją, japoniški studentai atsirado pavojuje, turėjo dumti iš Vokietijos. Daug japonų suėmė.

Londonas, rugpjučio 19 d. — Šiaurinėj Belgijoj, šiauriniuose Limburgo provincijos kraštuose, prie Hollandijos rubežių, prasidėjo mušiai belgų kariumenės su vokiečiais.

Į Antwerpeną persikėlė Rusijos, Francuzijos ir Anglijos ambasadoriai, nes Belgijos sostinė Brussels tapo vokiečių paimta.

Paryžius, rugpjučio 19 d.—Buvęs Francuzijos ministerių pirmininkas, Joseph Caillaux, pastojo kariumenėn kaipo seržantas, dabar tapo į aficierus pakeltas.

Atkako Francuzijon Amerikos kariškas skraiduolis "North Ca-

rolina" ir atgabeno 2½ miliono doliarių sušelpimui Europoj esančių amerikonų. Francuzijos valdžia davė laivo kapitonui speciali traukinį keliauti Paryžiun.

Prie St. Gregoire, Algiero pakrantėse, francuziškas kanuolinis laivas pagavo Austrijos prekių laivą "Emilie," plaukiantį iš Indijų Triestan. Laivo kapitonas visai nežinojo apie kilusį Europoj karą.

Londonas, rugpjučio 19 d. — Central News pranešė, jog prie Nanking, Kynuose, tapo nuginkluotas vokiškas kanuolinis laivas "Vaterland."

Priešakinės vokiškos kariumenės dalis pasirodė Samblaux ir Irdoigne aplinkinėse. Tose apinkinėse vienok vokiečius atgal atumia sujungtos francuzų ir belgų kariumenės.

Stockholm, Švedijoj, rugpjučio 19 d.—Per Vokietiją atkako čia 15,000 rusiškų pabėgėlių, išbadėjusių ir suvargusių; tarp jų daug yra sergančių. Kasdien Švedijon atkanka 1,500—2,000 naujų rusiškų pabėgėlių.

Londonas, rugpjučio 19 d. — Atėjo čia žinia, jog Juodosiose jurėse minos tapo paskandintas rusiškas karo laivas, o Odessos laivų dokai dega. Kadangi Juodosiose jurėse yra tik Rusijos kariški laivai ir ten svetimų laivų užpuolimo nesitikėta, tai nežinia, kas ten minas galėjo išmėtyti ir kas uždegė Odessos dokus. Gal tai padarė į Dardanelius įplaukę vokiški kariški laivai Goeben ir Dresden.

Paryžius, rugpjučio 19 d. — Havas žinių agentura praneša, jog Italija išleido paskolą 350 milionų lyrų, matyt karo reikalas. Bet iki šiol nežinia, kurion pusėn pati Italija stos.

Berlinas, rugpjučio 19 d. — Vokiškoji kariumenė užėmė Lenkijoj miestą Mlavą. Yra tai pavietinis miestas Plocko gubernijoj, prie Prusų rubežiaus.

Londonas, rugpjučio 19 d. — Gauta čia žinia, jog vokiečiai užėmė Belgijos sostinę Brussels.

Berline vokiečiai užpuldinėja svetimtaučių pardavines, daro tą patį, ką rusiški juodašimčiai. Francuziški šildai, kokių daug buvo, tapo išnaikinti. Išdaužė daug francuziškų valgyklų, uždraudė surašuose turėti francuziškus, angliškus, arba rusiškus valgius; negalima gauti net rusiško kaviaro. Mannhann suėmė amerikonų draugystę beimant geležinkelio stoties fotografiją.

Londonas, rugpjučio 19 d. — Portugalijoj kilęs karas suerzino žmones. Visos ten buvusios partijos susitaikė, ir visi reikalauja, kad Portugalija stotų prieš Vokietiją.

Prie Jamappe, Wavre ir Gumbloux francuzai muša vokiškus raitelius, atsiradusius tarp Namur ir Brussels. Tarp Diest ir Tirlemont per visą dieną traukėsi mušiai. Čia buk vokiečiai įveikė belgus, kurie pasitraukė į Louvain aplinkines. Mušiai traukiasi ant visos linijos nuo Namur iki garsių Waterloo mušio laukų, kur 1815 metuose Napoleonas tapo sujungtų angių, vokiečių ir belgų pajiegų sumuštas. Dabar anglai ir belgai su francuzais stoja prieš vokiečius.

Paryžius, rugpjučio 20 d. — Francuzijos karo ministerija garsina, jog lenkai, dirbanti Francuzijos kasyklose ir dirbtuvėse kaipo liuosnoriai, pastoja į Francuzijos kariumenę ir prašosi, kad juos pasiųstų ten, kur jie rastų progą muštis su vokiečiais.

San Francisco, Cal. Čionykštis vokiškas laikraštis garsina, jog gavęs žinią nuo savo valdžios, kad Lenkijos lenkai sukilo prieš Rusijos valdžią. Bet apie teisingumą tos žinios reikia abejoti. Ar-gi vokiškas konsulis mieste San Francisco galėtų turėti teisingesnes žinias negu turi Europos laikraščiai, o tie apie Lenkijos sukilimą nieko nežino.

Londonas, rugpjučio 20 d. — Kadangi čechų moterįs priešinosi jų vyrų siuntinui Francuzijon, tai Pragoj užmušta daug moterių ir vaikų neva už maišto kė-

Vokiečiai užėmė Belgijos miestą Tirlemont ir jame išskerdė daug žmonių ne-kareivių.

Užėmus vokiečiams miestą Liege, kaizeris gubernatorium paskyrė savo sunų Eitel Fritzą.

Peterburgas, rugpjučio 20 d.— Rusijos karo ministerija pagarsino, buk į Galiciją ir Bukoviną, Austrijoj, įsiveržė kelios rusiškos kariumenės divizijos. Galicijoj esą rusiškų kareivių 760,000.

Antroji Austrijos kariumenės divizija, įsiveržusi Rusijon, prie miesto Vladimir, Volyniaus gub., tapo rusų išvaikyta.

Rymas, rugpjučio 20 d.—Gauta čia žinia, jog Austrija skubiai traukia savo kariumenę prie Italijos rubežių ir prie jų rengia apkasus. Kariumenė nuo pirklių paima visus valgio produktus, kokius tik randa. Matyt Austrija tikisi karo su savo drauge —Italja.

Paryžius, rugpjučio 19 d.—Alzatijoj francuzai užėmė vėl kelis miestus, kaip tai Delme, Morchingen, Chateau, Saliens ir Rienze.

Francuziškas kariškas laivas "Pluton" pagavo gabenantį kviečius Austrijos garlaivį Dinorah.

Suezo kanalas tapo vokiškiems laivams uždarytas, jų per kanalą neleidžia. Per kanalą liuosai apart angliškų ir francuziškų laivų, gali plaukioti itališki laivai.

Anglijos kariškas laivynas susirinko prie šiaurinių Vokietijos krantų.

Rymas, rugpjučio 20 d.—Pasimirė čia kun. Ksaveras Wernz, perdėtinis jezuitų ordėno.

Paryžius, rugpjučio 21 d. — Vokiečių raiteliai užėmė Belgijos sostinę Brussels. Belgai nemėgino smarkaus pasipriešinimo, bet pasitraukė toliau į vakarus.

Francuzai Alzatijoj, tarp Muelhausen ir Altkirch, sumušė vokiečius. Vokiečiai pabėgo į Reino paupius. Į francuzų rankas pakliuvo daug vokiečių ir 24 kanuolės. Bet Lotaringijoj francuzams nepasisekė, ten jie prieš vokiečius trauktis turėjo.

Paryžius, rugpjučio 20 d. — Belgijoj, viena vokiečių dalis prisigriebė iki Neuchateau, 25 mylios nuo francuziškos tvirtovės Sedan, kur 1870 m. vokiečiams su savo kariumene turėjo pasiduoti Francuzijos ciesorius Napoleonas III.

Rugpjučio 19 d. prie Aechot buvo smarkus mušis belgų su vokiečiais. Vokiečiai turėjo du orlaivius. Mušyj abidvi pusės daug žmonių nužudė.

Londonas, rugpjučio 20 d.— Negrų kareivių pulkelis, vedamas vokiečių aficierų įsiveržė į angliškas rytinės Afrikos valdybas ir nugynė čiabuvių galvijų bandas.

Belgijoj belgų kariumenė prieš didesnes vokiečių pajiegas turėjo trauktis, bet ji savo pareigas išpildė, nes per 15 dienų sulaikė vokiečius ir jie Francuzijon įsiveržti negalėjo.

Londonan iš Krakovo atėjo žinia, jog Austrijos valdžia užėmė miestelį Nuechov, Lenkijoj; austrijokai užpuolė miegančius rusų kazokus ir užmušė jų apie 400. Austrijokai nužudė 140 žmonių.

Paryžius, rugpjučio 20 d. — Darbininkų organizacijos Paryžiuj parengė čielą valgyklų eilę beturčiams, kuriose už 4 centus galima gauti šiokius-tokius pietus.

Paryžiaus policijos perdėtinis paduoda miesto neturinčių uždarbio žmonių skaitlių iki 600,000.

Kanada Anglijai karo reikalams paskyrė 50 milionų doliarių.

Austrijos raiteliai, kurie buvo užėmę Kelčius, Rybnicą ir kelis kitus miestus, priversti tapo trauktis atgal per rubežių. Prie Krasinko, Liublino gub., buvo gana smarkus mušis, kuriame austrijokai tapo sumušti; rusams teko 250 Austrijos kareivių.

Hollandijai gręsia badas, nes maisto produktų ji turi vos 2 mėnesiam.

Londonas, rugpjučio 21 d. — Gauta čia žinia apie mušį belgų su vokiečiais, kuriame užmušta 6,000 vokiečių. Vokiečiai užėmė miestą Dyk, o belgai ant visos linijos atsitraukė prie Antwerpeno. Mušis buvo taipgi prie Charleroi, kuriame krito taipgi keli taukstančiai vokiečių, o kiti turėjo giroj pasislėpti.

Rusai užėmė Gumbinę, Prusų Lietuvoj. Rusams teko 12 kanuolių, daug karabinų ir amunicijos. Veržiasi jie iš rytų į Prusus. Lenkai mano, jog didelis mušis atsibus Gruenwaldo laukuose, kur penki šimtai metų atgal Vytautas sumušė vokiečius kryžiokus. Belgijos mušis gali išpulti Waterloo laukuose, kur 1815 m. vokiečiai ir anglai įveikė Napoleoną.

Italijoj sunus garsaus italų patrioto Giuseppe Garibaldi organizuoja liuosnorių korpusą pagelbon francuzams. 1870 metuose jo tėvas su 30,000 liuosnorių taipgi atėjo francuzams pagelbon.

Peterburgas, rugpjučio 21 d.— Prie Pinčovo, Kelčių gub. rusai sumušė Austrijos raitelius. Tą pačią dieną prie Rybnicos austrijokai likosi sumušti.

San Francisco, Cal. Vietinės valdžios neleido laivui "Woolatan" išgabenti anglių, nes sužinota, kad anglis gabena esančiam jurėse vokiškam kariškam laivui "Leipzig."

Londonas, rugpjučio 20 d. — Francuzija atsišaukė į visas civilizuotas tautas su pasiskundimu ant vokiečių žiaurumo, laužymo tarptautiškų tiesų. Jie Belgijoj degina kaimus ir miestus be jokio reikalo; užmušinėja senelius, moteris ir vaikus, varo juos į mušius prieš vokiečių priešų kulkas. Užmušinėja ne tik paimtus nelaisvėn kareivius, bet ir ramius gyventojus. Sužeistus francuzų ir belgų kareivius durtuvais nudurinėja, arba, sustatę eilėsna, į juos išmėgina taikumą savo karabinų.

Rusijos generolams, įsiveržusiems Vokietijon, prisakyta traukti kruvon savo kareivius ir eiti Berlinan.

Washington, D. C. Amerikos užsienių ministeris Bryan pranešė Amerikos socialistų vadovui Walterui Lauersich, jog paskalas apie sušaudymą Berline vokiečių socialistų parliamento atstovo, Dr. Liebknecht, yra neteisingas. Liebknecht yra gyvas.

Paryžius, rugpjučio 22 d. — Gauta čia iš Ništo, Serbijoj, žinia, jog serbai sumušė Austrijos kariumenę. Mušyj dalyvavo iš abiejų pusių per 125,000 kareivių. Austrijokai nužudė 7,000 kareivių.

Belgų tvirtovė Namur išdalies yra vokiečių rankose. Belgai traukiasi Antwerpeno link. Vokiečių vadovas nuo miesto Brussels pareikalavo 40 milionų doliarių kontribucijos, nors miestas visai nesipriešino.

Prie Hueningan francuzai sumušė vokiečių raitelių dalį. Mušyj krito 500 vokiečių, o išlikę pasitraukė į St. Ludding.

Prie Šveicarijos rubežiaus, priešais Basel, francuzai sumušė vokiečių raitelių dalį ir juos privertė trauktis į St. Louis.

Washingtone nuo Vokietijos valdžios gauta žinia apie francuzų pergalėjimą mušyj tarp Saaro, Metro ir Vosges'ų kalnų.

Gyventojams Austrijos porto Pola valdžia prisakė pasirupinti maisto trims mėnesiams. Kas negali, tie turi iš miesto išsinešdinti.

Peterburgas, rugpjučio 22 d.— Įsiveržę Galicijon rusai sumušė Austrijos kariumenę ir paėmė nelaisvėn 1,250 Austrijos kareivių.

Iš Paryžiaus praneša, jog vokiečiai vartoja uždraustas kulkas. Daug tokių kulkų daktarai rado sužeistų ir užmuštų kareivių kunuose.

Berlinas, rugpjučio 21 d. — Tarp Metz ir Vosges'ų kalnų buvo didelis mušis vokiečių su francuzais. Francuzai tapo sumušti, keli tukstančiai jų nelaisvėn pa-

imta. Išviso Alzatijoj, kaip užtvirtina vokiečiai, paimta nelaisvėn 10,000 francuzų.

Žinovai užtikrina, jog dabar Belgijoj mušasi 2,500,000 kareivių. Mušio linija turi 250 mylių ilgio.

Francuzijos ir Anglijos kariški laivai rugpjučio 21 d. bombardavo Austrijos portinį miestą Cattaro.

Vokietija pašaukė kariumenėn paskutinius savo atsargos kareivius; pašaukta tarnyston vyrai iki 60 metų.

Vokiečiai rengiasi veržti didelį Francuzijos miestą Lille, nes jis stovi ant kelio Paryžiun.

Paryžius, rugpj. 22 d.—Gauta čia žinia, buk gynęs Belgijos tvirtovę Liege belgų generolas Leman tapo vokiečių nelaisvėn paimtas.

Ispanijos gyventojai reikalauja karo su Vokietija.

Belgijon ir Francuzijon Anglija atsiuntė 200,000 savo kareivių, bet kur jie yra, tikrai nežinia; didesniuose mušiuose Belgijoj anglų nebuvo. Manoma, kad anglai susirinkę Waterloo laukuose sulaikyti vokiečius nuo įsiveržimo Francuzijon.

Belgijos miestas Antwerpen, kur persikėlė jos valdžia, yra druta tvirtovė. Apart fortų, gina miestą augšti apkasai; juos išardžius, jurės užlietų didelius plotus ir galėtų daug Belgijos priešų paskandinti.

Sulyg vokiečių ambasadoriaus žinios, nepasisekė francuzams įsiveržti Lotaringijon. Jie turėjo trauktis nuo rubežiaus atgal savo pusėn. Dabar francuzų pirmyn žengimas pasiliovė, jie gina vien savo stovyklas.

Rymas, rugpjučio 23 d.—Gauta čia žinia, jog Adriatiko jurėse paskandinta keli Austrijos kariški laivai. Grekai pasiuntė savo kariumenę Serbijon padėti serbams jų kovoj su Austrija.

Austrijos kariškas laivas "Kaiserin Elizabeth" Kynų porte Tsing-tao tapo nuginkluotas, nes Austrijon jis prisigriebti negali.

Paryžius, rugpjučio 23 d.—Čia gauta žinia, jog senas Austrijos ciesorius miršta. Jam mirus, kaip manoma, prieš vokiečius sukiltų Austrijos slavai. Čia taipgi gauta žinia, jog Austrijos ir Vokietijos įbruktas Albanijai kunigaikštis Wied pabėgo iš savo viešpatystės, nes albanai jo nekenčia.

Rugpjučio 23 d. prasidėjo ant visos linijos pirmas didelis mušis francuzų ir belgų su vokiečiais ir Austrijos kariumene. Mušio linija traukiasi nuo Mons iki Luxemburgo rubežių. Mušį pradėjo francuzai. Mušis, kaip manoma, trauksis kelias dienas.

Londonas, rugpjučio 23 d.— Francuzija ir Anglija, atsimokėdamos Belgijai už pagelbą dabartiniame kare, nutarė duoti 500 milionų frankų uždengimui karo išlaidų. Pinigų duoda po lygiai Francuzija ir Anglija.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BENTLEYVILLE, PA.

J. Gabrio atsilankymas. Rugpj. 7 d. pas mus atsilankė p. J. Gabrys, vedėjas Informacijos Biuro Paryžiuje. Atsilankiusiamjam buvo parengtos prakalbos lietuvių svetainėje. Žmonių prisirinko apie porą šimtų. Visi užsilaikė ramiai ir atydžiai klausėsi p. Gabrio prakalbos. Kalbėtoją susirinkusiems perstatė vietos klebonas kun. J. Misius. Ponas Gabrys kalbėjo apie tautos priedermes, apie reikalingumą gerbti savo kalbą, papročius ir tėvynę. Kalba žmonėms, matomai, patiko. Aukų, kaip teko girdėti, svetainėje surinkta išviso 26 doliariai su centais. Priegto aukavo dar: Saldžiausios Širdies draugija — $10, S. L. R.-K. A. 92-ra kp. — $5 ir kun. J. Misius — $10.

Pas Amerikos lietuvius jau lankėsi ištisa eilė lietuvių iš Lietuvos, kaip tai kun. Tumas ir Alšauskas, Dr. J. Basanavičius su p. M. Yču, bet nei vieni iš atsilaukiusiųjų neužsuko musų kampelinn. J. Gabrys bene bus pirmutinis.

J. Kižis.

IŠ ATHOL, MASS.

A. A. Rugpjučio 10 d. pasimirė čia Kaz. Kapičiauskas, sulaukęs 45 metų amžiaus. Velionis išgyveno Atholyje 19 metų ir todėl buvo gerai pažįstamas visiems atholiečiams lietuviams. Buvo nevedęs ir neturėjo čia nei brolių, nei seserų. Prigulėjo prie A. V. M. D. draugijos, kurioje uoliai ir su pasišventimu darbavosi. Draugystė padėkon, nupirko gražų gyvų gėlių vainiką ant karsto velioniui uždėti. Velionis buvo šv. Franciškaus parapijos sekretorium nuo pat jos įsikurimo. Tą vietą jisai ilgai laikė. Buvo dar parapijos kolektorium. Parapijiniame darbe, kaip ir visame, ką jisai darė, velionis atsižymėjo darbštumu ir pasišventimu. Apart minėtosios draugijos, prisiuntė 2 vainiku giminės ir geri pažįstami. Karstas buvo gausiai papuoštas dar daugeliu gėlių bukietų. Palaidojimas buvo rugp. 12 d. su visomis bažnytinėmis apeigomis, kuriosna atvažiavo ir kun. Vasiliauskas iš Worcester, Mass. Bažnyčioje vietos klebonas pasakė trumpą pamokslą. Velionis palaidotas katalikų kapinėse.

Norintieji sužinoti plačiau apie velionį, tegul rašo antrašu: J. A. Gailiunas, The Lithuanian Store, Athol, Mass.

Gailiunas.

IŠ NEW YORK, N. Y.

Išvažiavimas. Rugpjučio 16 d. buvo didelis išvažiavimas New York, Brooklyn ir apielinkės lietuvių. Išvažiavimą parengė SLA. 5-tasai apskritis taip vadinamoje New Jersey giraitėj. Vieta išvažiavimui neblogiausia, tik iki šiol apielinkės lietuviams kaip ir nežinoma. Tatai publikos nebuvo tiek, kiek rengėjai tikėjosi.

Susivažiavimo tikslu buvo supažindyti apielinkės lietuvius su SLA. mieriais. Susivažiavimo sumanytojas, p. V. K. Račkauskas, buvo žadėjęs tai dienai parengti paskaitą tėmoje: "Fraternalės organizacijos ir kodėl prie jų darbininkui reikia prigulėti," bet dėl nežinomų priežasčių susivažiaviman sumanytojas suvis nepribuvo. Apart to, buvo manoma turėti platų programą. Todėl p. A. Račiunas buvo užkviestas nuimti krutamus paveikslus viso programo, bet išvažiavimo komitetas jokio programo neturėjo. Apie 3-čią valandą po pietų suvažiavusieji svečiai patįs tarp savęs sudarė trumpą programą, ir paveikslai keliuose atvėjuose likosi nuimti.

Pirmiausiai Susivienijimo sekr., p. A. B. Strimaitis, sušaukė kruvon išsiskirsčiusią publiką, paaiškino suvažiavimo tikslą ir užkvietė SLA. vice-prezidentą, p. P. Mikolainį, pakalbėti. Kalbėtojas aiškino SLA. tikslą, o p. Račiunas nuėmė pirmąją krutamų paveikslų poziciją, kurioje dvi mažiukės mergaitės ir vienas viduryje vaikutis laikė tam tyčiai p. Danieliaus pagamintas raides SLA. Prakalbai pasibaigus, buvo išsauktas čia pat susidaręs kvartetas sudainuoti keletą dainelių. Kvartetas susidėjo iš p-lės Liutviniutės, ponios Račiumienės ir pp. Zdanausko ir Ginkaus. Kvarteto dainos nusisekė pusėtinai.

Antru kalbėtoju buvo p. J. O. Širvydas, "V. L." redaktorius. Jisai ilgoje rimtoje kalboje perbėgo visą SLA. istoriją. Kai kalbėtojas priėjo prie to laiko, kuomet SLA. skyrėsi į dvi dali Wilkes-Barre, Pa. seime, kuomet kunigai su savo prieteliais norėjo permainyti SLA. vardą, o 43 pasiuntiniai stojo priešais juos, apgindami SLA. tikrąjį vardą ir tos organizacijos vėliavą, ir kuomet kalbėtojas sušuko: "Už šitą tai vėliavą męs esame tiek daug visokių persekiojimų nukentėję!" — tame momente pp. A. B. Strimaitis ir K. Vilkevičius išskleidė SLA. vėliavą. Šioji dalis buvo nuimta ant krutamųjų paveikslų. Pabaigęs kalbėti apie SLA., p. Širvydas perėjo nuo SLA. reikalų prie dabartinio musų brolių padėjimo Europoje ir aiškino, kaip męs, čion Amerikoje gyvenantieji lietuviai, turime elgtis, kaip turime išnaudoti visokias progas rinkimui aukų Tėvynės gelbėjimui; ragino SLA. kuopas grebtis stropaus darbo, šaukti susirinkimus, tartis apie visuotinąjį lietuvių suvažiavimą, išnešti savo reikalavimus, kad Lietuva galėtų įgyti savo autonomiją, ir kad, sulyg Dr. J. Basanavičiaus tyrinėjimų, istoriškąją Lietuvos raudoną vėliavą visos tautos atstovai galėtų išskleisti savo seime Vilniuje. Tuos žodžius kalbėtojui ištarus, likosi išskleista raudona vėliava su žirgvaikiu viduryje. Išskleistoji vėliava buvo New York 126 kuopos padovanota SLA. 28-tam seimui. Užbaigus oratoriui prakalbą, publika nulydėjo jįjį gausiu delnų plojimu.

Iš eilės perstatyta p. Račiunienė padainavo solo, ir paskui kvartetas, sudainavo dar porą dainelių. Kun. J. Švagždys, lietuvių parap. kleb. iš Paterson, N. J., pasveikino suvažiavimą, keliais žodžiais išreikšdamas savo užuojantą susirinkusiems svečiams. Tuomi programas užsibaigė. Svečiai linksminosi iki 7-tos valandos vakaro. Publika užsilaikė labai gražiai visą laiką.

M. Kor.

IŠ BALTIMORE, MD.

Nejvykę debatai. Kaip iš laikraščių žinoma, social. laikraštis "Pirmyn," neišgyvenęs nei dviejų metų, paliovė ėjęs. Sakoma, buk jo leidėjai (16 žm.) prikišę $336. Kaip žinoma, pastaraisiais met. Baltimorėje rengiasi eiti lietuvių industrialistų organas "Darb. Balsas." Tarp vietos socialistų ir industrialistų jau nuo senai eina kivirčai. Industrialistai rugpj. 9 d. surengė debatus (ginčus) su socialistais ir iš savo pusės išstatė kandidatu gerai jau žinomą p. L. Grikštą. Iš socialistų pusės buvo kviečiamas p. B. Smelstorius, buvusiojo "Pirmyn" redaktorius. Pakviestamjam p. B. Smelstoriui, jei jis jaustųsi negalįs atsilaikyti, buvo duota teisė pasikviesti socialistų laikraščių redaktorius pp. Pruseiką, Vidiką, Grigaiti, arba by ką kitą.

Pažymėtuoju laiku debatams paskirton vieton prisirinko apie pora šimtų žmonių. Matomai, žmonės įdomavo šiais debatais.

Jei skaitytojas pamena, p. Grikštas buvo kvietęs p. Grigaitį debatuosna. Pastarasis nestojo. Šį kartą nestojo nei p. Smelstorius. Vieton debatų, įvyko taip prakalbos. Grikštas užsipuolė ant nestojusių ir gan smarkiais vardais išvadino. Teko ir socialistų laikraščiams. Prakalboms pasibaigus, susirinkusiems buvo leista užduoti klausimai. Nieko ypatingo nebuvo.

Rugpjučio 12 d. "Vyčiai" taipogi turėjo savo prakalbas bažnytinėje svetainėje. Kalbėjo p. P. J. Vasiliauskas, S. L. R.-K. A. centro sekretorius, moksleivis p. P. Juras ir kiti. Kalbos beveik visos buvo apie tėvynės meilę. Rugpj. 31 d. "Vyčiai" rengiasi vaidinti "Genovaitę."

Ramutis.

IŠ HARTFORD, CONN.

Piknikas. Lietuvių Amerikos Ukėsų Politikos Neprigulmingas Kliubas parengė pikniką rugpj. 2 d. (vėlai prisiųsta. Red.). Piknikan buvo pakviestos visos Hartfordo lietuvių draugijos, bet kai-kurios atsisakė dalyvauti. Dalyvavo L. S. S. 49-ta kp. ir šv. Kazimiero Jaunikaičių Apšvietos drgija; ėmė dalyvumą ir choras, kuris padainavo keletą dainelių; padainavo ir socialistai. Buvo dar dekliamacijų. Nežiurint to, kad piknike dalyvavo visokių pažvalgų žmonių, kaip katalikų, taip socialistų, visa kas atsibuvo labai ramiai ir taikiai. Žmonių buvo išviso virš 300; pelno kliubui liko $30. Visų kliubo draugų vardu tariu širdingą ačiu L. S. S. 49 kp. ir Š. K. J. A. draugijai už atsilankymą ir dovanas, paaukautas kliubui. Ačiu taipogi bažnytiniam chorui už padainavimą. Čia dėkavojama ir visiems pavieniams, kurie atsilankė piknikan.

S. K. Adynt.

IŠ AMSTERDAM, N. Y.

Tarp vietos lietuvių. Darbai. Lietuvių čia priskaitoma apie pora tukstančių. Tarp tokio skaitliaus, žinoma, atsiranda visokių. Nestoka pas mus girtaujančių. Nuo vyrų neatsilieka ir kai-kurios musų "kumutės." Iš to kartais atsitaiko nei šis nei tas. Sekdamos vyrus, tokios moterėlės pradeda viena kitą garbinti gražiais žodeliais. Kai-kada einama ir toliaus. Štai nesenai nuo gražių žodžių pereita prie griebimosi viena kitai už plaukų. Žinoma, toksai musų moterių pasielgimas yra labai "gražus."

Visokių atsitikimų, tame skaitliuje ir peštynių, kįlančių dėlei girtuokliavimo, pas mus nestoka. Nesenai vienas vyras griebė kitam peiliu į šoną. Antrasai, savo laimei, spėjo šiek-tiek ranka užsidengti. Kitaip, rasi, butų ant vietos likęs. Dabar sužeistasai guli ligonbutyje. Tikimasi, pasveiksiąs.

Kitas vyras, nežinia iš kokios priežasties, sumanė, parėjęs iš darbo, iškirsti "triksą." Jisai, sakoma, nuėjęs prie geležinkelio, radęs geležgalį ir padėjęs jįjį tarp rėlių, kuriomis turėjo pravažiuoti expresinis traukinis. Ant laimės, tą "triksą" pastebėjo sargas. Geležgalis taip buvo įspriaustas tarp rėlių, jog šiasias reikėjo atliuosuoti, kad išėmus geležgalį. Tokių "triksų" mėgėjas likosi suareštuotas.

Darbai pas mus neina stipryn. Tiesa, dvi didesnės divonų dirbtuvės pradėjo geriau dirbti, bet užtai mažesnėse pradėta silpniau dirbti: jose dirbama po 2-3 dienas į savaitę.

Lietuvos Sunus.

IŠ NEW MINERSVILLE, PA.

Subadė peiliais. Sakoma, kad reikią važiuoti dabar į Europą, jeigu nori pamatyti žmonių skerdynės. Musų kampelio žmonės tačiaus gali pasakyti, kad nėra visai jokio reikalo taip toli važiuoti. Užtenka tiktai sėdėti čia pat Minersvillėje, ir galima neblogesnių dalykų pamatyti. Teisybė, čia nėra didelių armijų, nėra kanuolių nei panašių dalykų. Bet užtai pas mus yra tokių niekdarių, kurie paims tau, paskers žmogų peiliai ir tiek. Rugpjučio 15 d. vakare apie dvyliktą valandą atsitiko čia panašus dalykas. Laurinas Duknevičia ėjo, regis, namon su savo draugu. Užpuolė kaž-koki piktadariai ir peiliais supjaustė ėjusius. Duknevičiaus draugas dar ne taip baisiai liko supjaustytas, bet patsai Duknevičius vos gyvas palikta. Sakoma, jojo kune suskaityta 14 žaizdų, peiliu padarytų. Vienas lietuvis vyras, įtartas tame prasikaltime, likosi suimtas, o kito policija dar jieško. Jisai, sakoma, prasišalinęs į kitur.

Pranas Šimkevičia.

IŠ MASON CITY, IA.

Šis-tas. Žinios, pasirodžiusios "Lietuvoje" apie išsiplatinusį tarpe vietos lietuvių slaptą smuklininkavimą, matomai, pradeda veikti. Musų slaptieji smuklininkai yra susirupinę ir nebe taip atvirai rodosi su savo "bizniu." Kai-kas iš jųjų visai apleido musų miestelį. Tarp blaivesniųjų lietuvių čionai girdėtis linkėjimų, kad ir visi tie musų žmonių nuodintojai lygiai taip pat padarytų ir vietos kolioniją paliktų pilname ramume. Jeigu gi patįs smuklininkai nedasipras ar nenorės to padaryti, tai žmonės, supartę to "biznio" kenksmingumą, pasistengs jįjį su šaknimis išrauti iš savo tarpo.

Skaitytojas tačiaus neprivalo perdaug nudžiuti iš šios žinutės apie smuklininkų susirupinimą ir kraustymąsi lauk. Slaptas smuklininkavimas pas mus taip giliai įsiėdęs, kad daug darbo reikėtų padėti, jei norėtum jįjį visai išnaikinti. Nors lietuvių čia neperdaugiausia, bet slaptų smuklių yra gan didelis skaitlius. Nemanykite, kad tais smuklininkais yra vien tik savo 'profesijai' atsidavę žmonės. Tiesa, yra tokių, kurie, galima sakyti, gyvena vien iš to, bet yra ir taip šeimynų, pas kurias alaus visuomet užslėpta geras "zopostas." Labai ištroškęs, visuomet gausi "atsigaivinti." Vietomis, sakoma, nei burdingierių nepriima, nesą alaus taip daug parupinta, kad burdingieriams nei nepalikta vietos. Kita priežastis, kam kai-kur nelaikoma burdingierių, tai baimė. Nelabai senai vienoje vietoje čia gyveno keletas burdingierių. "Pasilokamino" jie alun, ir dingo visa bačka. Žinoma, gali tas pats atsitikti ir kiekvienoje vietoje, kur alaus daug sukrauta. Todėl saugiausia yra tokiose vietose visai nelaikyti burdingierių.

AUGŠČIAUSIA AMBICIJA.

Automobilistas: "Aš jaučiuos, kad veltui eina gyvenimas."

Jo draugas: "Kaip tai?"

Automobilistas: "Štai penki metai turiu automobilių, ir nepasisekė suvažinėti nei vieno policmono."

Kai-kada sąryšyje su girtuokliavimu pas mus pasitaiko gan juokingų dalykų. Štai nesenai vienoje vietoje gerta. Ant stalo susidarė čiela kruva kamščių. Kur gi kitur juos mesi, kaip ne pečium? Pateko ugnin korkai, o drauge su jais ir dešimtinė į pečių nuvažiavo. Nesenai pas mus areštavo keletą vyrų lietuvių. Kiek laiko prieš tai policija, sakoma, užgriebusi express'u vežtus 3768 butelius alaus. Tai buvo širdgėla musų smuklininkams!

Tai tokios pas mus naujienos. Beveik viskas sukasi apie buteliukus ir bačkutes. Norėtųsi kas nors geresnio parašyti laikraštyje apie musų kolioniją, bet tuom tarpu nėra tam medžiagos. Reikia tikėtis, kad, metus vietos lietuviams dabartinį didelį girtuokliavimą ir pradėjus daugiau rupintis savo apšvieta, galima bus ir kas geresnio parašyti.

Var Vai.

IŠ WELLSTON, MICH.

Michigan lietuvių ukininkų suvažiavimas. Michigan valstijos lietuviai ukininkai galop susilaukė savo suvažiavimo prie Big Bass Ežero. Suvažiavimas atsibuvo, kaip ir buvo skelbta, rugpjučio 16 d., ant lietuvio ukininko, p. J. Noreikos, žemės. Suvažiavimui paskirtoji diena išaušo nelabai kokia: apsiniaukus, lietinga. Bet apie 10 val. išryto pasiliovė lietus, nuslinko debesiai ir paliuosuota saulutė pažvelgė žemyn ant visur aplinkui šlapios žemės. Tuojaus ir žmonės pradėjo rinktis. Apart vietos lietuvių, suvažiaviman atvyko visa eilė svečių; jųjų tarpe matėsi pp. A. Belskis ir broliai Giedriai—iš Grand Rapids, Mich., pp. A. Sinkus, Pr. Šivickis (nuo "Draugo" red.), K. Kairis (Cicero) ir J. Ilgaudas — iš Chicago, Ill., p. D. B. Pratapas iš — Elberta, Mich., ir p. J. Noreika — iš Sheboygan, Wis.

Suvažiavimas buvo atidengtas tautišku hymnu, kurį sugrojo benas, pakviestas iš Manistee, Mich. Paskui trumpai pakalbėjo Mr. S. Gordon, G. W. Swigarto reprezentantas, apie šio pikniko tikslą ir perstatė žinoma visiems ukininkams senelį Mr. Baker'iš Wellston, Mich. Mr. Baker kalbėjo apie lietuvių ukininkų susiorganizavimą į tam tikrą draugiją. Sekančiu kalbėtojum buvo p. A. Belskis. Jisai, perskaitęs laišką G. W. Swigart'o iš Chicago, Ill., su visokiais velijimais lietuviams ukininkams, kalbėjo apie reikalingumą lietuviams politikoje remti ir palaikyti tuos, kurie skaitosi su lietuviais, jųjų neignoruoja. Pabaigus p. Belskiui kalbėti, broliai Giedriai, akrobatai, parodė savo mitrumą.

Sekantysis skyrius susidėjo iš dekliamacijų, kurių vedėju buvo žemiau pasirašęs. Dekliamacijų skyrius susidėjo iš kelių numerių: p-lė Melionija Ardinavičiutė dekliamavo "Jau brėkšta aušrelė," p. Jurgis Ardinavičiukas — "Kur tavo tėvynė," p-lė Mikalina Alšauskiutė — "Daug gražių žvaigždelių" ir p-lė Magdutė Karaliutė — "Aš jauna lietuvaitė." Žmonėms dekliamacijos, kiek galiu spręsti, patiko.

Pasibaigus dekliamacijoms, skaityta prisiųstieji velijimo laiškai. Laiškus prisiuntė kun. Gerickas iš Grand Rapids, Mich., "Dilgėlių" redakcija iš Pittsburg, Pa., kun. Kemešis ("Draugo" red.) ir "Lietuvos" redakcija — abu pastaruoju iš Chicago, Ill. Kiekvieno laiško skaitymą lydėjo trukšmingiausis delnų plojimas. Į laiškus nei vienas neprabilo, bet buvo matyt, kad tie ištoli atėję laiškai nevieną sujudino ir dvasioje sustiprino: jie pamatė, kad esama ir kitur lietuvių, įdomaujančių jųjų reikalais, kad jie ne vieni su savo rupestimis.

Toliaus ėjo vėl prakalbos. Pakalbėjus p. J. Ilgaudui trumpai apie ukį ir mašinas, stojo kalbėti p. D. B. Pratapas, kuris savo kalbai paėmė temą apie ukininkavimo pradėjimą. Kalbėtoją publika palydėjo rankų plojimu.

Ketvirtą valandą po pietų benas pabaigė groti ir apleido pikniką. Tuomet vyrai buvo pakviesti nuošalėn ir čia, vadovaujant p. D. B. Pratapui, tarėsi apie svarbiausį tikslą, kuriuom šisai piknikas buvo sušauktas — savos ukininkų draugijos įkurimą. Greitu laiku buvo paskirta valdyba ir surašytos pavardės ukininkų, norinčių prigulėti prie draugijos. Surašyta 36 pavardės.

Pabaigus draugijos tvėrimo reikalus, prasidėjo antroji pikniko dalis — pasilinksminimų skyrius. Čia buta lenktyniavimų įvairiais budais ir visokių kitokių pasilinksminimų. Vėliaus buvo vakarienė ir ice cream, užkandžio ir šiltos kavos. Išvažiavus orkestrai iš pikniko, atsirado savi muzikantai. Ponai Raulinaičiai taip smagiai griežė, kad visi tol šoko, kol jiegų buvo. Apart šokių, buvo dainų ir taip žaislų. Šokiams buvo Mr. J. W. Swigart įtaisyta spečialė pliatforma. Balkius tai pliatformai davė p. J. Apolskis. Prisidėjo prie pikniko rengimo taipogi ir p. Benešienė drauge su savo kaimynėmis. Vakare piknikieriai buvo išvežioti Mr. Swigarto automobiliais. Suvažiavimas užsitęsė išviso iki 11 val. nakties.

Kaip rengėjai, taip ir kiekvienas prijaučiantis Michigan lietuvių ukininkų pirmynžangai, be abejonės, yra dėkingi visiems tiems, kurie prisidėjo kokiu nors budu prie pikniko surengimo, ir taipogi tiems, kurie teikėsi piknikan atsilankyti.

W. V. Strygas.

IŠ MONTELLO, MASS.

Moksleivių vakaras. Rugpjučio 20 d. Lietuvių Tautiško Namo svetainėje buvo surengtas moksleivių vakaras. Vaidinta veikalas "Visa ko pradžia — kiaušinis." Vaidinimas pavyko vidutiniškai. Vakare buta ir prakalbų, bet šioji programo dalis negalima skaityti pavykusia. Geriausiai pavyko dainos, kurias atliko šv. Roko choras. Publikos atsilankė į 400.

P. Paprusis.

IŠ BISBEE, ARIZ.

Darbai. Darbai čia visai sumažėjo. Daugelis kasyklų uždaryta. Paleista suviršum pusė visų žmonių. Galima sakyti, kad dirba vos apie trečdalis pirmiaus buvusiojo darbininkų skaitliaus. Paleistieji darbininkai važiuoja kur įmanydami. Sakoma tačiaus, kad ir kitur nekaip dabar darbai stovi. Iš darbo paleista daugiausia pavieniai. Ir abelnai darbas apsivedusiam čia daug lengviau gauti negu pavieniui. Todėl, vyrai, jei norite turėti progą greičiaus patekti darban, raskite sau po merginą. Bet patartina visai išvažiuoti į čia darbo jieškoti, nes nėra jokios vilties žygio pasisekime.

Bisbietis.

IŠ BALTIMORE, MD.

Prakalbos. "Lietuvos Vyčių" kuopa Baltimorėje rugpjučio 12 d. buvo surengusi bažnytinėje svetainėje prakalbas. Žmonių atsilankė labai mažai, ir tai daugiausia moterįs. Priežasčių tokio mažo atsilankiusiųjų skaitliaus buvo net kelios, bet kelti jas aikštėn nematau didelio reikalo: viena, užimtų daug vietos, o antra, ir nesvarbu. Atkreipsim geriau atydą į pačias prakalbas, nes jos buvo margos it genys. Pirmas kalbėjo SLRKA. Centro raštininkas, p. Juozas Vaičiauskas. Jis kalbėjo be jokios temos. Abelnai imant, palietė daug dalykų, bet prakalba buvo apmirus ir netvarki, nors, tiesa, ir patsai kalbėtojas prisipažino, kad dėlei mažo publikos skaitliaus neturįs nei pats noro kalbėti.

Antras kalbėtojas buvo moksleivis Šv. Karoliaus Kolegijos, p. Pranas Juras. Jis kalbėjo temoje "Lietuva—musų tauta". P. J-as savo iškalbingumu ir kalbos turingumu sužavėjo klausytojus. Nors prieš pradėsiant kalbėti nusižemino, sakydamas, kad nesąs oratorium nei istoriku, bet pačioje prakalboje pasirodė, kad jisai yra tikrai geras kalbėtojas. Pačioje publikoje galima buvo girdėti išsireiškimų: "Ot artistiškai ir pulkiai kalba!" P. Juras trumpai ir aiškiai nupiešė Lietuvą ir jos gyventojus gilioje senovėje: išaiškino, kaip musų bočiai brangino savo tėvynę, kalbą ir įpročius; kaip jie mylėjo dainas ir brangino dorą. Tolesniai išaiškino lietuvių kulturos bėdinumo priežastis, lietuvių išsiskaldymą sulyg pažiurų į šakas, ir kaip tas išsiskaldymas pajiegų yra kenksmingas musų pažangai. Taipgi kalbėjo apie lietuvių kalbos grožybę ir jos turtingumą. Visa prakalba buvo paremta trumpais, bet svarbiais istorijos, mokslo ir gyvenimo prirodymais.

Geistina butų, kad p. Juras išvystytų savo gabumus; su laiku galima tikėtis iš jo tikrai puikaus kalbėtojo. Vienatinė yda jo kalbėjime—tai kalbos (balso) dekliamatoriškumas (? Red.).

Tolesniai kalbėjo p. J. Karalius. Prakalba butų buvusi įdomi—ragino mylėti tėvynę—jei ne taip silpnas kalbėtojas.

Dar buvo vienas kalbėtojas—"Vyčių" dr-jos pirmininkas, p. J. Bučnis. Jisai savo prakalboj tik pranešė, kad "Vyčių" draugija nutariusi prisidėti prie Centro ir kad bus priimama nariuosna moteriškosios lyties asmenįs. P-as Bučnis neišaiškino Vyčių draugijos tikslo, kuris daugumai jaunuomenės labai neaiškus. Kiek girdėjau nuo kitų, p. Bučnis rengęsis prie šių prakalbų gan ilgą laiką, kad "subytyti" kitus, bet, atėjus prakalboms, ant nelaimės užkimo, ir todėl jo prakalbos kaip ir nebuvo.

Arti Rudenėlis.

Guy de Maupassant.

Persiskyrimas.

Maitre Bontran, žinomas Paryžiaus advokatas, kuris bėgyje pastarųjų 10 metų vesdavo ir laimėdavo persiskyrimo bylas, atidarė savo kabineto duris ir pasitraukė, kad įleidus į vidų naują klijentą.

Tai buvo raudonveidis, šviesiais bakenbardais, pilvotas, karšto ir griežto budo išvaizdos storulis. Jisai linktelėjo.

— Meldžiu sėstis, — paprašė advokatas.

Klijentas atsisėdo ir atsikosėjęs pradėjo:

— Aš atėjau pas Tamistą su prašymu apsiimti vesti mano persiskyrimo bylą.

— Papasakok, Tamista, aš klausau.

— Aš buvęs notaras.

— Jau buvęs!

— Taip, jau buvęs. Aš esu 37 metų amžiaus.

— Pasakokite toliau.

— Aš apsivedžiau baisiai nelaimingai, baisiai....

— Ne su vienu Tamista taip buna.

— Žinau ir giliai atjaučiu kitiems; bet manasis atsitikimas visai kitoniškas, ir skriauda, kurią man padarė mano pati, visiškai ypatingos rųšies. Bet pradėsiu iš pradžios. Apsivedžiau aš labai ypatingu budu. Ar Tamista tiki, kad buna labai pavojingų idėjų?

— Kaip Tamista tą supranti?

— Ar tiki, Tamista, kad kai-kurios idėjos kitiems žmonėms gali buti taip jau pavojingas, kaip nuodai kunui.

— Bet.... gal but.... taip.

— Suprantama. Yra tokių idėjų, kurios apsigyvena jumyse ir graužia, ir kankina, ir protą temdo, ir nežinai, kaip nuo jų išsiliuosuoti. Tai nelyginant kokis kirminas dvasioje. Jeigu turėjai nelaimę duoti įsiskverbti panašiai idėjai į sielą, jeigu dar iš pat pradžios nepatėmysi, kad ji pragaištinga, kad ji liekasi valdonu, kankintoju, kad kas valandą, kas dieną auga, kad be paliovos ateina į galvą tvirčiau ir apsistoja, išstumia visus jusų paprastus reikalavimus, praryja visą atydą ir pakeičia visus jusų matimspuogius — tai žmogus prapuolęs.

Štai tas ir su manim atsitinka. Kaip aš jau Tamistai minėjau, aš buvau notaru miestelyje Roanne; Aš buvau truputį pinigiškai suvaržytas, ne beturtis, bet ir ne turtingas, susirupinęs savo piniginiu stoviu ir priverstas amžinai taupinti, siaurinti visus savo skonius, taip visus! O tai nelengva mano amžiuje.

Kaipo notaras, aš atydžiai perskaitydavau visus apskelbimus ant laikraščių paskutinių puslapių, visus patarnavimus, pasisiulijimus, mažas korespondencijas ir t. t. ir t. t.; neretai panasiu budu man pasitaikydavo sutaisyt pelningas jungtuves savo klijentams.

Vieną sykį aš užtikau tokį apskelbimą:

"Mergina malonios išvaizdos, gerai išauklėta, patogi, geidžia apsivesti su pagyvenusiu vyru; pasogos atneš jam du milionu penkis šimtus tukstančių frankų. Agentų patarnavimas neleidžiamas."

Tą pačią dieną man kaip tik pasitaikė pietauti su dviem draugais, iš kurių vienas buvo prokuroro padėjėjas, antras fabrikantas. Nepamenu kokiu budu kalba užėjo apie jungtuves, ir aš, juoko dėlei, papasakojau jiems apie paną su dviem ir puse milionų frankų.

Fabrikantas ir sako: "Kokios gi tai rųšies yra moterįs?"

Prokuroro padėjėjui nesykį tekę regėti, kad panašiose aplinkybėse sudarytos jungtuvės dažnai buvusios net labai puikios; jis pasakojo smulkmenas ir pagalios, kreipdamasis į mane tarė:

— Kodėl, po plynių, tau nepasinaudoti šia proga? Viešpatie mano, tu pasiliuosuosi nuo visokių rupesnių, juk, ar tai juokai — du milionu ir penki šimtai tukstančių frankų!

Pasijuokėmė visi trįs ir pradėjome šnekėti apie kit-ką.

Valandą vėliaus aš pagrįžau namon.

Naktis buvo šalta. Reikia jums pasakyt, kad aš gyvenau sename name, viename tų provincialių senų namų, kurie savo išvaizda primena Nojaus arką. Kuomet aš uždėjau ranką ant geležinio laiptų barjero, aš pajutau, kaip ledinis šaltis įsiskverbė man rankon, o kai, ištiesęs antrąją, paliečiau vėl, tai antrą sykį pajutau drebulį nuo šalčio, šiuo sykiu dar ir nuo drėgnumo; abu tie pajautimai kaip tai susiliejo pas mane krutinėje ir pripildė sielą ilgėsiu, nuobodumu ir nervingu silpnumu. Ir staigaus atminimo apimtas, aš sumurmėjau:

Po šimts pypkių, kad taip man tie du milionai ir penki šimtai tukstančių.

Aš gyvenau tamsiame kambaryje, paprastame kambaryje, kokiuose gyvena dauguma nevedėlių, tokiame kambaryje kurį prižiuri tarnaitė, atliekanti taipogi ir virėjos pareigas. Ar tamista gali įsivaizdinti sau panašų kambarį? Didelė lova, spinta, kamodos, prausynė, be apšildymo. Ant kedžių išblaškyti drabužiai, ant grindų popierų glėbiai. Aš pradėjau dainuoti kavinės motyvų, nes kartais pasitaikydavo buti panašiose vietose:

Du milionų,
Du milionu —
Tai gerai;
O jei priedan
Dar gražuolė —
Ir labai gerai.

Ir ištikrųjų, iki šiam laikui apie moterį aš visai nei nemąsčiau, o dabar, einant gulti, ji tai ir atėjo man į galvą. Aš taip nuoširdžiai apie ją mąsčiau, kad ilgai negalėjau užmigti.

Sekantį rytą, pažądęs ką tik švintant, aš atminiau, kad aštuntoje valandoje turėjau buti svarbiu reikalu Darhetale. Reikėjo atsikelti nevėliau kaip šešiose, o lauke šaltis.

— Viešpatie Jėzau! Juk du milionu penki šimtai tukstančių.

Aš atvažiavau pas save kontoron apie dešimtą valandą. Pečius, įkaitintas iki raudonumo, tiesiog smilko. Popieros.... — niekas neišduoda tokio bjauraus kvapsnio kaip senos su visokiomis bylomis popieros, — apart to, dar kvapsnis kiekvieno klerko, jo batų, drabužių, marškinių, plaukų ir kuno, — kaipo žiemos laike nevisai švaraus, — ir visa tai perkęsti 18 laipsnių karštyje.

Aš pavalgiau pusryčius, kaip visuomet, prisvilusiu kotletu, ir kąsniu surio. Paskui sėdau prie darbo.

Čia aš pirmą kartą ir užsimąsčiau labai rimtai apie merginą su pustrečio miliono. Kas ji tokia? Kodėl nesusirašyti su jaja? Kodėl nepasiteirauti?

Bet sutrumpinsiu smulkmenas. Mintis ta persekiojo mane dvi savaiti, pavergė, nukamavo mane. Visi mano susikrimtumai, visi maži nedatekliai, kuriuos aš kentėjau, nepastebėdamas jųjų, dabar veikė į mane nelyginant adatos įdurimai, ir draug su visa tuom kiekvieną sykį ateidavo galvon mergina su pustrečio miliono.

Pasibaigė tuomi, kad aš sugalvojau sau apie ją ištisą pasaką. Mat, jeigu žmogus ko geidi, tai įsivaisdini sau dalyką kaip nurodo viltis.

Žinoma, nevisai paprasta, kad mergina iš geros šeimynos su tinkančia pasoga jieškotų jaunikio per laikraščius. Vienok gi gali juk atsitikti, tai ji yra ypata, verta pagarbos, bet tik nelaiminga.

Pirmiausia, patsai kraitis iš pustrečio miliono manęs neapjakino savo blizgėjimu. Męs, notarai, kuriems tenka skaityt visi panašųs pasiulijimai, jau pripratę esame prie pasogų iš šešių, aštuonių, dešimties ir net dvylikos milionų. Dvylika net labai paprasta skaitlinė. Ji patinka. Aš puikiausia suprantu, kad negalima užsitikėti tokiais prižadėjimais. Bet visgi šios fantastiškos skaitlinės įsiskverbia musų galvon, ir, iki žinomo laipsnio, duoda tulą teisingumo atspindį milžiniškoms sumoms, kurios po tokių apskelbimų yra suprantamos, ir kurios pakreipia musų protą prie to, kad į pasogą iš dviejų milionų penkių šimtų tukstančių žiuri kaip į visai galimą dalyką; nei kiek neprieštarauja nei dorai sučiupti tokią pasogą.

Ir taip, jauna mergina, duktė kokios augštyn iškilusios ypatos ir tarnaitės, netikėtai gavus tėvo palikimą, tuom pačiu laiku sužinojo apie savo kilmę, ir, idant neatidengti paslapties žmogui, kuris ją pamylės, kreipiasi pas nepažįstamus labai priimtu budu, kuris jau patsai per save duoda supratimą apie tulą, taip sakyt, kilmės nedateklių.

Toksai spėjimas buvo kvailas. Bet aš prisirišau prie jo. Mums, notarams, niekuomet nepriderėtų skaityt romamų, o aš juos skaičiau, gerbiasai Tamista.

Taigi, aš parašiau jai, kaipo notaras, buk savo klijento vardu ir pradėjau laukti atsakymo.

Praslinkus penkioms dienoms, apie trečią valandą popiet aš sėdėjau prie darbo savo kabinete, kaip štai vyresnysis klerkas praneša man:

P-lė Chautfise.

— Kvieskite.

Ineina moteriškė apie trisdešimts metų amžiaus, pilna, juodplaukė, truputį sumišus.

— Meldžiu sėstis, Tamista.

Ji atsisėdo ir pratarė:

— Tai aš, Tamista.

— Betgi, atleisk man, Tamistėle, aš neturiu laimės pažinoti Tamistos.

— Aš esu toji, kuriai Tamista rašėte.

— O, tai kaslink ištekėjimo?

— Taip.

— A, labai puiku!

— Aš atvažiavau pati, kadangi panašius dalykus geriausia yra ypatiškai atlikti....

— Pilnai sutinku su jusų nuomone. Ir taip, jųs geidžiate ištekėti už vyro?

— Taip.

— Ar turite giminės?

Ji sumišo, nuleido akis ir tykiai pasakė:

— Ne, tamista.... Mano motina.... ir tėvas.... abu mirė.

Aš visas sudrebėjau, ir karšta užuojauta tam nelaimingam sutvėrimui gimė mano širdyje. Aš palioviau klausinėjęs, idant neužgaulioti jos jausmų, ir tik priduriau:

— Ar Tamistos turtai neužginčijami?

Į tai ji atsakė tvirtai:

— O taip, Tamista, pilnai.

Aš atydžiau pažiurėjau į ją ir, tiesa, ji man patiko, nors truputį persena buvo, senesnė negu aš, maniau. Puiki moteriškė, sveika, gera šeimyninkė. Ir manyje gimė noras sulošti prieš ją mažutę komediją, įsimylėjusį, tapti niekuomet nebuvusio klijento užvaduotoju, žinoma, tik tuomet, kai pilnai persitikrinsiu, kad jos kraitis ne vėjai. Aš pradėjau pasakoti jai apie klijentą, piešdamas jį, kaipo žmogų nuobodų, labai gerbtiną, biskutį sergantį.

Ji skubiai perkirto mane.

— O, Tamista, man patinka sveiki žmonės.

— Gerai, Tamista jį pamatysi, tik neankščiau dviejų-trijų dienų, kadangi jis dar vakar tik išvažiavo į Angliją.

— A, kaip tai nemalonu girdėti.

— Dieve mano, ir taip, ir ne. Ar tamista skubini namon?

— Niekiek.

— Tai pasilik Tamista čia; o aš pasirupinsiu, kad Tamistai nuobodu nebutų.

— Tamista labai geras.

— Kokiame viešbutyje Tamista apsistojote?

Ji pasakė vardą geriausio viešbučio Roanne.

— Ir taip, jeigu Tamistėlė pavėlysite man, kaipo busiančiam Tamistos notarui, užkviesti Tamistą šiądien drauge pietauti?

Ji lyg abejojo, svyravo, bet paskui sutiko:

— Gerai, Tamista.

— Aš busiu pas Tamistą septintą valandą.

— Aš lauksiu.

— Tai, reiškia, iki vakaro?

— Gerai.

Aš palydėjau ją iki durių.

Septintoj valandoj aš buvau pas ją. Ji pasirėdė, pasipuošė ir priėmė mane labai meiliai.

Aš nusivedžiau ją į restoraną, kur mane pažinojo, ir užsakiau valgius, veikiančius gana suerzinančiai.

Už valandos męs jau buvome draugai, ir ji man papasakojo visą savo istoriją. Ji buvo duktė moteriškės iš taip vadinamo augštesniojo svieto, kuria suvilijo koksai ten ponas, ir išauklėta ukininkų šeimynoje. Dabar ji turtinga, kadangi ji yra paveldėja didelių pinigų, likusių po tėvo ir motinos mirties, bet kas toki jos tėvai, ji niekuomet, o niekuomet to nepasakys. Nereikia to nei klausinėti, nei maldauti, visviena ji to nepasakys. Kadangi tas klausimas man nelabai ir rupėjo, tai aš užklausiau jos apie turtus. Ji tuojaus pradėjo apie tai kalbėti, kaipo moteriškė praktiška, pilnai užsitikinti savim skaitlinėse, popierose, įplaukose, geriausiame brangenybių patalpinime. Jos nuovoka tame dalyke iššaukė manyje pasitikėjimą; aš pasidariau dar meilesnis su ja, nors visgi ir susilaikiau, vienok aš aiškiai parodžiau jei, kad ji man patinka.

Ji kraipėsi, betgi labai dailiai. Aš pasiuliau šampano. Gėriau ir pats, ir tas man ir sugadino mano plianus. Tuomet aš aiškiai pajutau, kad darausi vis drąsesnis su ja, ir mane pradėjo imti baimė ir už mane patį ir už ją; aš bijojau, kad ir ji nesusierzintų, ir kad nepasiduotų man. Kad kiek nurimti, aš išnaujo pradėjau kalbėti apie pasogą, kad reikia persitikrinti tame, kadangi mano klijento esama žmogaus praktiško.

Ji linksmai nusijuokė.

— O, aš žinau, aš atsivežiau su savim visas popieras.

— Ar Tamista jas čia Roanne'e turi tas popieras?

— Taip Roanne'e.

— Viešbutyje?

— Žinoma.

— Ar gali Tamista man parodyti jas?

—Kaipgi.

— Šiądien pat?

— Šiądien pat.

Tai man patiko. Aš užmokėjau, ir išėjome pas ją.

Ištikrųjų, ji atsivežė su savim visas savo popieras.

Abejoti nebebuvo galima, štai visos popieros mano rankose, aš patsai skaičiau. Tai mane taip nudžiugino, kad manyje gimė karštas noras ją apkabinti. Aš turiu Tamistai pasakyt, apkabint be jokios netyros minties: tiesiog, norėjau pabučiuoti ženklan pilno savo užsiganėdinimo. Ir, kaip Dievą myliu, aš ją tiesiai taip ir pabučiavau. Sykį, paskui kitą, dešimtį sykių, taip kad.... Čia ir išgertas šampanas padėjo, ir aš, ne, greičiau, ji neatsilaikė.

Ach, Tamista, kas buvo su mumis paskiaus.... su manim ir su ja! Ji verkė, kaip beprotė, upeliu liejo ašaras, maldavo neišduoti jos, nepražudyti. Aš viską jai prižadėjau, visa, ko tik ji norėjo, ir apleidau ją baisiai susikrimtęs.

Ką dabar daryt? Aš sumindžiojau savo klijentės pasitikėjimą. Ir visa tai butų buvę niekai, jeigu aš bučiau turėjęs klijentą, bet gi pas mane jo nebuvo. Tas klijentas tai aš, apgautas klijentas, ir aš patsai jį apgavau. Tai padėjimas! Be abejo, aš galėjau ją pamesti, tai tiesa. Bet gi kraitis, puikus kraitis.... dalykas labai jaučiamas. Ir paskui, ar turėjau aš teisę ją pamesti, paėmęs taip netikėtai? O paskui, kiek bus rupesnio!

Ar galima jaustis ramiai, turint taip nuolankią pačią?

Aš praleidau baisią naktį, nežinodamas ką daryt. Mane kankino sanžinės graužimas, baimė, mane kankino abejojimai. Bet į rytą mano sąmonė išsiblaivė. Aš apsirengiau geriausiais rubais, lygiai vienuoliktoj valandoj išryto inėjau viešbutin ir pabeldžiau į jos duris.

Pamačius mane, ji paraudo iki ausų.

Aš jai pasakiau:

— Tamista, man nieko daugiau nebelieka, kad atlyginti savo prasikaltimą su Tamista. Aš meldžiu Tamistos rankos.

Ji patylomis atsakė man:

— Aš sutinku.

Ir aš vedžiau ją.

Pirmą pusmetį viskas ėjo kuogeriausiai. Aš perdaviau kitam savo kontorą, gyvenau puikiausiai, ir, teisybę sakant, nieko negalėjau užmesti savo pačiai.

Bet štai aš pradėjau patėmyt, kad kartais mano pati išeina ir ilgai, ilgai užtrunka. Tie išėjimai atsikartodavo paskirtose dienose, vieną savaitę utarninkais, o natrą — pėtnyčiomis. Aš pamaniau, ar tik ji manęs neapgaulioja, ir susekiau ją.

Tai atsitiko utarninke. Ji išėjo iš namų pėkščia. Nusileido Respublikos gat., pasuko į dešiniąją, arcivyskupo rumų linkui, perėjo gatvę Grand Pont iki Senos, paskui pakrante iki Pont-de Pierre, perėjo upę. Čia ją lyg neramumas ėmė, ji dažnai dairėsi, apžiurinėjo praeivius.

Kadangi aš buvau apsirėdęs anglių vežiotojo rubais, tai ji manęs negalėjo pažinti.

Pagaliaus atėjo į kairiojo kranto stotį; aš daugiau neabejojau: jos numylėtinis atvažiuos traukiniu, kuris ateina keturiosdešimts penkios minutos po dvylikos.

Aš pasislėpiau už ratelio su bagažu ir pradėjau laukti. Pasigirdo švilpimas, visa upė atvažiavusiųjų. Ji puola pirmyn ir griebia ant rankų trijų metų mergaitę, kurią palydi stora ukininkė, ir karštai bučiuoja ją. Paskui atsigrįžta ir mato kitą vaiką dar mažesnį, nežinau ar berniuką ar mergaitę, kurią turi ant rankų kita ukininkė, puola prie to, taipgi karštai apkabina, ir paskui nueina, lydima dviejų vaikų ir dviejų auklių, linkui apytuščio Cour-la-Reign boulevard'o.

Aš pagrįžau namon suerzintas, nuliudęs, suprasdamas ir nesuprasdamas, kame dalykas, nedrįsdamas dasiprotėti. Kuomet ji pargrįžo pietų, aš puoliau prie jos ir surikau:

— Kas tai per vaikai?

— Koki vaikai?

— Kuriuos jųs sutikote, kuomet atėjo traukinys iš St. Severa?

Ji suriko ir parpuolė be žado. Atsigavus, ji visame kame prisipažino. Ji turi jų keturis. Taip, gerbiamasai Tamista, utarninkais du—dvi mergaiti, pėtnyčiomis du—du berniuku.

Ir, kas per gėda!.... Tai ir buta šaltinio jos turtų.... Keturi tėtės!.... Taip ji sukrovė savo pasogą.

Dabar, gerbiamasai, duokite rodą, ką man daryt?

Advokatas atsakė rimta mina:

— Pripažinti savo vaikus, Tamista.

Vertė *N.*

NUO REDAKCIJOS

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Lenkijos neprigulmybė. Kaip žinios praneša, Rusijos caras apskelbęs visišką Lenkijos neprigulmybę kaipo, taip sakant, užmokestį už Lenkijos ištikimybę Rusijai laike šio karo. Kitos gi žinios, nepatvirtintos, praneša, buk rusai visai išsikraustę iš Lenkijos, kurioje nepalikę nei vieno savo kareivio, ir lenkams davę pilną laisvę tvarkytis taip, kaip jie nori.

Ar pastaroji žinia yra teisinga —atsakymą duos artimiausios dienos. Tačiaus patsai visiškai neprigulmingos Lenkijos įsikurimas, kįlantis iš dabartinio karo, jau rodo teisingumą nuomonės, kuri tvirtino, kad visuotinas Europos karas savo pasekmėje turės visišką politiškojo Europos žemlapio permainymą.

Faktas, kad Rusija sutinka duoti Lenkijai neprigulmybę, pats savyje jokios galutinos ir griežtos prasmės neturi, kaip neturėtų ir panašus kurios nors kitos pavienės valstijos sutikimas įsteigti kitą kokią nors neprigulmingą valstiją. Naujų neprigulmingų valstijų steigimas nėra kurios dar atskyros valstybinės vienutės kompetencijoje. Ateities Eupojos politiškasai žemlapis nustatyti yra darbas tarptautiškosios konferencijos, kuri susirinks, pasibaigus dabartiniamjam karui.

Rusijos žingsnis, padarytas kaslink Lenkijos, kaip kiekvienas supranta, yra vienok labai svarbus ir gali turėti didelę įtaką į busimosios konferencijos nutarimus, ypač jeigu Vokietija liktųsi apveikta. Čia tačiaus yra tiek daug erdvės visokiems spėjimams ir drauge su tuom taip mažai pamatų, kuriais galima buti tie spėjimai paremti, kad geriausiai yra laukti pačių atsitikimų išsivystymo, kurisai stovi nors labai ukanotoje, bet, tikėsime, netaip labai tolimoje ateityje.

Vieną dalyką męs lietuviai, kaipo pavergta ir gerai ant savo kailio svetimo jungo sunkumą atjautusi tauta, galime pasakyti — tai išreikšti karštą užuojautą tautai, kuri ilgą laiką buvo po sunkia priespaudos letena, ir drauge su tuom nuoširdžiai palinkėti, kad atsivėrusis lenkams vilties spindulys, šimtmetinis gražus sapnas šioje didžiųjų praversmių valandoje stotų kunu, kad kiekvieno tikro lenko lukestis pamatyti savo tėvynę laisva ir neprigulminga šalim galop taptų įvykusiu faktu. Alkanas alkaną supranta, pavergtas pavergtam atjaučia. Toksai lenkų svajonės virtimas tikrenybe gali nudžiuginti kiekvieną pavergtąją tautą ir priduoti jai daugiau jiegų ir vilties josios pačios kovoje už skaistesnę sau ateitį. Tokiu tai ne pavydo, ne pagiežos, bet džiaugsmingos ir užjaučiančios širdies jausmu privalėtume ir męs, lietuviai, sutikti lenkų neprigulmybės apskelbimą. Lai gyvuoja neprigulminga Lenkija! — toksai privalėtų buti kiekvieno tikro laisvės mylėtojo linkėjimas savo laimės susilaukusiems lenkams. Tuo pačiu linkėjimu privalėtume ir męs sutikti iš politiškos letargijos atsikeliančią Lenkiją.

Džiaugdamiesi drauge su lenkais jiems tekusia laime, męs tačiaus privalome drauge su tuom atsižvelgti į tai, kuom Lenkijos neprigulmybės įvykdinimas gali paliesti ir mus. O tokių lietuvius liečiančių punktų gali atsirasti nevienas.

Negalime męs norėti daryti lenkams skriaudą. Bet, iš kitos pusės, negalima ir patiems buti nuskriaustais. Kas Dievo — Dievui, o kas ciesoriaus — ciesoriui. Kas priklauso lenkams — tegul jie sveiki sau ima, bet kas yra lietuvių — lietuviams turi ir pasilikti.

Viena "skaudžiamųjų" vietų lietuvių-lenkų klausime gali buti Suvalkija. Sulyg 1815 m. traktato, Lenkijos karalystė (Pavislio kraštas) Rusijoje šiaurinėje savo dalyje yra aprubežiuojama Nemunu. Taigi, visa Suvalkų gubernija yra priskaityta prie Lenkijos. Nors smulkių žinių apie dabartinį pilnos neprigulmybės ar tik autonomijos suteikimą Lenkijai dar truksta, tačiaus galima spėti, kad kaip viename, taip ir antrame atsitikime visa Suvalkija bene bus priskirta prie Lenkijos.

Lietuviai tokiu budu atsiduria labai kėblame padėjime. Prie šią valandą esančių aplinkybių Lietuva atsiduria lygiai tokiame padėjime, kokiame patįs lenkai buvo suvirš visą šimtmetį ir dar dabar yra. Lenkija buvo, kaip žinome, padalinta tarp Rusijos, Vokietijos ir Austro-Vengrijos, o lietuviai gi tuom pačiu aktu buvo paskirstyti tarp Rusijos ir Vokietijos.

Dabar gi susidariusioji situacija yra: 1) Lenkijos valstija ir Lenkijos dalįs Vokietijos ir Austro-Vengrijos valdžioje; 2) Lietuva, kaip pirma Lenkija, suskaldyta į tris dalis — tarp Rusijos, Lenkijos ir Vokietijos.

Męs visi gerai suprantame, kad dabartinis padalinimas gali * buti tiktai tuomlaikinis. Didžioji ir Mažoji Lietuvos gali karo pabaigoje buti sulietos kruvon po Rusijos ar Vokietijos valdžia, arba galop virsti visai neprigulmingos. Bet, iš kitos pusės, Suvalkija gali liktis Lenkijos rankose (jei pastaroji ištikrųjų virs neprigulminga) ir tokiu budu buti atskirta nuo kitų Lietuvos dalių.

Tai juo labjau gali atsitikti, kadangi tarp lenkų dažnai girdėtis balsų, kad visa Suvalkų gubernija esanti tikros Lenkijos dalim (neskaitant jau karštuolių šauksmų apie nepriulmingą Lenkiją "nuo jurių iki jurių."

Suvalkijos klausimas, musų nuomone, yra svarbus ir privalėtų busimamjame visuotinamjame seime buti rimtai apsvarstytas. Lietuviai privalėtų griebtis visų galimų priemonių, kad Suvalkija nebutų atskirta nuo Lietuvos likusios dalies. Koksai likimas patiktų Lietuvą — ar jiji laimėtų sau neprigulmybę, ar ir toliaus turėtų kęsti vergijos naštą — Lietuva neturi buti išskaldyta. Toksai, musų nuomone, turėtų buti pamatinis lietuvių politikos krypsnys. Vargu gali lietuviai savintis visą Suvalkų guberniją. Iš josios septynių pavietų, tiktai penki yra aiškiai lietuviški: tai Naumiesčio, Vilkaviškio, Mariampolės, Kalvarijos ir Seinų pavietai. Likusieji du, Suvalkų ir Augustavo, kaip žinoma, yra mozurų apgyventi. Todėl, koki nebutų lietuvių nutarimai ir reikalavimai — pirmoje vietoje turėtų buti pasirupinta, kad pirmieji penki pavietai nebutų atidalinti nuo Lietuvos.

Kokiu budu įvykdinti tai — privalėtų visuotinas seimas nutarti. Baigdami, skaitome savo priedėrme dar kartą palinkėti Lenkijai kuogeriausios kloties, bet drauge su tuom ir aiškiai pabrėžti, kad lai politiškoji Lenkija sutilpsta savo etnografiškuose rubežiuose, o lietuvius palieka pačius savo likimu pasirupinti.

Naujas laikraštis Naujoje Anglijoje? Musų korespondentas praneša, kad Montello, Mass., ir apielinkėse pasirodę apgarsinimai, skelbiantį naujo laikraščio pasirodymą Montelloje. Kaip pranešama, sumanytojo laikraščio nei vardas nežinomas. Korespondentas sakosi patyręs, kad tą laikraštį žadą leisti Montello "Vyčių" kuopos nariai.

PAKVIETIMAS Į BENDRĄ SUVAŽIAVIMĄ.

Skaitant lietuvių laikraščius, matosi, kaip visi be pažiurų skirtumo jaučia visuotino suvažiavimo reikalingumą. Dviejų nuomonių tame dalyke ir buti negali. Reikia neatbutinai suruošti bendrą visų Amerikos lietuvių suvažiavimą. Akyvaizdoje gręsiančio Lietuvai pavojaus apie partyviškumą negali buti nei kalbos. Męs visi esame lietuviais, visi vienos ir tos pačios Tėvynės-Lietuvos vaikais ir visi bendrai privalome tartis apie jos reikalus ir skubėti jai pagelbon. Pasilieka tiktai nuskirti tam suvažiavimui vietą ir laiką. Chicago, kaipo milžiniška lietuvių kolonija, kame randasi diktas inteligentų burelis, bus atsakančiausia suvažiavimui vieta. Patogiausias laikas, kaip išrodinėja "Draugas" savo No. 33, butų rugsėjo 25 d., Federacijos Kongresui pasibaigus. Pasitaręs su kitais Fed. Valdybos nariais ir jiems pilnai pritarus, drįstu kviesti visus Amerikos lietuvius Bendran Suvažiaviman, kuris atsibus rugsėjo 25 d. Chicago, Ill., o jei bus reikalas, tai ir rugs. 26 d. Ponas J. Gabrys pataria tą bendrą suvažiavimą rengti rugsėjo pradžioje, "Katalikas" nėra priešingas, kad visuot. suvažiavimas atsibutų tuojau po Fed. kongreso, tik norėtų, kad tas dalykas veikiau atsibutų. Tiesa "periculum in mora," Lietuva veikiai pareikalaus musų pašalpos, tačiaus Fed. Valdyba mano, kad Kongresas kelti arčiau butų nepatinku. Pakvietimų lapeliai jau atspausti ir išsiuntinėti, yra rengiami vakarai rugs. 22, 23 ir 24 dienose ir t. t. Keliant kongresą, atsirastų nauji iškaščiai, ir prirengimo komitetas nesuskubtų atlikti savo darbo. Tačiau galima tuojau darbą pradėti. Tepasipila aukos ant Tėvynės aukuro. Pirmas siunčiu $5.00 "Draugo" redakcijos vardu Gelbėjimo Fondan, kuris galutinai bus sutvarkytas bendrame suvažiavime. Tegul tas Fondas auga kuosparčiausiai. Atskiri asmenis, draugijos, bureliai, etc. siųskite savo aukas Gelbėjimo Fondan per lietuvių laikraščių redakcijas, kurios, manding, neatsakys priimėnėti tas aukas ir garsinti jas laikraščių skiltyse. Suvažiavę rugs. 25 d. turėsime jau ir šiek-tiek pinigų, kurie bus perduoti bendrai išrinktam kasininkui ir eis naudai musų vientaučių, likusių Tėvynėje ir nukentėjusių nuo baisaus karo.... Mums, tautiečiai, negali buti vistiek, kas atsitiks su mus Tėvynė-Lietuva. Politiškos pervartos, kurios, be abejonės, įvyks Europoje, palies ir Lietuvą. Męs, Amerikos lietuviai, privalome buti pasirengę nešti Lietuvai pagelbą tokią, kokios ji pareikalaus. Turime butinai išpildyti gerų tautiečių pareigą. Visi išvien. Tas obalsis ir mums tebuna nesvetimas. Tegul nors ant valandos nutilsta mus partijinis "aš," o to bendro suvažiavimo pasekmės bus kuopuikiausios.

Kun. J. Misius,
Fed. pirm.

P. S. Kiti laikraščiai malonės atkartoti.

Redakcijos prierašas. Pilnai sutikdami su gerb. kun. J. Misium reikalingume kuoveikiausiai sušaukti Visuotiną Amerikos Lietuvių Seimą, męs tačiaus, kaip pažymėjome praeitame "Lietuvos" numeryje, manome, kad seimo laiko skyrimas rugs. 25-26 d. yra pergreitas. Reikalinga, kad seime dalyvautų kaip galint didesnio Amerikos lietuvių skaitlaus atstovai, kad kiekviena kiek didesnė lietuvių kolonija seime butų atstovaujama. Tai galima atlikti tiktai draugijų pagelba. Draugijos savo susirinkimuose, į kuriuos šiam reikalui galėtų buti pakviesti ir kiti vietos lietuviai, apsvarstys dalyką stovį, paskui susitars su kitomis draugijomis ir paskirs savus atstovus. Draugijos paprastai daro savo susirinkimus kartą į mėnesį. Iki nurodomojo laiko liko mažiau mėnesio laiko, ir todėl draugijų mašinerija vargu gali suskubti sutvarkyti visą reikalą taip trumpu tarpu. Chicagos draugijos, kaip praeitame numeryje pažymėta, yra kviečiamos susirinkti bendrame priešseiminiame pasitarime rugsėjo 20 d., taigi vos keliomis dienomis prieš siulomąjį laiką. Daugelyje vietų panašųs pasitarimai ir seimo atstovų rinkimai gali buti paskirti tuom pačiu laiku, arba savaite ar dviem vėliaus. Tokiu budu seiman negalėtų atvykti daugelio kolonijų atstovai, ir seimui truktų pilnumo, visuotinumo. Musų nuomone, seimo laiko paskyrimas kokiu mėnesiu vėliaus butų nei perankstyvas, nei pervėlus laikas, ir galima butų tikėtis tikrai visuotino seimo, atstovaujančio visus Amerikos lietuvius.

Popiežius Pijus X ir jo Gyvenimas.

Naktį iš rugpjučio 19 į 20 d. 1:20 val. pasimirė popiežius Pijus X, 259 šv. Petro sosto paveldėjas ir dvasiškas 300,000,000 katalikų valdovas, turėjęs savo valdžioje, aplamai skaitant 1,500 katalikų vyskupų. Senuką, 80-tą savo amžiaus metą nuo šio birželio 2 d. ėjusį popiežių, nuo senai jau liguistą, sakoma, dabaigęs verdantis dabar Europoje visuotinas karas.

Pijus X — Kaimiečio Sunus.

Rymo-Katalikų bažnyčią teoriškai skaitosi viena iš demokratiškiausių įstaigų ant žemės. Faktiškai gi dvasiškijoje viešpatauja, aplamai imant, toksai pat kilmės ir luomo skirtumas, kaip ir svietiškoje valdžioje. Lengviau gali prasimušti valdžios viršunėsna ir savo darbą tinkamiau turėti apkainuotą augštos kilmės dvasiškis, negu iš paprastų sluogsnių, iš liaudies kilęs sutonos nešiotojas.

Jau apie pusantro šimto metų popiežiaus sostą turėjo užėmę vien augštos kilmės arba bent pragarsėjusių šeimynų nariai. Vatikanas, popiežių buveinė, skaitėsi vienu svarbiausiųjų Europos politikos centrų, ir svietiškoji valdžia popiežiaus rinkimais nemažiau įdomavo negu kokios nors pirmaeilės arba antraeilės valstijos valdovo paskyrimu. Popiežius, budamas dvasišku katalikų vadovu, drauge su tuom turėjo buti ir valstybiniu diplomatu, geru Europos politikos žinovu.

Mirusio popiežiaus pirmtakunas, Leonas XIII, buvo tokios pat augštos kilmės, kaip ir ilga eilė pirmiaus bažnyčią valdžiusių popiežių. Tačiaus, išrinkus popiežium Pijų X, toji augštakilmių eilė buvo pertraukta. Ant sosto užžengė žmogus, kilęs iš pačių liaudies gelmių, savo kudikystėje gyvenęs tokiose pat aplinkybėse, kokiose gyvena milionai kitų neturtingų ir niekuom neatsižymėjusių žmonių. Savo gabumų pagelba ir ačiu likimo malonei, nežymus kaimietis virto katalikų bažnyčios galiunu. milionų žmonių dvasiškuoju valdovu, galima sakyti, žemišku dievu.

Popiežiaus Kudikystė.

Popiežius Pijus X iki įžengimo Vatikanan vadinosi Giuseppe Melchiorre Sarto. Gimė jisai birželio 2 d. 1835 m. Riese vietelėje, Venecijoj, Italijoj, iš tėvo Gian-Batista Sarto ir motinos Margaritos. Giuseppe buvo vyriausiu vaiku savo tėvų šeimynoje, kurioj, sulyg vienų žinių, buvę 2 sunu ir 6 dukterįs, o sulyg kitų žinių — vienturtis Giuseppe ir 6 seserįs prie jo.

Busiančiojo popiežiaus šeimyna buvo, taip sakant, iš kiltesnio kaimiečių sluogsnio. Senis Sarto buvo tarnautoju prie krasos. Algos gaudavo apie 40 centų į dieną, ir, žinoma, nedaug ką galima buvo "ponauti" iš tokio uždarbio. Kad galima butų galai su galais sudurti, motina turėdavo užsiimti siuvinėjimu.

Suprantama, kad prie tokių sąlygų rupintis vaikų auklėjimu ir mokslu nebuvo laiko nei lėšų. Kaip toli ėjo tasai negalėjimas ir rasi, nemokėjimas rupintis vaikų ateitim rodo kad ir faktas, jog popiežiaus seserįs neišsimokino skaityti nei rašyti. Taip visiškomis analfabetėmis (bemokslėmis) jos ir liko visam savo amžiui. Neišsimokino nei vėliaus, turėdamos brolį popiežium.

Mokslo Įgijimas.

Toksai pat likimas laukė ir Giuseppe. Butų, rasi, užbaigęs savo amžių svietui nežinomu Riese kaimiečiu, jei ne kaimo klebonas, kurisai pamylėjo jauną vaikutį, išmokino jįjį skaityti bei rašyti ir pamokino šiek tiek lotynų kalbos. Tai buvo pirmas žingsnis ilgo laipto, kuriuom jaunuolis galop pasiekė gyvenimo viršunių. Pilnai galima sakyti, kad šisai nežinomas kaimo klebonas davė katalikų bažnyčiai jos popiežių Pijų X.

Su šia mokslo pradžia Giuseppe, turėdamas 11 metų amžiaus, įstojo į Castlefranco seminariją, netoli nuo jojo gimtinio kaimelio stovėjusią. Čia lankėsi jaunuolis kasdien per keturis metus, nežiurint, ar giedra, ar audra. Kaip žinome, neturtingas buvo jisai. Tėvai ištęsėdavo duoti jam dvi poras čeverykų į metus. Tat visą kelią nuo namų iki seminarijai reikalinga budavo eiti basa koja. Tiktai netoli seminarijos jisai užsidėdavo čeverykus, kad kiti nesijuoktų iš jo.

Pabaigęs Castlefranco seminariją, Giuseppe 1850 m. įstojo į Paduos seminariją. Šiąją užbaigė ir 1858 m. buvo įšventintas į kunigus.

Sarto Kunigas.

Naujai įšventintasai kunigas stojo prie savo priedermių atlikimo Tomboloje. Už 9 m., butent 1867 m., jisai jau buvo klebonu parapijoje Salzano, kur jisai išbuvo išviso vienuolika metų. Kun. Sarto buvo klebonas, mylįs išdalies sauvališkai pasielgti. Nežiurint tačiaus tos jojo pobudžio pusės, jisai su parapija gyveno labai geruose santikiuose.

Nežiurint savo klebonavimo, kun. Sarto buvo neturtingas. Neturtingumu atsižymėjo jisai ir visuomet vėliaus. Sakoma, jisai pats mažai vertindavęs pinigus ir, gavęs jųjų, tuojaus visus atiduodavęs neturtingiems arba apversdavęs taip kokiems nors labdaringiems tikslams.

Budamas klebonu, kun. Sarto turėjo iš mažų savo įplaukų padėti savo tėvams ir seserims, kuriems, kaip matėme, duonos kąsnis sunkiai ateidavo, ypač žiemos laiku. Visa, kas likdavo neišdalinta kitiems, jisai siųsdavo tėvams.

Klebonas sunus kvietė savo motiną persikelti pas jįjį gyventi, bet jinai atsisakė apleisti savo dukteris. "Aš negaliu apleisti Riese. Pildyk savo pareigą, mano sunau, buk laimingas jaja. Aš ateisių, jeigu tu sirgsi," — toksai buvo motinos atsakymas į sunaus kvietimus.

Kun. Sarto Garbė Auga.

Savo maldingumu ir tyru krikščioniškumu, savo mielaširdyste, savo atvirumu kun. Sarto, sakoma, pritraukdavęs prie savęs visus savo pažįstamus. Atsižymėjo jisai ir iškalbingumu. Jojo pamokslų atydžiai klausydavosi visi apielinkės žmonės, miniomis susirinkdavo jie paklausyti kun. Sarto.

Dar budamas Salzano parapijoje, jisai pagarsėjo kaipo vienas geriausių pamokslininkų. Jįjį dažnai kviesdavo pamokslams sakyti į kitas parapijas, kur jojo iškalbingumas ir gilus persitikrinimas savo žodžių teisingume, kaip sakoma, darydavę didelę įtekmę į žmones.

Kun. Sarto vardas buvo žinomas ir gerbiamas visoje vyskupijoje Budamas 40 m. amžiaus, t. y. 1875 m., iškalbingasai kunigas likosi paskirtas Treviso diocezijos kancleriu, turinčiu faktiškai visus diocezijos reikalus savo rankose.

Diocezijos valdytoju ir vyskupu.

Tokiu budu kun. Sarto, turėdamas 40 m., galop atsidurė pirmoje savo diocezijos kunigų eilėje. Dabar, jei likimas butų prielankus, jisai turėjo visas progas eiti pirmyn dvasiškosios vyriausybės laiptais.

Darbo kun. Sarto turėjo užtektinai. Diocezija buvo nemaža: iš 212 parapijų, ir visi reikalai tokio parapijų skaitliaus valdyme faktiškai buvo jojo rankose.

Ir ištikrųjų likimas buvo prielankus. Už metų po kun. Sarto paskyrimo diocezijos kancleriu staiga pasimirė nuo apoplexijos Treviso diocezijos vyskupas Zinelli. Tuomet kun. Sarto rankosna pateko visa diocezijos valdžia. Jisai likosi paskirtas vyskupijos valdytoju. Devynis metus valdė jisai vyskupiją. Rankos buvo pilnos darbo. Bet, apart to, jisai buvo dar paskirtas teoliogijos profesorium seminarijoje. Ir kun. Sarto atsidėjęs pildė kaip vienos, taip ir antros vietos pareigas. Uolus jojo darbas buvo vyresnybės apvertintas, ir 1884 m. jisai likosi paskirtas Mantuos vyskupu.

Vyskupas Sarto parodė, kad jisai ne tiktai moka vesti grynai bažnyčios reikalus, bet turi gabumų dalyvauti viešamjame gyvenime. Mantuos gyventojai buvo išsiskirstę į smarkiai besikovojančias tarp savęs partijas. Patįs katalikai ir arti prie šių stovinčios kitos partijos vedė tarp savęs aštrią politišką kovą. Naujasai vyskupas pats griebėsi politiško veikimo ir tumpu laiku suvienijo tarp savęs visas vidurines partijas. Miesto valdžia, buvusi katalikų priešų rankose, buvo iš pastarųjų atimta ir teko katalikams. Ir per visą vyskupo Sarto veikimo laikotarpį Mantuoje miestą valdė katalikai.

Niekuomet neturėjo savyje puikybės.

Kun., vėliaus vyskupas Sarto ir galop popiežius Pijus X visuomet likosi tokiu prastu be puikybės ir didžiavimosi Giuseppe Sarto, kokiu jisai dar buvo savo gimtiniame kaimelyje Riese. Nei pasisekimai, nei įkopimas pačiosna gyvenimo viršunėsna neatėmė iš jojo tai, ką suteikė prastuolė kaimietė, jo motina.

Primintina čia vienas atsitikimas, kurisai aiškiai piešia vėlionio popiežiaus sielą. Bebudamas vyskupu, jisai apvaikščiojo savo 30 m. kunigavimo sukaktuves. Tuom tarpu jisai buvo Ryme. Vieną rytą jisai atėjo šv. Petro katedron ir rado tenai pralotą Radini Tedeschi, kurį jisai vėliaus, budamas popiežium, iškėlė į vyskupus. Pralotui reikalinga buvo laikyti mišios, bet jisai negalėjo rasti vaiko, kuris patarnautų prie mišių. Sužinojęs apie kėblų praloto padėjimą, vyskupas Sarto pasisiulė atlikti trukstančio prie mišių vaiko priedermes. Pralotas sumišo ir skubiai pradėjo atsisakinėti nuo vyskupo pasisiulymo. Vyskupas trumpai perkirto jojo kalbą, tardamas: "Eik šią, eik šią, pamatysi, kad aš nepadarysiu klaidų." Tokiu budu buvę tą rytą bažnyčioje žmonės matė nepaprastą reginį, kaip vyskupas ir busiantis popiežius tarnavo paprastam pralotui vaiko vietoje.

Vyskupas Sarto — Rymo Bažnyčios Kunigaikštis, Kardinolas ir Patriarchas.

Vyskupas Sarto, apart savo pamaldumo ir iškalbingumo, atsižymėjo giliu mokslingumu. Jisai buvo žinomas Rymo kunigijos tarpe kaip vienas apšviesčiausių dvasiškių. Popiežius Leonas XIII anksti išskyrė jįjį iš kitų ir atkreipė savo atydą į jojo gabumus. Kiek galima abelnai spręsti, Leonas XIII visuomet atsinešdavo į vyskupą Sarto su dideliu prielankumu. Sakoma, Leonas XIII nurodęs jįjį net kaipo savo įpėdinį.

Loenas XIII suteikė vysk. Sarto Rymo kunigaikščio vardą ir galop birželio mėnesyje 1893 m. pakėlė jįjį į kardinolus.

Pasakojama, kad vyskupas Sarto, pakeltas į kardinolus, atsiduręs labai kėblame padėjime. Kaip augščiaus sakyta, jisai pinigų visai nerinkdavo, atiduodamas paprastai viską neturintiems, įvairioms labdaringoms katalikų įstaigoms ir t. t. Pakėlimas kardinoluosna užtiko jįjį todėl visai tuščiais kišeniais. O išlaidų, surištų su kardinolo padėjimu, buvo gan daug. Pirmoje vietoje reikalinga buvo apsitaisyti, kaip pridera kardinolui, o pas naująjį kardinolą nebuvo pinigų brangiems drabužiams. Nežinia, kaip butų buvę, bet geri ir pasiturinti pažįstamieji iš Mantuos išgirdo apie vyskupo Sarto pakėlimą kardinoluosna, suprato kėblumą, kuriame jisai atsidurė, ir sušelpė jįjį.

Kuomet kardinolas Sarto tinkamai apsitaisė ir atliko svarbiausius neatidėtinus reikalus, pirmiausia jojo mintim buvo nuvažiuoti namon į Riese ir pasirodyti visame kardinolo puikume savo motinai. Tas noras nebuvo pasigyrimo ar puikumo išreiškimu. Pati motina norėjo to. Kaip tik jos sunus pradėjo kunigo priedermes pildyti, motinos svajone buvo pamatyti savo sunų augščiausiose dvasiškijos viršunėse, bažnyčios kunigaikščiu. Senutė galop sulaukė savo svajonės išsipildymo. Ir sunus, matomai, prijautė, kad reikia skubėti. Į keletą mėnesių po motinos susitikimo su sunu kardinolu jinai pasimirė. Jos mirties diena yra pažymima vasario 2 d. 1894 m.

Popiežius Leonas XIII, paskirdamas vyskupą Sarto kardinolu, drauge su tuom paskyrė jįjį ir Venecijos patriarchu. Venecijos provincijoje jisai, kaip žinome, ir gimė.

Budamas kardinolu ir patriarchu, jisai gyveno taip pat prastai, kaip ir pirmiaus. Jisai neturėjo nei virėjos, nei taip štabo, kuriuom augštesnieji dvasiškiai save apsiaubia. Valgį paruošdavo jam jo seserįs, kaip ir bunant Mantuoje. Jos buvo ir pilnomis namų šeimyninkėmis ir drauge tarnaitėmis.

Venecijoje naujasai patriarchas viešamjame gyvenime prisilaikė savo taikymosi politikos. Savo įtekmės pagelba jisai čia, kaip ir Mantuoje, suvienijo vietines katalikiškas partijas. Už aštuonių mėnesių po patriarcho atvažiavimui Veneciją užvaldė katalikų partijos. Jos buvo valdžioje iki pat patriarcho paskyrimo popiežium.

Nesitikėjo Buti Popiežium.

Viena visos Pijaus X karjeros ypatybių, kaip sakoma, buvusi tame, kad jisai tartum paties likimo buvo stumiamas pirmyn. Nedirbo jisai garbės ar geresnės vietos dėlei. Visas jojo darbas buvo tik savo priedermių atlikimas, visuomet tačiaus rupestingas ir uolus. Žengimas augštyn čėjo kaipo to darbo vaisius.

Iš prastuolių iškilęs į kardinolus ir patriachus, paties popiežiaus Leono XIII globiamas, jisai, nors apie jįjį pradėjo kalbėti kaipo apie galimąjį Leono XIII įpėdinį, pats tos ambicijos patekti šv. Petro sostan neturėjo. Kuomet 1903 m. mirė Leonas XIII, jisai, kaip ir visi kiti kardinolai, išvažiavo Ryman. Išvažiuodamas, sakoma, jisai kalbėjęs apie savo plianus ir darbus, kurie reikėsią įvykdinti po sugrįžimo iš konkliavo. Jisai išreiškęs saviškiams viltį, kad popiežius busiąs greitai išrinktas ir todėl Ryme nereikėsią ilgai užtrukti. Taip tolima buvusi jojo mintis nuo patekimo popiežiuosna, kad jisai, sakoma, išsipirkęs tikjetą į Rymą ir atgal.

Kardinolas Sarto Išrinktas Popiežium.

Konkliave tarp kardinolų iškilo kova dėlei naujojo popiežiaus. Svarbiausiu kandidatu buvo kardinolas Rampolla, Leono XIII valstybinis sekretorius, kuris keleta mėnesių atgal pasimirė. Apie jįjį daugiausia sukosi popiežiaus rinkimai. Konkliavas žadėjo užsitęsti ilgam laikui. Netikėtai kardinolas Puzyna pranešė, kad Austrija yra priešinga kardinolo Rampollos rinkimui. Reikalinga buvo kandidatas, ant kurio visi galėtų apsistoti. Tuomet visų akįs atsikreipė į kardinolą Sarto. Pastarasai išpradžių nesutiko buti kandidatu, bet kiti kardinolai jįjį pertikrino. Rugpjučio 4 d. jisai likosi beveik vienbalsiai išrinktas popiežium. Jisai pasiskyrė sau kaipo popiežiui vardą: Pijus X.

PIJAUS X POPIEŽIAVIMAS.

Per vienuolika metų, kuriuos Pijus X. praleido kaipo Rymo-Katalikų bažnyčios galva, jisai, kaip vienas rašytojas sako, buvo "nuolatiniu surprizu kunigijai ir Europos valdininkijai."

Visai netikėtai, pats to netikėjęs ir niekam nepermačius, buvęs prastuolis Giuseppe Sarto virto popiežium Piju X. Po jojo išrinkimo popiežium daug spėta ir galvota, kuom jisai kaipo katalikų vyriausis vadovas bus. Tačiaus visi spėjimai ir pranašavimai ilgainiu pasirodė klaidingi. Neklydo tik tie, kurie pranašavo, kad Pijus X bus neišpasakytai geru ir prastu žmogum, visų savo pažįstamų giliai mylimu.

Spėjimai apie Naujojo Popiežiaus Politiką.

Ačiu tam, kad Leonas XIII žiurėjo į naująjį popiežių kaip į savo įpėdinį, ir kad tuom, rasi, išdalies prisidėjo prie jojo išrinkimo šv. Petro vietininku, visi, užėmus Pijui X Rymo-Katalikų bažnyčios sostą, manė, kad jisai prisilaikys savo pirmtakuno politikos ir bus josios tęsėju.

Tokį spėjimą dar rėmė tuom, kad Pijus X buvo "žemos kilmės," neišlavintas dipliomatijoje. Manyta, kad jisai todėl seks visame kame pėdomis Leono XIII, kurisai, kilęs iš augštos giminės, buvo priruoštas dipliomatiškam tarnavimui ir, kaip vienas rašytojas tvirtina, savo valdininkavimo gabumais galėjo susilyginti su tokiais asmenimis, kaip Bismarck, Gladstone ir kiti.

Jeigu gi Pijus X nesektų savo pirmtakuno pėdomis, tai tuomet jisai, kaip buvo spėta, liktųsi tiktai žaislu įvairių klikų, susidariusių Vatikane

Pijus X buvo Savistovas Valdovas.

Priešingai visiems spėjimams, Pijus X veikiai pasirodė popie-

žium, savistoviai vedančiu bažnyčios reikalus ir visame kame sekančiu savo nuomonėms. Jisai nepateko jokių Vatikano partijų įtekmėn. Atpenė, jisai pradėjo, taip sakant, lipti joms ant užkulnų ir parodė, kad jisai, o ne kas kitas, yra bažnyčios galva.

Kova su Modernizmu.

Pijui X užimant sostą, katalikų bažnyčioje buvo išsiplatinęs taip vadinamasai modernizmas. Tai buvo pakraipa, kuri bažnyčios dalykus taikė su naujųjų laikų reikalavimais; tikėjimą aiškino tokiu budu, kad jisai sutiktų su naujosios gadynės dvasia. Leonas XIII taikėsi su šia pakraipa.

Naujasai popiežius, ko niekas iš jojo nesitikėjo, apskelbė griežtą kovą visai modernizmo pakraipai. Visa, kas nesutinka su dogma, su tiesoginėmis bažnyčios doktrinomis, su aiškia katalikų tikėjimo dvasia, buvo jojo apskelbta heretikos, klaidatikystės, išdavonis, ir visa tai pasmerkta. Buvo išleistos net dvi enciklikos, užpuolančios paklydimus bažnyčioje.

Jisai ragino vyskupus atsižadėti modernizmo, o atsisakančius klausyti raginimų popiežius drausme privertė pildyti savo įsakymą.

Pijus X, kaip viename atsiliepime apie jįjį sakoma, "buvo pirmoje vietoje kunigas, sielų ganytojas. Jojo nuomonei vienu dalyku, svarbesniu už visa ką kitą, buvo jojo žmonių tikėjimo tyrumas ir tikrumas. Bažnyčia gali netekti milionus doliarių vertos nuosavybės, religijiniai ordenai gali buti išguiti, valdžios gali laužyti konkordatus, visos galingos jiegos, kurias dipliomatas Leonas laikė nutildintas, gali griauti prieš bažnyčią—visa tai tiktai atsitikimai, pašaliniai dalykai. Jie praeis. Jeigu tikėjimas bus užlaikytas nepaliestas, bažnyčia pereis per visus bandymus iki galui kaipo pergalėtoja."

Toksai yra duodamas mirusiam popiežiui apibudinimas. Ir šioji Pijaus X ypatybė pasižymi visoje jojo bažnytinėje politikoje. Tyras tikėjimas turi stovėti pirmoje vietoje, nežiurint, kokia kaina reikėtų to atsiekti.

Pijus X Reformatorius.

Savo reformas jisai pradėjo nuo vidujinės augštųjų sluogsnių tvarkos. Jisai stengėsi išnaikinti tą puikumą, kurisai viešpatavo tarp augštųjų kunigijos sluogsnių; reikalavo, kad augštieji kunigai pildytų savo priedermes.

Popiežiaus nuncijai, pasiuntiniai, prie Europos svietiškų valdovų dvarų gaudavo po $7,000 metinės algos. Pijus X sumažino jiems algą tiktai iki $3,000. Kardinolai gaudavo po $3,000 į metus, bet jie turėjo nuolat gyventi Ryme ir užsiimti bažnyčios reikalais. Išlaidų sumažinimui popiežius padarė visą eilę ir kitų reformų.

Atsižymėjo Taupumu ir Svetingumu.

Jisai stengėsi kaip galint prisilaikyti ekonomijos. Išviso ineigų Rymo-Katalikų sostas turi dabar apie $1,500,000 į metus. Iš tų pinigų reikalinga užlaikyti milžiniškoji šv. Petro katedra, Vatikanas, misijos stabmeldžių šalyse ir vesti visi bažnyčios reikalai. Pinigų tam tikslui nebuvo perdaug. Patsai gi popiežius savo reikalams, sakoma, neišleisdavęs daugiau $3 į dieną.

Kita mirusiojo popiežiaus ypatybė buvo jojo prieinamumas. Nežinomas istorijoje kitas tokis popiežius, kurisai butų buvęs taip lengvai pasiekti ir matyti, kaip Pijus X. Jisai noriai priimdinėjo kaip katalikus, taip ir kitų tikėjimų žmones, noriai su jais kalbėdavo ir į klausimus atsakinėdavo.

Jojo Popiežiavimo Atsitikimai.

Popiežiaujant Pijui X, katalikų bažnyčioje buvo visa eilė atsitikimų, kurie buvo svarbūs kaip pačiai bažnyčiai, taip ir abelnai visai žmonijai. Tarp svarbių atsitikimų ypatingą svarbą turi ir pažymėtini sekantieji:

Religijinių ordenų (vienuolynų ir brolijų) išguijimas iš Francuzijos ir Portugalijos.

Konkordatų (sutarčių bažnytiniuose reikaluose tarp bažnyčios ir svietiškos valdžios) sulaužymas su Francuzija ir Portugalijaš.

Susirėmimas su Ispanija ir Ispanijos grumojimas sulaužyti konkordatą.

Apšaukimas bažnyčios Suvienytose Valstijose kaipo esančios ne misijonierystės šalyje.

Pasmerkimas operinio dainavimo bažnyčiose ir gregorianiško giedojimo atnaujinimas.

Panaikinimas katalikiškų valstijų tiesės vetuoti (uždrausti, nepripažinti) popiežiaus rinkimuose.

Vulgatos (Svento rašto originalo) peržiurėjimo pradėjimas.

Permainymas amžiaus pirmos komunijos priėmimui nuo 14 m. iki 7.

Stojimas už pasaulinę taiką.

Administratyvės Rymo kurijoje reformos išlaidų sumažinimo tikslu.

Konkordatų sulaužyme Rymo-Katalikų bažnyčia, be abejonės, turėjo didelį nuostolį. Pijus X tačiaus mažai atydos į tai atkreipdavo. Svarbiausis jojo tikslas, kaip ankščiaus pažymėta, buvo tyro ir teisingo tikėjimo užlaikymas. Popiežius Pijus X nesilenkė nei prieš naujos gadynės dvasią, nei prieš mokslą. Tikėjimas buvo vienintėliu jojo kelrodžiu.

Kas bus sekantis popiežius?

Už dešimts dienų po popiežiaus mirties susirenka konkliavas naujam popiežiui rinkti. Dabartinis konkliavas turi prasidėti šį panedėlį, rugpj. 31. Konkliavan turi susirinkti visi kardinolai. Kandidatas į popiežius turi gauti bent du trečdaliu balsų. Dabar išviso yra 65 kardinolai, taigi naujam popiežiui reikia bent 42 balsu. Iš viso kardinolų skaitliaus 33 yra italai, likusioji dalis priklauso prie kitų tautų, kurių pirmoje vietoje stovi Francuzija (7) ir Ispanija (5).

Niekuomet negalima įspėti, kas bus išrinktats popiežium, kadangi teoriškai imant, popiežium gali buti išrinktas kiekvienas katalikas. Bet visgi galima padaryti tam tikri aprubėžiavimai. Pirma, popiežium beveik visuomet renkama kardinolas. Antra, ištisais šimtmečiais popiežiaus sostan patekdavo italai. Manoma, kad ir šį kartą busiąs išrinktas italas kardinolas. Taigi, kaip aprubėžiuojama, popiežius galįs buti išrinktas iš 33 italų kardinolų. Tačiaus katalikų bažnyčios vidujinių santikiu žinovai eina toliaus ir siaurina šią kardinolų kuopelę. Sakoma, kad popiežium vargu galįs buti išrinktas senas kardinolas. Gi kardinolų, turinčių suvirš 70, esama dešimtis. Įvairiomis tolimesnėmis konbinacijomis galimųjų kandidatų skaitlinė yra sumažinama iki 5. Tai yra kardinolai Maffi, Gasparri, Lualdi, De Lai ir Ferrata. Jauniausis iš jųjų yra 55 metų, seniausis — 66 m.

Tačiaus tai yra nuogas spėjimas ir, kaip patįs spėjikai pripažįsta, gali buti išrinktas vienas šių kandidatų, kaip ir by kuris kitas. Naujojo popiežiaus rinkimai stovi čia pat prie durių, ir geriausia yra laukti atsitikimų išsivystymo, neužbėgant jiems už akių įvairiais spėjimais.

IŠ AMERIKOS.

SUKURYS IR AUDRA.

Wilkes-Barre, Pa. Rugpjučio 20 d. kilo čia baisi vėtra ir audra, laike kurios užmušta penki žmonės, 7 labai sunkiai sužeista, o 25 sužeista lengviau, bet taipgi gana sunkiai. Užmušta Ona Burnetska, 18 metų Juozas Griffiths, 50 metų Katrė Smith, 17 metų Helena Brazitska, 5 metų Juozas Acikaack. Trįs žmonės tapo užmušti audros išgriautose McFarlano šilkų dirbtuvėse. Prie Empire st. ir Blackmans Patch vėtra sugriovė apie 40 namų.

EXPLIOZIJA.

La Crosse, Wis. Namuose farmerio Bailey expliodavo liampa ir pagimdė gaisrą. Sudegė prie to keturi žmonės, o tame trįs vaikai.

SUDEGĖ GLICERINOS DALIS.

Aurora, Ill. Rugpjučio 23 d. išdegė glicerinos dalis chemikalijų dirbtuvėse Wm. T. Jobbins. Chemikalijų expliozijos buvo toli girdimos, išrodė lyg kanuolių šuviai. Visokius dirbtuvių daiktus išmetė iki pusei mylios nuo dirbtuvių. Ugnį gesintojai neįstengė užgesinti, jie turėjo vien darbuotis, kad neprileisti ugnies prie kaimyniškų triobų. Nuostolių ugnis pridirbo ant sumos $150,000.

IŠ JŲ GALI BUTI IŠRINKTAS POPIEŽIUM.
Augščiaus paduota grupė Rymo-Katalikų kardinolų, kurie dabar renkasi Ryman konkliavą laikyti. Vienas šių kardinolų gali buti išrinktas mirusiojo Pijaus X-to įpėdiniu. Vardai jųjų stovi apačioje sunumeriuoti. Viršuje rodoma popiežius ant savo sosto, vyresnės dvasiškijos apsiaubtas.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Scranton, Pa.** Dėl karo Europoj, sustojo darbai čionykščiose Richmond Underwear dirbtuvėse, kuriose dirbo 300 darbininkų. Dirbtuvių savininkai sako, jog dėl kiliusio Europoj karo negali gauti, kiek reika, medegos, kurią iš Europos gabendavo.

Pašnekėlių Kampelis.

497. *Ar galima perlieti kraujas iš vieno žmogaus į kitą?* Kraujo perliejimo operacija yra skaitoma viena seniausių operacijų, kokias žmogus kuomet nors darė. Gilioje senovėje, sakoma, tos operacijos jau buvo darytos. Tiesiog begalės gyvų sutvėrimų buvo paaukauta tokioms operacijoms — taip dažnai jos daryta. Jeigu tiesioginio tikslo tuom ir neatsiekta, visgi nauda žmonijai iš tų bandymų buvo labai didelė. Išsivystė taip vadinamoji seroterapija, tai yra medicinos šaka, kuri skiepinimų keliu stengiasi užbėgti už akių įvairioms užkrečiamoms ligoms.

Tikras pamatas kraujo perliejimui iš vieno kuno į kitą buvo padarytas septynioliktojo šimtmečio pirmoje dalyje, kuomet mokslininkas William Harvey atrado, kad kraujas teka žmogaus kune nuo širdies prie kuno paviršiaus ir vėl atgal prie širdies.

Neužilgo po tam anglas teoliogas Potter pradėjo bandyti praktikoje kraujo perliejimą, remdamasis tuom, ką Harvey atrado. Bandymams buvo imami gyvuliai, daugiausia šunįs. Potterio pėdomis pasekė ir visa eilė kitų mokslininkų.

Įdomu, kad mokslininkai, šale rimtų tyrinėjimų, užsiimdavo, pavyzdžiui, tokiais klausimais: ar gali šuo po kraujo perliejimo pažinti savo šeimyninką?

Ilgą laiką bandymai buvo daromi išimtinai ant gyvulių. Padaręs ištisą eilę pasekmingų operacijų su gyvuliais, 1667 m. Paryžiuje gyvenęs matematikas Denis sumanė perlieti gyvulio kraują į žmogaus gįslas. Tulam sirgusiam vaikui Denis perliejo rankon 9 uncijas kraujo iš eriuko. Operacija pasekmingai užsibaigė. Pradėta tuojaus visur daryti panašias operacijas, bet pasekmės buvo nelabai kokios. Paryžiaus medicinos fakultetas uždraudė daryti tą operaciją, vienok Vokietijoje, Hollandijoje ir Italijoje jįjį buvo daroma. Galop popiežius tam tikru įsakymu uždėjo drausmę ant tos operacijos darytojų, kuom pastaruosius ir numalšino.

Mokslininkų tyrinėjimais kraujo perliejimas ilgainiu daug kame sutvarkyta. Praeitame amžiuje galop paaiškėjo, kad kraujo perliejimas iš gyvulio į žmogų daugeliu atžvilgų yra vengtinas. Buvo rasta, kad gyvulio kraujas, perlietas į žmogų, gali but užtroškimo ir mirties priežastim. Rasta toliaus, kad baltieji žmogaus kraujo kamuoliukai, susitikę su gyvulio krauju, sukempa tarp savęs ir išsileidžia. Baltieji gi kamuoliukai yra vienu didžiausių žmogaus apgynėjų nuo įvairių antkratų. Padaryta dar svarbus atradimas, kad juo toliaus nuo žmogaus sulyg savo zooliogiškos giminystės stovi gyvulys, juo kenksmingesnis yra pastarojo kraujas žmogui. Sąryšyje su tuom patirta, kad gyvulio kraujo perliejimas į kitą tos pačios veislės gyvulį nesąs kenksmingas. Taigi, prieita prie nuomonės, kad žmogaus gįslosna galima perlieti tiktai žmogaus kraujas.

Nors šioji operacija kai-kuriuose atsitikimuose yra pagelbinga, tačiaus abelnai jįjį skaitoma labai pavojinga ir vengtina. Pastaruoju laiku chirurgija padarė milžinišką žingsnį pirmyn, o drauge s. jaja ir kraujo perliejimo procesas. Tačiaus kraujo perliejimo griebiamasi net ir dabar tiktai tuomet, kai nėra kitokio išėjimo. Operacija yra pavojinga kaip ligoniui, kuriam įleidžia kraują, taip ir kraujo suteikėjui. Kraujas, inėjęs į svetimą kuną, dažnai gįslose gali sukepti ir tuom tiktai paskubinti ligonio mirtį. Naujausioji chirurgija su šia kliutim tačiaus lengvai rodą gavo. Bet niekuomet nežinoma visų ligų, kurios gali buti žmogaus kraujuje. Ir kartais ligonis tokiu budu gali buti užkrėstas. Kraujo teikėjui operacija yra tuom pavojinga, kad jinai jįjį visai susilpnina. Jeigu žmogus netenka ⅓ arba ½ viso savo kraujo, tai pasekmėje yra užtroškimas ir greita mirtis.

□⊠□

498. *Ką reiškia "sabotazas" ir iškur tasai žodis yra kilęs?* Žodis "sabotažas" yra kilęs iš francuziško žodžio "Sabot," kuris reiškia medinį čeveryką, klumpę. Išpradžių jisai buvo taikomas abelnai prie nerangių, netikusių darbininkų, bet nuo 1897 m. tuom žodžiu pradėta vadinti tam tikri budai darbininkų kovos su darbdaviais. Aiškiai definiuoti, apibrėžti to žodžio prasmė yra gan sunku. Sabotažas reiškia tyčiai blogą, lėtą, kaip galint mažiau produktyvį darbininko darbą. Sabotažas yra vartojamas ten, kur negalima pakelti streiko arba kitaip kovoti su darbdaviu. Sabotažas gali buti toksai, kad darbininko negalima bausti teismu už jįjį, bet, iš kitos pusės po tuom žodžiu galima suprasti darbininko veikimas, nukreiptas į tai, kad sugadinus mašiną. Tasai sugadinimas, sulyg kai-kurių rašytojų, privaląs buti nevisiškas, bet tiktai tuomlaikinis, kad, sakysime, iškilus streikui, streiklaužiai negalėtų dirbti mašinomis. Bet tasai gadinimas turįs buti slaptas, ne viešas darbininkų užpuolimas ant dirbtuvių ir mašinų griovimas. Tačiaus mašinų gadinimas yra kraštutinė priemonė, kurios griebiamasi sabotažiuje. Paprastai stengiamasi taip visokiais budais sutrukdinti darbą, kad darbdavys turėtų iš jojo kuomažiaus pelno ir kad darbininkai galėtų laimėti savo reikalavimus arba užlaikyti esančiasias sąlygas, jeigu kesinamasi jas padaryti blogesnėmis.

Reikalinga dar prikergti, kad tarp darbininkų partijų nėra vienodumo atsinešime į sabotažą. Vienos partijos jįjį pripažįsta ir vartoja savo kovoje su darbdaviais. Kitos gi partijos tokį kovos budą griežtai pasmerkia.

□⊠□

499. *Kur Suv. Valstijų paukščiai yra apsaugoti nuo žmogaus?* Kad išlaikius šios šalies prigimtus paukščius, Suv. Valstijos 1903 m. nutarė įsteigti tam tikras rezervacijas arba kolionijas. Įstatų keliu buvo uždrausta tose rezervacijose medžioti, statyti kilpas, kitokiais budais gaudyti paukščius, išimti iš lizdų kiaušinius arba kokiu nors kitoniškiu budu mažinti skaitlių paukščių, esančių tose rezervacijose. Už šio įstatymo sulaužymą kaltininkas gali buti nubaustas iki penkių šimtų doliarių, arba šešių mėnesių kalėjimo, arba net abi tos bausmės gali buti kartu uždėtos.

Rezervacijos yra Suv. Valstijų žemdirbystės ministerijos priežiuroje. Visos šalies rezervacijos yra paskirstytos į šešis administratyviškus distriktus, kurių kiekvieną prižiuri tam tikras inspektorius. Atskiras rezervacijas prižiuri tam tikri sargai-tarnai, kurių viršininku yra distrikto inspektorius.

Pirmutinė rezervacija buvo padaryta ant taip vadinamos Pelikanų Salos, Floridoje. Jos tikslu buvo apsaugoti esantieji tenai paukščiai pelikanai. Dabar tų rezervacijų yra labai daug. Didesnėji jųjų dalis yra vakarinėse valstijose prie Pacifiko, kaip Washington, Oregon ir t. t. Ištisa eilė jųjų yra ir Alaskoje. Michigan valstijoje tokios rezervacijos padaryta ant Huron ir Siskiwit salų. Nebraska valstijoje yra viena tokia rezervacija — Niobrara. Vieną rezervaciją turi ir Wisconsin valstija — tai Green Bay. Illinois nei rytinėse lietuvių apgyventose valstijose tų rezervacijų visai nėra.

□⊠□

500. *Kiek apsieitų visuotinas Europos karas?* Kaip žinome, prie dabartiniojo visuotino karo Europos valstijos senai jau ruošėsi. Nuolat laikraštijoje ir taip tarp žmonių buvo girdėt kalbant apie rengiamąjį karą. Žinoma, drauge su tuom buvo apskaitliuojama, kiek toksai karas apsieitų. Sulyg išskaitliavimų, padarytų pačioje praeitų 1913 metų pradžioje, Trigubos Sutarties (Rusijos, Anglijos ir Italijos) išde buta pusantro miliardo doliarių. Tuom pačiu laiku subyrėjęs dabar Trigubas Susivienijimas (Vokietija, Austro-Vengrija ir Italija) turėjęs apie 600 milionų doliarių. Vienai Francuzijai atskira karo diena, sulyg tų apskaitliavimų, apsieitų apie 33 milionai frankų. t. y. netoli $6,000,000. Į mėnesį laiko, kaip apskaitliuota butų netoli $180,000,000. Vokietijai gi mėnesis karo apsieitų apie 210-215 milionų doliarių. Daugiau-mažiau tokios pat milžiniškos skaitlinės susidaro ir kaslink kitų valstijų.

Kelios dienos atgal padarytais išskaitliavimais tulas profesorius parodė, kad dabartinis visuotinas karas apsieinąs Europai suvirš 50 milionų doliarių kasdien.

Žinoma, čia paimta grynos pinigų skaitlinės. Visokių įtaisų, triobų ir t. t., sunaikinimas nepriimta atydon. Atsižvelgiant į tai, su kokiu inirtumu ir atkaklumu mušamasi ir griaunama visa kas, galima prie tų suvirš 50 milionų pridėti dar daugelis milionų doliarių, kurių reikėjo, kad pastačius visa tai, kas dabar taip lengvai griaunama. Kokią kainą nustatyti augštajai Europos kulturai, kuri be atodairos iš šaknų raunama ir kuri, sulyg kai-kurių tvirtinimų, sugrįš atgal bent 50 metų? Galop, kaip išreikšti skaitlinėse tą gyvybę, kuri dabar tenai užjuryje tiesiog skerste skerdžiama? Kuom išsaikuoti tą visą vargą ir skausmus, ką kariautojai ir namie pasilikusieji turi iškęsti. Ar yra toksai saikas? Surinkus visa kruvon, ir bus aišku, kad šiojo karo kaina yra tokia, kurios jokiomis skaitlinėmis neišreikši, kurios jokia net didžiausia vaidentuvė negalės apimti. Tokia tai šio karo kaina.

KLAUSIMAI.

501. *Ar galima ateitis išpranašauti?*

502. *Kur yra didžiausis garvežis (liokomotyvas)?*

503. *Kodėl męs esame balti?*

504. *Ar sienų popieros turi įtekmės į žmogaus budą?*

(Atsakymai bus kitam numeryj.)

ryj.)

Kibirkštis.

Vyrai klausykite! Pasakysiu sekretą. Man labai išrodo, ar tik nepakils "faitas" tarp Amerikos lietuvių, pirm negu suspės sušaukti seimą. Jau aš tai norėčiau, kad debesys šale praslinktų.

Prusokai pradėjo pleckti francuzus po praeitos pėtnyčios. Jeigu francuzai butų kumpiu papasninkavę, mažu, jie butų geriau pliekę prusokus negu išpradžių.

* *

Skaičiau "Tėv." žinią, tiesa, dar nepatvirtintą, kad ponas Jonas Vanagaitis, "Birutės" redaktorius-leidėjas, paimtas į kaizerio kariumenę unter-oficieriu. Tai kas gi dabar bus su "Birute," kuri buvo žadėta išleisti vėl šį rudenį? Švaki popieriai, kaip matyt.

* *

Karas, brace, tai ne juokai. Bet ištikrųjų bus juokinga, jei prusokai atsiduris Paryžiuje, o ruskis Berline. Išeis nei šis nei tas.

* *

Sako, kad ruskis traukia į Karaliaučių, operacijų miestą. Kažin, kam tenai dabar bus operacija padaryta?

* *

"Braci poliaci," brace, į padanges šokinėja, išgirdę, kad caras juos padarė nezależnais. Jau, rodos, užtektinai Amerikoje buvo tų bedievių nezależnikų. Dabar visi lenkai virs į tokius. Kur gi lietuviški nezależnikai?

Raulas Smičkis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Liet. Mok. Sus. Am. Seimas. Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Amerikoje III seimas prasidės ketverge, rugsėjo 3 d. 1914 m. 10 valandoje ryto. "Aušros" svet., 3149 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Gerbiamieji nariai malonės kuoskaitlingiausiai atsilankyti nurodytu laiku. Taipgi kviečiami yra svečiai atsilankyti musų seimo posėdžiuosna.

Seimo Komisija.

Neblaivumo auka. Rugpj. 21 d. Pranas Kilevičia, apie 34 metų vyras, išryto 4 val. buvo rastas ledų vežiotojo Eringio arklidėje su perskelta galva bemirštąs. Sekančią dieną apie piet pasimirė. Rado jį patsai šeimyninkas prie pat arklio kojų gulintį. Vėlionis išgyveno Amerikoje 14 metų ir, sakoma, atsižymėdavęs neblaiviu gyvenimu. Arklidės antrame augšte miegodavo Vincas Jankauskas. Jis buvo policijos suimtas, bet vėliaus, ištardinėjus jįjį, likosi paleistas. Galvą Kilevičiui perskėlęs, sakoma, arklys pasaga. Ketvergo vakare žmonės matę Kilevičių gerai išsigėrusį. Vėlionis Kilevičia buvo pavienis žmogus ir ką uždirbdavo —praleisdavo. Dirbo pas Eringį kaipo ledų vežiotojas.

Susižeidė tėvas — sunus išguijo jį lauken. Nelabai senai "Lietuvos" korespondencijų skyriuje buvo rašyta apie tulą lietuvį pennsylvanietį, kurisai pasikvietė savo senutę motiną iš Lietuvos. Senutė, kaip rašyta toje korespondencijoje, turėjusi parduoti savo gražų ukį Kauno gubernijoje ir su pinigais atvažiavusi pas savo 2 sunus Pennsylvanijoje. Vienas sunus turėjęs neužilgo pervažiuoti į Wisconsin valstiją. Kol motina turėjo pinigų, buvo gerai, ir sunus ją mylėjo. Išsibaigė motinos atsiveztieji pinigai, ir senutė likosi sunaus išguita gatvėn nepažįstamam mieste, negalėdama nei trupučio susikalbėti angliškai ir be skatiko kišeniuje. Senutę tuomet priglaudė kaimynai; valdžia taipogi atkreipė į tai savo akį ir žadėjo dalyku pasirupinti. Kaip galutinai tenai pasibaigė — neteko sužinoti.

Bet štai ir kitas panašus atsitikimas, prie blogesnių ir sunkesnių nukentėjusiai pusei aplinkybių. Visa kas atsitiko Chicagos dalyje, vadinamoje Englewood. Gyvena tenai lietuvis J. Tareškevičius. Nesenai atvažiavo pas jįjį senelis tėvas iš Lietuvos. Senis atsivežė iš Lietuvos keletą doliarių ir, regis, dirbo kur tai. Sakoma, išsibaigė ar baigėsi jau senio pinigai. Tuomet ir nelaimė patiko: nutraukta jam rankos pirštai. Bet viena bėda niekuomet nevaikščioja. Jeigu likaisi bėdos užkluptas, tai žniok, kad bus jos ir daugiaus. Taip ir čia. Kuomet senis buvo sužeistas ir daugiausia reikalavo paramos, staiga užklupo jį anutra nelaimė, apie kurią jisai niekuomet, rasi, nei nesapnavo: sužeistasai senukas atsidurė gatvėje. Sakoma, sunus išguijęs jįjį iš savo pastogės.

Sunus gi, sakoma, teisinąsis ir verčiąs visą bėdą ant savo pačios, kuri, girdi, atlikusi tą darbą.

Kur teisybė, kuris iš juodviejų tai padarė — nežinia. Galop ir nesvarbu. Svarbiausia tai, kad senis, išauginęs ir išauklėjęs sunų, iš kurio galėjo tikėtis paramos savo amžiaus pabaigoje, vieton to, iš vienos nelaimės pateko į kitą dar sunkesnę. Svetimi priglaudė senelį.

J. D.

Įvairumai. Drauge su trečiuoju Lietuvių Moksleivių Susivienijimo Am. seimu, atsibusiančiu rugsėjo 3, 4 ir 5 d. "Aušros" svetainėje, moksleivių rengiama keturi vakarai sekančiose dienose ir vietose: rugsėjo 3 d. — "Aušros" svet., 3149 So. Halsted st., rugsėjo 4 d. — J. Elijošiaus svet., 4600 So. Wood st., rugsėjo 5 d. — Prospect Bldg., 1152 N. Ashland ave., ir galop rugsėjo 7 d. — M. Meldažio svet., 2212-44 W. 23rd pl. Pirmieji trįs vakarai prasidės 7:30 val. vak. ir yra liuosa įžanga (uždyką), o ketvirtojo pradžia yra 6:30 val. vak., su apmokama įžanga. Pirmųjų trijų vakarų programai susidėsią iš referatų, prakalbų, dainavimo, instrumentalės muzikos, dekliamacijų ir t. t. Ketvirtasai vakaras būsiąs pasilinksminimo vakaru.

— Vincas (William) Žukauskas, 2823 N. Central Park ave., iš 27-os vardos, stato savo kandidaturą į Cook County komisijonierius, ant reguliario demokratų tikietė. Sakoma, p. Žukauskas turįs Harrison-Dunne politiškos mašinos indorsementą.

Kandidatas p. Žukauskas gyvena Chicagoje 24 metus. Pirmiau buvo vyriausiu džianitorium Inter-Ocean laikraščio namuose. Dabar yra vertėju teismuose ir turi Real Estate ofisą. Jojo "campaign menadžerium" yra Franciškus Palionis, 2344 So. Oakley ave.

— Šį ketvergą, rugpj. 27 d. ruošiama belgų-amerikiečių koncertas, kurio pelnas eis Belgijoje kenčiančiųjų nuo karo kareivių naudai. Žadėta ir keletas prakalbų. Koncertui paskirta bankietų svetainė (Banquet Hall) Auditorium hotelyje. Koncerto pradžia 8 val. vak. Įžanga 50 centų.

— Praeitą nedėldienį, rugpjučio 23 d. Visų Šventų bažnyčioje, Roselande, laikė pirmasias savo mišias naujai įšventintas kun. P. Lapelis. Vakare parapijinėje svetainėje buvo paruoštas vakarėlis su tam tinkamu programu.

— Sąryšyje su dabartiniu Europos karu Auditorium hotelio bankietų svetainėje šį nedėldienį po piet bus suėjimas, kurisai yra ruošiamas Chicagos Serbų Raudono Kryžiaus Draugijos, rengiančios palengvinimo fondą, kuris bus sunaudotas šiame kare. Susiėjimas bus įvairintas programu, kuriame stovi Čechų Chorų Draugija Serbų Daininkų Draugija ir keletas žinomų muzikų. Tarp kalbėtojų žada buti ištisa eilė konsulių ir taip žymių tarp Chicagos slavų asmenų.

— Sudegė, kaip mums pranešama, praeitą pėtnyčią p. Golubicko, vieno seniausių Suvienytų Valstijų vakarų lietuvių, krautuvė Cicero.

ATSAKYMAS Į UŽPULDINĖJIMUS.

Jau kelintą kartą p. A. Booben, prasimanydamas ar iškreipdamas faktus, užpuldinėja Apv. Dievo parapijos kleboną ir jos veikėjus "Lietuvos" skiltyse. Tylėjome, nes manėme, kad tam žmogeliui atsibos užpuldinėti. Bet kur tau! Štai "Liet." N34 "Vietinėse Žiniose" aprašo visai neteisingai, dėl kokių priežasčių klebonas nepriėmęs į bažnytinę svetainę "Palaimintos Lietuvos Darugystę," kuri norėjusi persikelti iš saliuno.

Visų-pirma netiesa, kad šios diskusijos, kaip p. Booben rašo, atsibuvo klebonijoje; jos buvo mokykloje laike parapijos komiteto posėdžio. Klebonijoje buvo kelis kartus minėtos draugystės komitetas klaustis apie svetainę ir visuomet buvo atsakiau, kad "galėsite pereiti — mielai jus priimame — kaipo tautišką draugiją;" jokių diskusijų ten neturėdavom. Mokykloje gi laike posėdžio ateina p. Čepulis ir antras, kurio nepažinau, kaipo atstovai "P. L. D.," ir užklausia manęs, ar jųjų draugija galėtų persikelti iš saliuno ir kokiomis išlygomis? Atsakiau, kad jau buvau pilnai sutikęs ir išlygas padavęs, t. y. mokės kaip ir kitos dr-stės į parapijos iždą po 1 dol. kas mėnuo. Ponas Čepulis, tuom neužsiganėdinęs, sako: ar męs turėsim pilną liuosybę čionai savo susirinkimuose ir ar nebusit priešingi, kad musų draugija turi "Keleivį" organu ir priklauso prie Tautiškų kapinių?" Todėl ne aš minėtai dr-jai prikišau "griekus," kaipo p. Booben rašo, bet jie patįs apsiskundė. Mano atsakymas buvo tokis: "Kaslink liuosybės susirinkimuose, kaip nekliudau kitoms dr-stėms, taip ir tamistoms nekliudyčiau; bet kad "Keleivį" turit organu ir kad priklausot prie Tautiškų Kapinių, — mano paaiškinimas,—jos dabar nėra jau tautiškos, bet *atskaluniškos* (man p. Booben prikišo pagoniškos) dėlto, kad jas atskalunas kunigas Jankauskas šventino, po savo globa laiko, išduodamas paliudijimus, ir t.t. —dėlto tamistų draugija ne tautiška, bet atskaluniška iš priežasties prigulėjimo prie atskaluniškų kapinių, bedieviška iš priežasties "Kelevio," bedieviško laikraščio; todėl, kaipo tokia, draugystė negali buti įleista po katalikišku stogu." Ponas Čepulis teisinosi, kad jis nieko blogo "Keleivyje" nematęs, bet į tai atsakiau, kad aš su ta nuomone nesutinku, kad "Keleivis" mano akyse yra bedieviškas, socialistiškas, kuom daug blėdies padaro pavieniems žmonėms ir visuomenei. Tuom užsibaigė musų diskusijos.

Apie Viešąjį Knygyną, kurį p. B. prikiša, nebuvo nei kalbos.

Kur tiesa?

Kun. M. Krušas,
Apveizdos Dievo
parap. klebonas.

Laiškas į Redakciją.

Gerb. "Liet." Redakcija:—

Meldžiu pranešti man ir kitiems tuom įdomaujantiems lietuviams, ar galima dabar Lietuvon siųsti pinigus ir laiškus. Daugumas vietos lietuvių tame abėjoja, aiškindami savo abejojimą tuom, kad Europoje dabar karas ir susinešimo budai esą pertraukti.

Su pagarba,
S. Jašukevičia,
Eldora, Ia.

Atsakymas.

Pačta iki šiolei nėra atsisakiusi priimti kaip pinigus, taip ir laiškus, Europon siunčiamus. Dabar į Europą vaikščioja vos pavieniai laivai. Jie gali paimti krasą toms vietoms, į kurias yra budas jąją pristatyti. Seniaus laiškai ir pinigai iš Amerikos į Lietuvą eidavo per Vokietiją. Dabar tasai kelias yra užkirstas. Kitas kelias, tiesiog iš Amerikos Baltiku į Liepojų, dabar taipogi užkirstas. Kitų kelių, kuriais pačta butų keliavusi Lietuvon, męs nežinome. Jeigu pačta priima laiškus ir pinigus persiuntimui Lietuvon, tai, kaip galima manyti, ji tikisi veikios karo užbaigos ir greito komunikacijos atnaujinimo. Iki tam laikui visa kas turėtų pačtoje gulėti. Męs patartume tuom tarpu palaukti su pinigų ir laiškų siuntimu Lietuvon.

Redakcija.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Apšvietos Dr-stės Adm. (Burnside, Ill.). Tuom reikalu Jums geriausia yra kreiptis atskirai prie kiekvieno laikraščio. Atsišaukimas neatneš jokios naudos.

p. Lietuvis (Chicagoje). Nepaduodate savo vardo nei antrašo. Netilps.

p. Lietuvos Sunus (Amsterdam, N. Y.). Ellutės silpnos. Netilps.

p. Jos. Karaskas (Niagara Falls). Mokame tik už tokius raštus, kurių nereikia taisyti. Meldžiame prisiųsti bent vieną korespondenciją arba taip raštelį, kad galima buti pamatyti ir nuspręsti.

p. Račnė (Brooklyn). Labai ačiu Tamistai už prisiųstąją žinutę. Labai nemalonu mums, kad negalime sunaudoti, nes atėjus Tamistos rašteliui, męs turėjome jau kitą sustatytą ir laukiančią ėjimo spaudon.

p. V. Danielius (Toronto, Ont., Can.). Jusų reikalavimo, prisiųsti jums tą paliudijimą, negalime išpildyti. Jųs turite vardus tų žmonių, kurie pasirašė po korespondencija "Liet." 28 num. šių metų, ir juos pas save galit susijieškoti. Redakcija gali išduoti kopiją ano dokumento, jei pasirašiusieji sutiks. Originalas gi gali buti išduotas tik teismui.

p. S. J. Dar. (Chicagoje). Negalėjo tilpti šin numerin, vietos stokos dėlei. Pasistengsime įdėti sekantin.

Apgarsinimai.

IR TAU TAIP GALI ATSITIKTI.

Nesenai laikraščiuose buvo tokia žinia: vienas Chicagoje gyvenantis lietuvis buvo pakvietęs savo tėvą atvažiuoti Amerikon. Pasiuntė šifkortę ir laukė tėvo atvykstant. Apie tą laiką, kada tėvas turėjo atvykti, tasai žmogus staiga gavo telegramą iš New York'o. Angliškai jisai visai nemokėjo. Pažiurėjo į telegramą, pamanė, kad tai pranešimas apie tėvo atvažiavimą į Chicagą, ir, padėjęs telegramą į šalį, pradėjo ruoštis prie tėvo susitikimo. Bet perėjo diena, kita, trečia, galop visa savaitė, o tėvo vis nėra. Susirupinęs, atsiminė telegramą, rado žmogų, kurisai galėtų jam pasakyti, kas ten yra, ir sužinojo, kad tėvas sulaikytas kaslegarnėje. Telegramas sakė, jei sunus neatsišauktų umu laiku, tai tėvas bus sugrąžintas Lietuvon. Griebėsi gelbėti tėvą, bet buvo jau pervėlu: žilagalvis senelis, panešęs vargus kelionės į Ameriką, buvo išsiųstas atgal.

Kodėl taip atsitiko? Nes sunus nesuprato telegramo. Jeigu jisai butų turėjęs "Lietuvos" žodyną, butų galėjęs suprasti telegramo turinį ir taip didelės nelaimės nebutų patikęs. Tokią arba panašią nelaimę, dėlei anglų kalbos nesupratimo, gali kiekvienas turėti. Kartais svarbų sau dalyką žmogus gali pražudyti, jei nežino anglų kalbos. Parašyk antrašu: Lietuva Pub. Co., 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill., ir pareikalauk **uždyką** knygelės apie žodyną. Įgijęs žodyną, busi apsaugotas nuo daug nelaimių.

DIDELĖ PAGELBA.

Męs buvo labai nudžiuginti laišku iš Arkansas. Jame sekančiai rašoma: "Aš noriu pranešti jums, kad aš apturėjau Trinerio Amerikoniską Kartaus Vyno Elixirą viršiškoje tvarkoje. Pavartojęs jįjį, aš turiu pasakyti, kad jisai buvo didele pagelba man ir kad dabar aš vėl gerai jaučiuos. Mano pati, kurią gydė daktaras be pasekmių, rado savo sveikatą šiame vaiste. Mudu abu esava jums labai dėkingi. Mike Skovranek, Box 34, Denning, Ark." Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras paprastai suteikia visišką užsiganėdinimą kiekvienoje šeimynoje. Jisai paliuosuoja užkietėjimą ir padeda viduriams reguliariai daryti savo darbą. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Kiekviena šeimyna privalo turėti prie rankos Trinerio Linimentą skubiems atsitikimams. Jisai palengvina reumatizmo ir neuralgijos skaudėjimus.

DRAUGIJŲ REIKALAI

JAUNŲ LIET. AMERIKOJ TAUT. KLIUBO ADMINISTRACIJA.
Chicago, Ill.
J. Jankauskas, Pirm., 927 W. 34th pl.
A. Zalatorius, Pagelb., 917 W. 33rd st.
D. Gulbinas, Prot. Rašt., 927 W. 34th pl.
P. Motiejunas, Turtų Rašt., 930 W. 33rd st.
T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 33rd st.
J. Mikalauskas, Užžiurėt.-org. 841 W. 33rd st.

DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.
M. Girnus, kompoz., Mokytojas choro, 902 N. California ave.
B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted st.
A. M. Juodis, Pirm. choro ir dramos. 3252 So. Halsted st.

Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėldienį mėnesio 1-mą valandą popietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33-čios gatvės, ant antrų lubų. Taipogi choro ir dramos repeticijos atsibuna toje pacioje svetainėje. Choro repeticijos atsibuna seredomis, 7:30 val. vakare. Teatrų repeticijos atsibuna pėtnyčiomis, 8-tą val. vak. Taigi, jauni vaikinai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai dainose ar teatrų lošimuose, tai kviečiam prigulėti prie Jaunų Lietuvių Am. Taut. Kliubo, nes J. L. A. T. K. nevien tik užsiima dainomis, lošimais, bet taipogi ir pašelpa ligoje. Taigi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė privalo prisidėti prie jo auklėjimo.

Su pagarba, J. L. A. T. K.

TREČIAS METINIS PIKNIKAS parengtas Lietuvių Darbininkų Sąjungos, atsibus ned., rugpjučio (Aug.) 30 d. 1914 m. Geo. M. Chernaucko darže, Lyons, Ill. Įžanga 25c. porai. Širdingai užprašome visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti į musų Pikniką ir linksmai laiką praleisti tyrame ore, nes tai bus puikiausis Piknikas ir dailiausis daržas. O taipgi bus visokios žaismės, kur galėsite puikiai linksmintis, seni ir jauni, merginos ir vaikinai, o męs užtikriname, jog visi busite užganėdinti.

Kviečia visus, KOMITETAS.

PASARGA: Imkite 22-ros karus iki Ogden Ave. ir Ogden Ave. iki 48 ar 52, o iš ten paimkite Lyons karus kurie daveš iki daržui.

MOKSLEIVIŲ VAKARAS!

Nedėlioj, rugpj. (Aug.) 30 d. 1914 m. Šv. Jurgio K. svetinėj, 32 pl. ir Auburn ave., bus iškilmingas vakaras, parengtas III-čios ir V-tos L. R.-K. M. S. kuopų spėkomis.

Šio Vakaro programą rengėjų pastanga buvo sudaryti kuojvairiausį prakalba, lošimais, dainomis, žodžiu, pamarginti vakarą kuolabjausiai. Atsižvelgiant į visa tai, gerbiamoji lietuvių visuomenė malonial yra kviečiama kuoskaitlingiausiai atsilankyti ir pasidžiaugti įvairiu programu. Po programu bus šokiai. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga nuo 25c. iki $1.00 ypatai.

Nepaprastas didelis IŠVAŽIAVIMAS!

kurį rengia Antrasai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Kuopų Apskritis. Prie kurio priklauso lietuviai iš Illinojaus, Wisconsin, Indiana, Michigan ir Iowa valstijų, ir išvažiavime dalyvaus 25,000 lietuvių.

Šitas išvažiavimas įvyks rugsėjo (Sept.) 6 d. 1914 m. ir atsibus Leafy Grove (Willow Springs, Ill.), tuo tikslu, kad nuimti Illinojaus ir aplinkinių valstijų lietuvius ant krutamų paveikslų. Tą darbą atliks žinomas išdirbėjas p. A. T. Račiunas iš New Yorko. Vėliaus tie paveikslai bus rodomi po visą Ameriką ir Lietuvoj. Kas tą dieną dalyvaus, bus nuimtas ant filmų ir pasiliks amžinu gyvu atminimu, kad ir po šimto metų mųs ainiai galės matyti, kaip męs išrodėm rugsėjo 6 d. 1914 m., kaip jau daugeliui teko matyti paveikslus iš Lietuvos.

Programo dalis:

I. Išryto 11-tą valandą bus imti paveikslai ant Chicagos rubežiaus (City Limits), kada susirinks didelis burys, lipant į Joliet karus.

II. Bus imti ant Kean Ave., lipant iš karų prie Leafy daržo.

III. Bus imti automobiliai, kurie bus pasipuošę su lietuvių ir Amerikos vėliavomis, ir kiti tinkami dalykai ant vieškelio važiuojant į kapines.

IV. Bus imtos draugijos su vėliavomis.

V. Birutos Draugija žais visokius žaislus, ir podraug dalyvaus daugelis Chicagos chorų, grais didžiausias Benas, kalbės žymiausi kalbėtojai, daržas bus papuoštas. Tai bus pirmas šių valstijų lietuvių tokios rųšies išvažiavimas.

P. S. Iš visų Chicagos dalių važiuokit Archer Ave. (City Limits) ant Joliet linijų, bus gauta extra karų.

Įėjimas į daržą 25c. vyrui su motere ir gaus knygą, kurioj tilps kita programo dalis.

PASARGA. Jeigu ištisą dieną lytų, o ant rytojaus butų gražu, tad tas darbas butų atliktas 7 d. (Labor Day).

Rengimo KOMITETAS.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro William Krauzo, Martų kaimo, Šakių parap., Naumiesčio pav., Suvalkų gub. Gyvena Amerikoje apie 6 metai; pirmiaus buvo Melrose Park, Ill. Aš turiu atsivežusi $1,000 ir paėmusi kambarius, reikalauju savo vyro. Kas praneš, gaus $2.00 dovanų. Meldžiu atsišaukti adresu:

Annie Krauze,
546 W. 14th st., Chicago, Ill.
Telefonas Canal 3716,

Pajieškau savo giminaičio Juozapo Gudelaičio, Vilniaus gub., Švenčionių pav., Zablatiškių vol., Skarbiškių vienasėdžio. Antri metai kaip Amerikoje. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu pranešti adresu:

Petras Gudelaitis,
8856 Justin ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Vladislovo Vaitkaus, Kuošių kaimo, Skaudvilės vol., Raseinių pav., Kauno gub. Vieni metai Amerikoj, bet kur nežinia. Taipogi dėdės Liudviko Labanausko, Antininkų kaimo, Kaltinėnų vol., Raseinių pav., Kauno gub., gyvena Blissville'je, N. Y. Jie patįs, ar kas kitas, malonėkite duoti žinią adresu:

Vincentas Jurevičius,
785 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo draugo Mateušo Karoso. Gyveno pirmiau Waterbury, Conn., paskui išvažiavo į Hartford, Conn., ant farmų. Labai norėčiau su juom susižinoti. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Mr. Pranas Šimkevičia,
New Minersville, Pa.

Pajieškau savo brolio Jono Marcinkaus, Morkiškio kaimo, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyvena Amerikoje jau apie 7-8 metai. Pranešėjas gaus $5.00. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:

Kazimieras Marcinkus,
Box 125, North Jay, Me.

$10 RADYBŲ.

Pajieškau savo vyro Simanavičių Petro, iš Cižinų kaimo, Aukštodvario parap., Vilniaus gub. 7 metai Amerikoje. Meldžiu atsiliepti antrašu:

Simanavičienė,
312 Poplar st., Mt. Carmel, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Jokubo Povidžio, 24 m. amžiaus, ženoto, paeinančio iš Bakšionių kaimo, Ukmergės pav., Kauno gub. Atvažiavau iš Michigan valstijos. Meldžiu atsišaukti adresu:

Aleksas Czutas,
1008 Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau Antano Jakševičiaus, iš Kauno gub., Panevėžio pav., Bainiorių dvaro. 13 metų Amerikoje. Gyvena Chicago, Ill. Meldžiu atsišaukti adresu:

Mikolas Jakševičius,
1306 N. 2nd st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo švogerio Viktoro Norvich. Gyveno pirmiaus Long Lake, Wis. Siunčiau 2 laišku, bet atgal sugrįžo. Meldžiu atsišaukti adresu:

John Schmidt,
914 W. 31st place., Chicago, Ill.

Pajieškau savo giminaičių: Amelijos ir Barboros Viržintaičių, iš Stirbiškio kaimo, Laukuvos parap., Raseinių aps., Kauno gub. Girdėjau, kad jau ženotos. Jos pačios, ar kas kitas, jei žino, malonėkite man duoti žinią antrašu:

Ant. S. Vaitkus,
Box 13, Westville, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Jono Jakavičiaus ir kaimynų Jono žagaro, Juozapo Šuklio ir Petro Šimkaus; visi iš Barvidžių kaimo, Patumšių vol., Telšių pav., Kauno gub. Pusbrolis gyveno metai atgal Hammond, Ind. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu atsišaukti adresu:

A. Siratavich,
Franklin Co., West Frankfort, Ill.

Pajieškau savo brolių Antano ir Juozapo Jodokių, Aiminiškių sodos, Vabalninkų parap., Panevėžio pav., Kauno gub. Girdėjau, gyvena Chicagoje. Turiu svarbų reikalą. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu atsišaukti antrašu:

Petronėlė Jodokaitė,
34 Pine st., Athol, Mass.

Pajieškau brolio Motiejaus ir sesers Marijonos Butkų (Butkus). Brolis — 10 metų Amerikoje, o sesuo 7 metai. Keturi metai atgal jie gyveno Maspeth, N. Y. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Alsėdžių vol., Pelenių sodos. Jų pačių, arba kas apie juos žino, meldžiu pranešti antrašu:

Jonas Butkus,
1705 So. Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdės Vinco Peleckio. Kauno gub., Raseinių pav., Nemakščių parap. Pirmiau gyveno Indiana valstijoje. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Marijona Jokubauskitė,
46 So. 22nd st., Pittsburg, Pa.

Reikalavimai.

Reikalinga:—Agentų pardavinėjimui žemės (farmos). Geras nuošimtis, kiekvienas gali tą darbą atlikti, kreipkitės prie lietuviškos kompanijos:

Sunset Land & Colonization Co., (Not Inc.)
82 W. Washington st., Room 222, Chicago, Ill.

Pajieškau darbo:—prie keptuvės už pirmą ar antrą ranką. Nesenai antru kartu atvažiavau į Ameriką. Galiu ir savarankiškai varyt visą darbą; kepu visokias duonas ir kėksus; atsakomybę už savo darbą imu ant savęs; esu blaivus. Atsiliepkite adresu:

Kazimieras Lukaševicz,
4354 So. Wood st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parduodama:—pigiai bučernė ir grosernė. Apgyventa ruskių ir lietuvių, išdirbta vieta; gera proga jieškančiam biznio. Savininkas užsiima kitu amatu.

A. Drignat,
1358 So. Peoria st., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—pigiai įrankiai bučernės: kaladės, stalai, svarstyklės ir visa kas tik reikalinga. Atsišaukite greitai adresu:

Peter Jaunis,
3248 Lime st., Chicago, Ill.

Pardavimui turiu:—už $12.00 galite gauti didelį, geros veislės šunį, tinkantį prie saliuno, ar prie kito kokio biznio. Atsišaukite:
938 W. 31st place, Chicago, Ill.

Parsiduoda. — Antrų rankų namų daiktai, labai pigiai; priežastis: mano vyras išvažiavo į kitą miestą, likau viena, man nereikalingi; atsišaukit adresu:
1906 W. 21st place, Chicago, Ill.
Ant antrų lubų.

Parsiduoda: — saliunas geroje vietoje, lietuvių apgyventa, geras biznis, labai pigiai. Atsišaukite:

Paul Klassovitz,
1900 Canalport ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — Lietuviškas saliunas, labai pigiai, vieta senai išdirbta, per 20 metų; savininkas išvažiuoja į California. Kreiptis:
1931 Canalport ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda: — Pekarnė ir grosernė dėlei nesutikimo su partneriu; lietuvių ir lenkų apielinkė; biznis gerai išdirbtas. Platesnėms žinioms kreiptis:

V. Jareckis,
704 Clinton st., Milwaukee, Wis.

Parsiduoda: — už prieinamą kainą pirmos klasos karčiama (saloon), kur yra Krenglių salė. Biznis gerai išdirbtas tirštai lietuvių ir kitų tautų apgyventoje vietoje. Dėl smulkesnių žinių kreiptis antrašu:
1905 Canalport ave., Chicago, Ill.

Ant pardavimo:—Grosernė ir Bučernė, labai geroj vietoj, apgyventoj lietuvių ir lenkų; senas išdirbtas biznis, norinčiam pirkti gera proga. Atsišaukite antrašu:
2113—137-th st., Indiana Harbor, Ind.

AR TURITE

mano didelį kryžių, knygų ir kitokių katalikiškų daiktų katalogą? Rašykite šiądien, o apturėsite dykai. Reikalauju agentų pardavinėjimui musų geležinių kryžių. Duodu gerą nuošimtį. Adresuokite:

C. Kentraitis,
448 Leonard st., N. W. Grand Rapids, Michigan.

Norintiems ukininkauti.

Lietuviški ukininkai, gyvenanti Michigan valstijoje, turėjo pirmą suvažievimą rugpj. 16 d. ir kviečia lietuvius kuodaugiausia ten apsigyventi. Norintieji pirkti farmą, geriausia galite dasižinoti adresuodami:

M. Walenčius,
arba V. Strygas,
Wellston, Mich.

AR JUS NORITE VALDYTI NUOSAVĄ FARMĄ?

Lumber kompanijos Arkansase ir Louisianoje parduos jums pigiai geros žemės mažu įmokėjimu ir duos laiko likusiai sumai išmokti. Jos turi prityrusų žmonių, kurie pamokins jus ukininkauti, ir duos jums darbą su gera alga, kuomet jųs nereikalingi savo žemei. Jųs galite gerai gyventi ir greitai užsimokėti už gerą farmą. Musų žemdirbystės Departamento patarnavimai taipogi naudingi visiems apsigyvenantiems. Pilnų informacijų dėlei rašykite ar kreipkitės: L. M. Allen, P. T. M., Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago.

Perstatymas.

Mirga 4 veiksmų drama, atsibus ned., rugpj. (Aug) 30 d. Iš priežasties lietaus galima su tais pačiais tikietais kitą nedėlią ineit. Tikietai 10c. ir augščiaus. Bus labai įdomus parodymas. Bus du perstatymai: vienas 4 val. po piet, antras — 7:30 val. vakare. Bus atvirame ore prie 15-tas

---

Parsiduoda:—barbernė, geroje vietoje. Kreiptis antrašu:
1414 So. 49th ct., Cicero, Ill.

Parsiduoda.—Bučernė ir grosernė su geriausiais ir naujausiais įtaisymais, visai nebrangiai; pardavimo priežastis: savininkas serga. Dėl platesnių žinių, kreipkitės šiuom adresu:

J. L.
3244 So. Moran st., Chicago, Ill.

KLAUSKIT.

Kiekvienas, kuris norite dažinoti, kur yra geros farmos, gausite atsakymą. Aš turėjau gerą progą pamatyt daug farmų ir apvažinėjau lietuvių apgyventas kolionijas ir drauge važinėjo žemės žinovas, kuris supranta apie žemes. Norintieji, klauskit ypatiškai arba laišku.

J. Sinkus,
3151 So. Halsted st., Chicago, Ill.

MOKYKLA ANGLIŠKOS KALBOS

Šios mokyklos puiki amerikoniška metoda gvarantuoja kiekvienam vyrui ir moteriai greičiausią ir teisingą išmokinimą angliškos kalbos, skaityti ir rašyti labai trumpu laiku.

Ši mokykla nevartoja jokių knygų, iš kurių vargu išmoksi, bet turi tikrai tam sutvertas lekcijas lengvam ir greitam išmokinimui angliškos kalbos.

Kurie gyvena už Chicagos, kitose miestose Suv. Valstijų ar Kanador, ir ypatiškai į mokyklą lankytis negali, mokinam per laiškus (korespondencija) labai pasekmingu metodu.

Dėl platesnių žinių, rašykite, paduodami pilną adresą, o męs susiųsime pilnas informacijas ir pirmą lekciją.

Paminėk, kokiam laikraštyj matei apgarsinimą. Adresas:

WAITCHES BROS.,
1741 W. 47th st., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

ATHOL, MASS.
Kaz. Granickas, 28 Essex St.

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis. 1834 N. Castle st.
Vincas Želvis, 520 W. Conway st.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
Vincas Daunora, 229 Bedford Ave.

BURLINGTON, N. J.
S. Petrunas, 413 Earl st.

Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusės metų ir užsimokėti.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877Cambridge st.

CICERO, ILL.
A. K. Boczkus, 1318 So. 49th Ct.

GRAND RAPIDS, MICH.
C. Kentraitis, 448 Leonard St. N.W.

GARY, IND.
Ant. Melkinis, 1109 Jeferson st.

HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, 820 So. 16th st.

CHICAGO, ILL.
Juozas Aleksa, 8374 Rerkoff ave.
Juoz. Braknis, 3327 Lowe ave.
Ed. Butkevičia, 3153 Emerald ave.
John Bimba, 1801 S. Johnson st.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
W. Gaižauskas, 10759 S. Michigan av.
Adomas Jodelis, 1709 Ruble st.
Julius Kaupas, 2222 W. 24th st.
J. A. Rimkus, 920 W. 26th Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
Ant. Zelnys, 3240 S. Morgan st.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis. 3604 Deodor st.
Petras Kurkulis Chicago, Ill.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, 14 Summer st.

KENOSHA, WIS.
J. Sukelis 712 Park st.

LOS ANGELES, CAL.
P. O. Mankus, 319 Germain Bldg.

MELROSE PARK, ILL.
Wlad. Vaišvila, 2219 Lake st.

MINERSVILLE, PA.
J. Rainanauskas, Box 538.

NAUGATUCK, CONN.
J. J. Inamaitis, 6 Curtis st.

NEW YORK,
A. Lesniauskas, 125 E. 7th st.

PETRAS VAITIEKUNAS
"LIETUVOS" AGENTAS

lankosi dabar Youngstown ir Cleveland, Ohio. Pas jį galite užsisakyti "Lietuva ir prenumeratos pinigus užsimokėti.

A. OLSZEWSKI,
"Lietuvos" leidėjas.

JONAS KULIS
3259 So. Halsted st., Chicago.
GENERALIŠKAS AGENTAS

Lankosi Chicagoj, užrašinėja "Lietuvą". Renka apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus. Perka namus, liotus ir parduoda. Ir šiaip suteikia informacijas biznio reikaluose.

A. Olszewski,
"Lietuvos" leidėjas.

Sveikas Žmogus

yra stiprus, pilnas gyvumo ir energijos. Liguistas žmogus rupinas, jaučiasi pavargęs, nusilpęs ir galutinai sunaikintas. — Jeigu jųs jaučiate bent vieną minėtų simptomų, tai neatidėliuokite, bet tuojaus pradėkite vartoti

SEVERA'S
BALSAM OF LIFE
(Severos Gyvasties Balsamą).

Ir grįžkite į sveikatos kelią. Kiti, kurie taip padarė, tvirtina, jog minėtoji gyduolė yra nepaprastai pulkus stiprintojas.

Jisai atitaiso virinimą ir prašalina užkietėjimą.
Tatai yra vyrams ir moterims abelnas stiprintojas.
Jisai sustiprina anėmiškų ypatų kraują.
Atitaiso netvarkų virinimą, dispepsiją sergančių.
Jisai suteikia norą valgyti ir sutvarko virinimą.

Kaštuoja 75 centus.

Severa's Gothard Oil.
(Severos Gothardiškas Aliejus).
Nuo skausmų ir dieglių.
Paviršutiniam vartojimui.
Kaštuoja 25 ir 50 centus.

Severa's Tab-Lax
Cukrinis vidurių suliuosuotojas. Vaikams ir suaugusiems.
Kaštuoja 10 ir 25 centus.

Reikalaukite vien Severos Preparatus. Jeigu aptiekorius negalėtų išpildyti reikalavimo, užsisakykite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapins, Ia.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Įsteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo bizni vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MELDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

STRICTLY HIGH CLASS MERCHANT TAILORING SATISFACTION GUARANTEED

OVER 15000 SATISFIED CUSTUMERS TESTIFY TO THE SUPERIOR VALUE OF OUR GARMENTS

LONG DISTANCE PHONE WITH PRIVATE EXCHANGE TO ALL DEPARTMENTS FRANKLIN 4052

Standard Union Tailoring Co.

INCORPORATED MERCHANT TAILORS

GENERAL OFFICES 186 Nº LA SALLE ST. CHICAGO.

Jųsų Draugai Gali Pažinti, Ar Jųsų Siutas Yra Fabrikėj Ar Pas Kriaučių Dirbias. Nepamirškit Apie Tai!

Jeigu jųs leisite mums padaryti jums siutą, jųs niekados daugiaus nenešiosite "Gatavai Padirbtų Fabrikinių" drapanų. Jusų draugai nesiklaustų jųs, kur jųs pirkote siutą, bet kas jums darė siutą. Jeigu jųs užorderiuosite šiądien, tai tuomi duosite mums progą pertikrinti jus, kad tas, ką męs sakome, yra teisybė.

Agentai kiekvienos tautos visoj šalyj. Lietuviai agentai, kurie moka rašyt angliškai, reikalaujami tose vietose, kur męs neturime savo reprezentantų.

Kas labjausiai reikalinga lietuviui šioje šalyje?

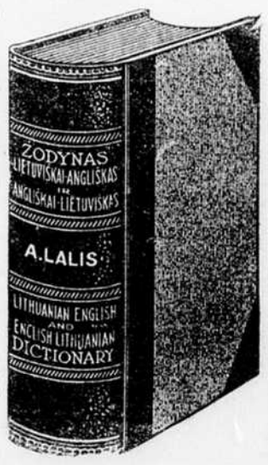

Niekas neužginėys, kad pirmiausiai reikia mokėti šios šalies kalbą. Kiekvienas žmogus, atvykęs į šią šalį, pajunta didžiausį trukumą, nemokant anglų kalbos. Kiekvienas trokštantis daugiaus apsišviesti, kiekvienas norintis pagerinti savo medžiaginį stovį geresnės vietos arba brangiau apmokamo darbo gavimu, einantis į biznį, norintis pasiekti augštesnio stovio visuomenėje, yra priverstas mokėti anglų kalbą arba ją bent suprasti. Lengviausią vadovėlį, praktiškiausį rankvedį ir pilniausį žodyną gali pasirinkti iš žemiaus minėtųjų:

1. **Angliškos kalbos vadovėlis**, tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis, trečia pataisyta laida.....25c
2. **Kaip rašyti laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose**, suprantamas ir tinkamas pamokinimas susirašinėti su visokiais asmenimis: laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius ir t. t. Sutaisė J. Laukis, 293 pusl., graži spauda 75c
   Tas pats audimo apdaruose $1.00
3. **Rankvedis Angliškos Kalbos.** Praktiškas budas išsimokinti angliškos kalbos pačiam per save be mokytojaus pagelbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus sutaisė J. Laukis. Ketvirtas pataisytas spaudimas, turi 310 pusl. $1.25
   Tas pat su audimo apdaru $1.50
4. **Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškos-lietuviškos kalbų.** Čia rasi visus lietuviškus žodžius, išverstus anglų kalbon, ir angliškus žodžius, išverstus lietuvių kalbon. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžiai angliškai tarti. Taipgi kiekvienas lietuviškas arba angliškas žodis paženklintas k u r s y v ė m i s raidėmis, prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Sutaisė A. Lalis. Knygos formatas 6x9 col. Gražiais Moroko (žagreno) apdarais, nugara ir kampai, šonai audimo, ant nugaros parašai, įspausti aukso raidėmis. 1274 pusl. Kaina $6.00

Kurie viso žodyno, kokių nors priežasčių dėlei, nenorėtų arba negalėtų įsitaisyti, tiems žodynas yra paskirstytas į dvi dalis.

Pirmoji lietuviškai-angliškoji dalis, pusl. 439, gražiais audimo apdarais. Kaina $2.50

Antroji, angliškai-lietuviškoji dalis, pusl. 835, gražiais (nugara Moroko) skuros apdarais. Kaina $4.00

Įgyk tuojaus virš paminėtas knygas, mokinkis iš jų anglų kalbos. Mokintis reikia visiems, ir mokintis nėra niekad pervėlu. Juo greičiaus pramoksi šios šalies kalbą, juo greičiaus ateis tau šviesesnė ateitis ir laimė. Kreiptis asmeniškai ar per laišką adresu:

M. J. DAMIJONAITIS,
901 W. 33rd ST., CHICAGO, ILL.

Telephone Canal 285

K. KATUTIS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

710 W. 18th St. Chicago

Geriausia Gyduolė PLAUKAMS

sustiprina šelpą, sujudina šaknis, plaukus padaro švelnius, blizgančius, yra geriausis vaistas nuo Dandruff "lusku". Vartojant du ar tris kartus į savaitę, sustabdįs plaukų slinkimą. Trinkie gerai į šelpą, ant šaknų kas antra ar trečia dieną.

Prekė 50c. ir $1.00.

F. A. POSZKA'S PHARMACY
3121 So Morgan Street
Tel. Yards 695 CHICAGO, ILL.

Tel. Canal. 2118

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSRED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1173

Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (sudiuose).

Gyv. 1123 S. Halsted St., arti 31-mo
Telephone Yards 2399

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas

---

Telefonas Humboldt 4532

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi apreiškiu pagodotai visuomenei, jog ėsu seniausias gydytojas ant **Bridgeporto**, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją.

Liekuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytisbe mokytojo(apdaryta)**$1.00**
Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... ..15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... .....10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..35c
Viso $1.00

Kas atsiųs iškirpes šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

LIETUVIŠKA BANKA
Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno doliario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

---

10 METŲ

Kaip Lietuva Atgavo Spaudą

Visi privalo žinoti, kokią milžinišką svarbą turi spauda kiekvienos tautos kulturiškam gyvenime. Todėl patariame perskaityti labai žingeidžią ir naudingą knygą

Kultura ir Spauda.

Šitą knygelę verta perskaityti visiems laikraščių skaitytojams, korespondentams ir 10-metinio jubilėjaus atgavimo spaudos rengėjams. Knygos didumas 153 puslapiai. Kaina tik 45 centai. Imant didesnį skaitlių,—dar pigiau.

Adresuokit, kartu prisiųsdami ir pinigus:

Lietuva Publishing Co.
3252 SOUTH HALSTED STREET,
CHICAGO, ILLINOIS

Pigumynai vyrų ir jaunikaičių aprėdų

Nauji, ant užsakymo padaryti pavasariniai siutai, vilnoniai, po $35, $45 ir $50, dabar parsiduoda nuo $10 iki $20. Dėvėti siutai, kurie buvo padaryti už $40 ir $50, dabar parsiduoda už $5 ir augščiaus.

Didelis pasirinkimas ant užsakymo padarytų kelinių, padarytų už $4, $5 ir $6, dabar parsiduoda už $2.50.

Speciališkumas ant kuparų ir valizų drabužiams.

Paduoti užsakymai veikiai aprupinama.

S. GORDON
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ ŠTORĄ
1415 S. Halsted St. - Chicago, Ill.

Phone Drover 505

DR. K. DRANGELIS

LIETUVYS DENTISTAS

VALANDOS:-nuo 8 iki 11 ryte nuo 1 iki 4 popiet nuo 7 iki 9 vak. Nedėliom pagal sutartį.

3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešai A. Olševskio Banką

Eikit dirbt,—nesivalkiokit! Išmokit barberio biznio; maži iškaščiai, prasidėkit locną biznį. Klauskit smulkmenų. Nossokoff's Barber School, Pittsburg, Pa. Moteris išmokinam barberiavimo, Plaukų Dabinimo, Manikuravimo. Galite pinigus uždirbti mokykloj. Išduodame diplomus.

TELEPHONE DROVER 1924

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.
(Kampas 34 tos)
Chicago, Ill.

Telefonas Humboldt 4532
Atdara Dieną ir Naktį.

L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.

Rusiškai-Turkiškos ir visokių rūšių maudyklės.
1914-1916 W. Division Street
Arti Robey st.
Taipogi Rusiškai-Turkiškų maudyklių kambariai ir moterims.
Barzdaskutykla kruvoje. Chicago.

PRANEŠIMAS

Biznieriams ir Draugijoms Atidarėme naują lietuvišką SPAUSTUVĘ ir dirbam visokius spaudos darbus, gražiai, greitai ir pigiai.

KEISTUTIS PRINTING CO.
J. K. Valinskas, Pirm.
3317 Auburn ave., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir petnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro

---

Lietuviškų Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų kningų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti angliską kalbą, kviečiami pirktie KNYGAS iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios l i e t u v i š k o s knygos, taipgi angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami kompletus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvė adara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsišaukusiems, pasiunčiu katalogą dykai. Adre.:

M. J DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

K. ZURAITIS
PIRMAEILINIS BUFETAS

Šaltas alus, gera degtinė, kvepianti cigarai. Priima svečius : kuoširdingiausiai. :

3200 SO. HALSTED ST.

VASARA!

Visur galima gauti marškinių, bet ne visur bus toki, kaip pas mus. Kitur parsiduoda po $2.00, $1.75, $1.50 — męs parduodame po $1.25.

Pasiskubink, kolei yra geras pasirinkimas.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.,
3246—48 So. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Naujas Savaitinis Laikraštis

"ATEITIS"

"Ateitis yra bepartyviškas laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kulturos reikalams. Talpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik $1.50 metams, o 85c. pusel metų.

"Ateitį" išleidinėją bendrovė, inkorporuota ant $25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateitį". Reikalaukit vieno numerio pažiurėjimui uždyką.

Adresuokit taip:

"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Tel. Canal 4052

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

2302 So. Leavitt St. Kampas 23-čios gatves
Chicago, Illinois

ANTANAS VISBARAS

Parduodu namus ir lotus po visą Chicago. Apdraudžiu namus ir rakandus nuo ugnies geriausiose kompanijose, kaip Royal, North Western ir kitose, kurios turi po keletą milionų kapitalo. Taipogi parduodu farmas po visą Ameriką ant labai lengvų išmokėjimų. Duodu paskolas ant pirmo mortgage.

3112 So. Halsted st.,
CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 3159.

WASHBURN PIANAS—VADAS POPULIARIŠKUME.

Washburn Pianas yra tikrai augštos rųšies kiekvienu atžvilgiu. Paprastieji instrumentai, parduodami beveik ta pačia kaina ($300) nesusilygina su juom by kurioje smulkmenoje. Tai yra priežastis milžiniškam Washburn'o pasisekimui.

Washburn yra parduodamas suvirš trijų šimtų pianų pardavėjų visose Suvienytose Valstijose ir yra jųjų remiamas kaipo nesulyginamos vertės.

Naujieji piešiniai yra puikųs. Vien parinktiniausio raudonmedžio apklodai yra vartojami, ir visos medžiagos yra gvarantuojamos kaipo pirmos kliasos. Washburn konstrukcijos metodas buvo išplėtotas Lyon & Healy dirbtuvėse ir suteikia ruožų, kurie tuojaus turi patikti kiekvienam neprietaringam pirkikui.

Labai lengvos sąlygos, faktiškai Washburn Piano išmokėjimas gali buti sutaisytas net po $8.00 į mėnesį.

Kalbama Lietuviškai.

Lyon & Healy

Didžiausia Pasaulyje Muzikos Įstaiga
Wabash Avenue ir Adams Street

J. J. STASULANIS,

PRAKTISKAS IŠDIRBĖJAS IR PARDAVĖJAS MUZIKALISKŲ INSTRUMENTŲ.

Turiu krautuvę ir dirbtuvę muzikališkų instrumentų. Dirbu naujus ir gerai pataisau senus instrumentus. Nesikreipkit prie agentų, kuriems už patarnavimą turite mokėti; kreipkitės stačiai į mano dirbtuvę, bus jums pigiaus. Turiu 36 metų praktiką ir paliudijimus iš Rosijos, Vokietijos ir Amerikos, kad darbą atlieku kuogeriausiai. Mano krautuvėje yra didelis pasirinkimas įvairių muzikališkų instrumentų, ir mano kainos daug pigesnės kaip kitų. Jei pirkęs nebutų kuom nors užganėdintas, aš permainau, arba pataisau užnyką. Savo darbą gvarantuoju.

J. J. STASULANIS,
3231 S. Halsted st., Chicago, Ill.

"LIETUVĄ" GALIMA GAUTI PAS:

Jos A. Duoba,
1234 Michigan ave., Sheboygen, Wis.

P. BARTKEVIČIA,
877 Cambridge st., Cambridge, Mass.

NAUJA UŽEIGA

Pirmutinė savo rųšies lietuviška užeiga ypatingai lietuvių jaunuomenei vasaros karščiuose. Kviečiame visus, ypatingai Bridgeporto jaunuomenę, į musų užeigos vietą; čia gausite visados šviežią ir skanų "Ice Cream" su įvairiais pagardinimais. Vasaros karštame laike geriausia vieta atsivėdinti, neapsvaiginus proto.

LITHUANIAN ICE CREAM PARLOR
M. J. Damijonaitis, Savin.
901 W. 33rd St. kertė Auburn Ave,
Priešai Šv. Jurgio bažnyčią.

Tel. Morton Park 351

Anna E. Tuttlis

Chicagoje Pirmutiné Mokslą Baigusi Lietuvé Nursé, Akušeré : ir Masažisté. :

1339 S. 48th Ct. Cicero, Ill.

F. A. JOZAPAIČIO APTIEKA

Telefonas Yards 155 ir Yards 551.

Užlaikome tik geriausius vaistus. Ypatingą atydą atkreipiame į gerą išpildymą receptų. Reikalui esant, meldkiame pas mus kreiptis.

Laiškus tik tiem atsakome, kurie prisiunčia už 2c. stampą.

F. A. Jozapaitis, Aptiekos Provisorius.

3601 So. Halsted St. Chicago Ill.

EVESKIO Prekybos ir Kalbu
Dienine ir Vakarine **MOKYKLA**

MOKINAMA:

Anglų kalba nuo pradinės iki augščiausiai	Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų — KALBOS
Aritmetika	
Augštesn. Matematika	Knygvedysta Gražrašt.
Istorija, Geografija	Laiškų rašymas
Politiška Ekonomija	Prekybos teisės ir t. t.

G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos
3106 So. Halsted St., Chicago.

JUBILIEJAUS NUMERIS.

Laikraščiui susilaukti jubilejaus ir išleisti jubiliejaus numerį galima tik vieną syki į 15, 25 ar 50 metų. Toks tai retas atsitikimas.

Ir šie metai tuo yra žymus, kad didžiausias lietuvių laikraštis "Kataliko" susilaukė 15-os metų jubiliejaus ir išleidę gražų jubiliejinį numerį, pilną paveikslų ir indomių raštų. Amžinos svarbos šitame numeryje yra ankietą į klausimą: "Kas šiandien butų svarbiausiai lietuvių kulturos pakėlimui Amerikoje?"

Šitą jubiliejinį "Kataliko" numerį kiekvienas privalo įsigyti atminčiai. Už 10c. bus prisiųstas kiekvienam. Reikalaukite tuojaus, kol neišsibaige.

Rašydami adresuokite:

J. M. TANANEVIČIA,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Jei nori teisingų žinių iš Anglijos, užsisakyk sau metams ar pusmečiui "IŠEIVIŲ DRAUGĄ"

Vienintėlį Didžiosios Britanijos lietuvių-katalikų-tautininkų laikraštį, einantį kas dvi savaiti. Kaina su prisiuntimu į namus metams $1—pusmečiui — 50 centų.

Adresas:

Rever. Jos. Norbut,
Mossend, Lanarkshire, Scotland.

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

SAULĖ THE SUN.

Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS
Spaudos

D A R B U S

Atlieka greitai
pigiai
ir
gražiai.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio
Korteles,
Uzprašymus
Ant vestuviu,
Perstatymams ir
Baliums
Programus,
Afišas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir
Konvertams
Antgalvius,
Biznieriams
Sieninius
Lietuviškus ir
Angliškus
Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stiliaus raidės graži spauda.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

New City Savings Bank

A. J. BIERŽINSKI, Pres.
4601 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

AR ŽINAI

KADA IR IŠ KUR GERIAUSI IR GREIČIAUSI LAIVAI IŠPLAUKIA IR KIEK ŠIFKORTĖ KAŠTUOJA — Parašyk mums atvirutę, paduodant savo vardą, pravardę ir tikrą adresą, o męs atgalia pačta prisiųsime pilnus padavadijimus.

AR SIUNTEI KADA PINIGUS PER MUSŲ BANKĄ? — Prisiųsk mums savo adresą, o męs pasiųsime musų rublių kainas ir reikalingas blankas.

Męs aprupiname visus Bankinius ir Seno Krašto reikalus pigiai, greitai ir tinkamai. Kiekviename reikale kreipkitės į mumis.

Kur Galima Rasti Tukstančiai?

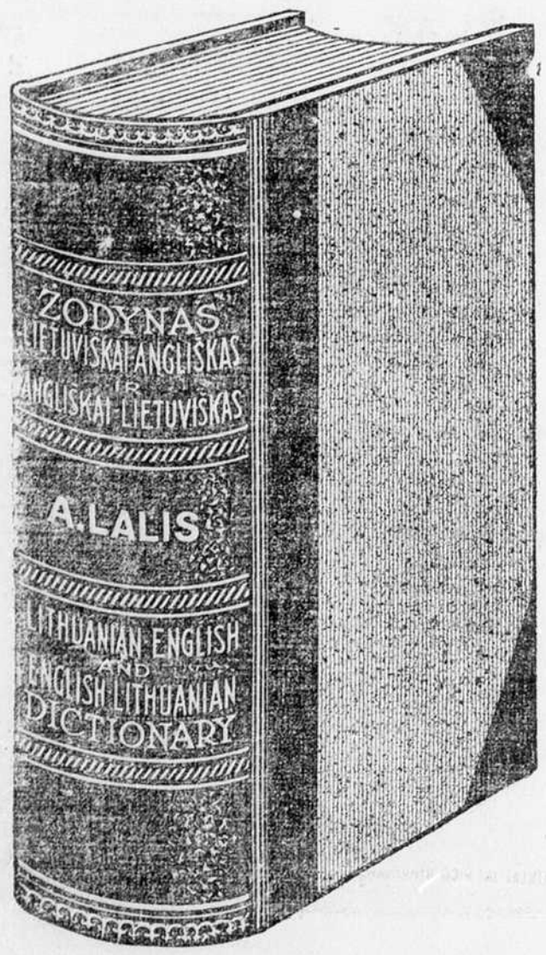

Daugelis žmonių, atvykę į Ameriką, padarė čia tukstančius. Kokiu budu? Nes jie išmoko anglų kalbą, ėjo biznin ir, ačiu anglų kalbos žinojimui, savo reikalus galėjo vesti su visais Suv. Valstijose gyvenančiais žmonėmis. Pirmą žingsnį ir pamatą savo laimei jie padarė, kuomet pradėjo mokintis anglų kalbos. Jei tukstančiai pasiekė savo laimę tokiu budu, kodėl Tamistai tas negalima? Kiekvienas lietuvis dabar lengvai gali tai atsiekti, nes gali įgyti "Lietuvos" **Lietuviškai-Angliską ir Angliškai-Lietuvišką** Žodyną, didžiausį, rupestingiausiai sutaisytą ir sulyginamai pigiausį žodyną, kokis kuomet nors pasirodė tarp lietuvių. Su šio Žodyno pagelba ir nemokantis gali viską perskaityti ir suprasti angliškai. Trečioji Žodyno laida jau baigiasi. Pasiskubinkite! Kaina abiejų dalių—$6.00, puikiuose, brangiuose ir drutuose apdaruose (kaip ant paveikslo) — $7.00. Lietuviškai-Angliškoji Dalis—$2.00, gražiuose apdaruose—$2.50. Angliškai-Lietuviškoji Dalis (su nurodymu, kaip tarti kiekvieną angliską žodį)—$3.00, drutais ir dailiai padirbtais aptaisais—$4.00. Reikalaukite knygelės su žodyno aprašymu. Išsiunčiama **uždyką**. Žodyną išsirašydami, ar knygelės su aprašymu reikalaudami, rašykite:

LIETUVA PUBLISHING CO.
A. OLSZEWSKI, Pres.
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

UŽSIRAŠYKITE SAU AR SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE

Pažangiosios pakraipos dienraštį **"LIETUVOS ŽINIAS"** ir **"LIETUVOS UKININKĄ"** per šitų laikraščių generalę agenturą Amerikoje. Prenumerata "LIETUVOS ŽINIŲ" Amerikoje: metams $6.00, pusei metų — $3.00, norint-gi gauti du kartu savaitėje po 3 num. antsyk, metams — $4.30, pusei metų — $2.15. Lietuvoje: metams — $3.20, pusei metų — $1.60. "LIETUVOS UKININKO" prenum. metams Amerikoje — $2.20, pusei metų — $1.10; Lietuvoje — metams — $1.65, pusei metų 85 centai.

Gener. "L. Ž." ir "L. U." Agenturoje Amerikoje galima gauti visos Europos leidimo kningos. Reikalingi yra agentai. Užsakymus ir pinigus siųskite Bendrovės vyriausiam atstovui Amerikoje šituo adresu:

V. K. RAČKAUSKAS,
Madis. Square Stat. Box 204. -:- New York, N. Y.

Kodel Neskaitai!!

Ar interesuojiesi kada nors gerais ir teisingais apgarsinimais, kurie gali atnešti naudą ir pinigą užčėdyti?

Ateik pas mus, ir matysi, kaip pigiai męs parduodame siutus. Nebuvo girdėti tokių pigumynų!

Siutai $30.00, $27.00, $25.00
parduodami **$18.50**

Taipgi turime daug visokių siutų, kur parduoda už $6.50, $7.00 ir $10.00. Pasiskubink, kol dar yra geras pasirinkimas.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246 So. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ĮSTEIGTAS 1886 M.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra prisisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po $6.00 savaitėje ir turi keturis apsaugos laipsnius:

$150 $600
$300 $1000

Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pašalpų $91.797.68; įvairiems kulturos reikalams $8.431.18. Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) $64.620.36.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30th St. - - - New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

ANTANAS A. ŠLAKIS
ADVOKATAS

Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose). Peržiuri obstraktus ir padirba visus kitus legališkus dokumentus.

MIESTO OFISAS:
Room 1014 Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
CHICAGO
Telephone RANDOLPH 5246

BRIDGEPORTO OFISAS:
3255 So. Halsted Street
(Priešai 33-čią gatvę)
VAKARAIS: nuo 7 iki 9 val., išskiriant nedėlias
Telephone DROVER 5326

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203
Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

Europos Karė Gali Padaryti Amerikoje

Geriausius Laikus.

Dabartinė Europos karė yra didžiausia, kokia kada nors svicte buvo. Joje kariauja ne vien Vokietija su Rusija, bet visos Europos viešpatystės. Šita karė ne vien kad išmuš šimtus tukstančių žmonių, bet išdegins miestus, kaimus ir fabrikus, išgriaus tiltus ir geležinkelius, išnaikins javus ir viską, kas gyvenimui reikalinga. Pasibaigus karei, Europa neturės nei duonos, nei namų, nei drapanų, nei padarų ir tą viską bus priversta pirkti iš Amerikos. Amerika turės dirbti dieną ir naktį su visais darbininkais, kad spėti pristatyti tą viską, ko Europa reikalaus.

Tokiu budu Amerikoje bus didžiausia darbymetė ir geriausi uždarbiai, koki kada nors čia buvo. Pakils čia ne vien išdirbystė, bet ir visoki bizniai.

Todėl dabar čėdykite pinigus, kad, karei užsibaigus, turėtumėte už ką parsikviesti savo alkanus gimines iš Europos, kurie ten liks gyvi, nes Europoje bus badas ir maras. Čėdykite pinigus, kad, prasidėjus geriems laikams, turėtumėte už ką biznį pirkti ir pasidaryti daugiau pinigų, kada bus tam proga.

Jei perkate propertes, tai pirkite jas ne laukuose, bet mieste, tokioje vietoje, kurioje galima biznį daryti ir kurioje properčių kainos kįla, kad jusų įdėti pinigai atneštų jums antrus pinigus.

Geriausia bizniui vieta yra tai Halsted gatvė, tarp 31-mos ir 33-čios gatvių. Čia yra didžiausias žmonių susitelkimas, didžiausi biznio namai statomi, ir properčių kainos kįla. Čia dar šiądien galite pigiai pirkti namus ir lotus, o laikams pagerėjus jų kainos kils, ir tie, kurie čia propertes turės, galės pasipinigauti.

Męs čia dar turime pardavimui keletą labai gerų biznio namų ir lotų. Jei manai pirkti, tai ateik pas mus, o pirksi pigiau kaip kitur. Męs nereikalaujame visų pinigų; įmokėk tiek, kiek gali, o likusius pati namo randa išmokės, nes musų visi namai neša geras randas.

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PUIKI FARMA

Didelė farma iš 325 akerių, tame apie 200 akerių išdirbtos žemės, o rėštas miškas ir ganyklos. Žemė nesunki išdirbimui, gera kornams, bulvėms, javams ir daržovėms. **Tiktai keturios angl. mylios nuo strytkario ir geležinkelio ir tik 6 mylios nuo miesto. Puiki vieta. Aplink daug lietuvių farmerių.**

Ant farmos visi naujausi ukiški įtaisymai ir įrankiai. Sailo (raugimui kornų) ant 25 karvių, tartokas lentų pjovimui, geri budinkai; 4 arkliai, dvi poros jaučių, 16 karvių ir t.t. Viena mylia nuo "krymeri," kur sviestą dirba ir visą pieną superka. Mokykla ant farmos lauko. Parduodama su visais žiemetiniais javais.

Savininkas pats prižiurėti negali. Todėl parduos ant lengvų išlygų: gali parduot visą farmą, arba dalimis (nes susideda ji iš dviejų farmų viena prie kitos), gali išmainyti ant gero namo mieste. Kas nori artimesnių žinių, tegul atsišaukia adresu:

UKININKAS,
260 E. Main st., Amsterdam, N. Y.

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori buti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skanų, Tvirtą ir sveiką gėrymą

Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Saliunuose

STRAUS BROS. CO. Išdirbėjai, **DEP'T L. CHICAGO, ILL.**
216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, ir T. PODLASKIS lietuviai agentai

Rusiškas Dovierennastis, Pasportus, Affidavitus, Kontraktus

Pirkimo Namų ir Biznių ir Visokius kitus Rejentališkus Raštus Geriausia Padaro

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

Iškolektuoja vekselines paskolas, algas, dales ir pinigus, paliktus kitose bankose Amerikoje ir Europoje greitai ir pigiai.

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
A. OLSZEWSKIO BANKOJE
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

BIURO VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Bell System

Tavo telefonas, pats per save, yra tik mažutis, ypatingas instrumentas. Bet kartu su Bell sistema padaro didelę galybę, pagelbsti jums kiekvienoje valandoj, dieną ir naktį.

Bell patarnavimas stojo didžiu reikalingumu ofise ir namie, butinai reikalingu daiktu biznyj ir pasilinksminimuose ir šaltiniu palengvinimo ir suraminimo keblume ir nelaimėj.

Tavo Bell telefonas yra visuomet gatavas patarnauti tau, nepaisant nei laiko, nei tolumo.

Vartok vietinį ir Long Distance telefoną apsčiai.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100